

CAERDYDD

yn 2024

Sylwer: Datblygwyd yr adroddiad yn seiliedig ar y data diweddaraf sydd ar gael ac felly mae'n rhoi cipolwg o gyfnod penodol (Mehfin 2024).

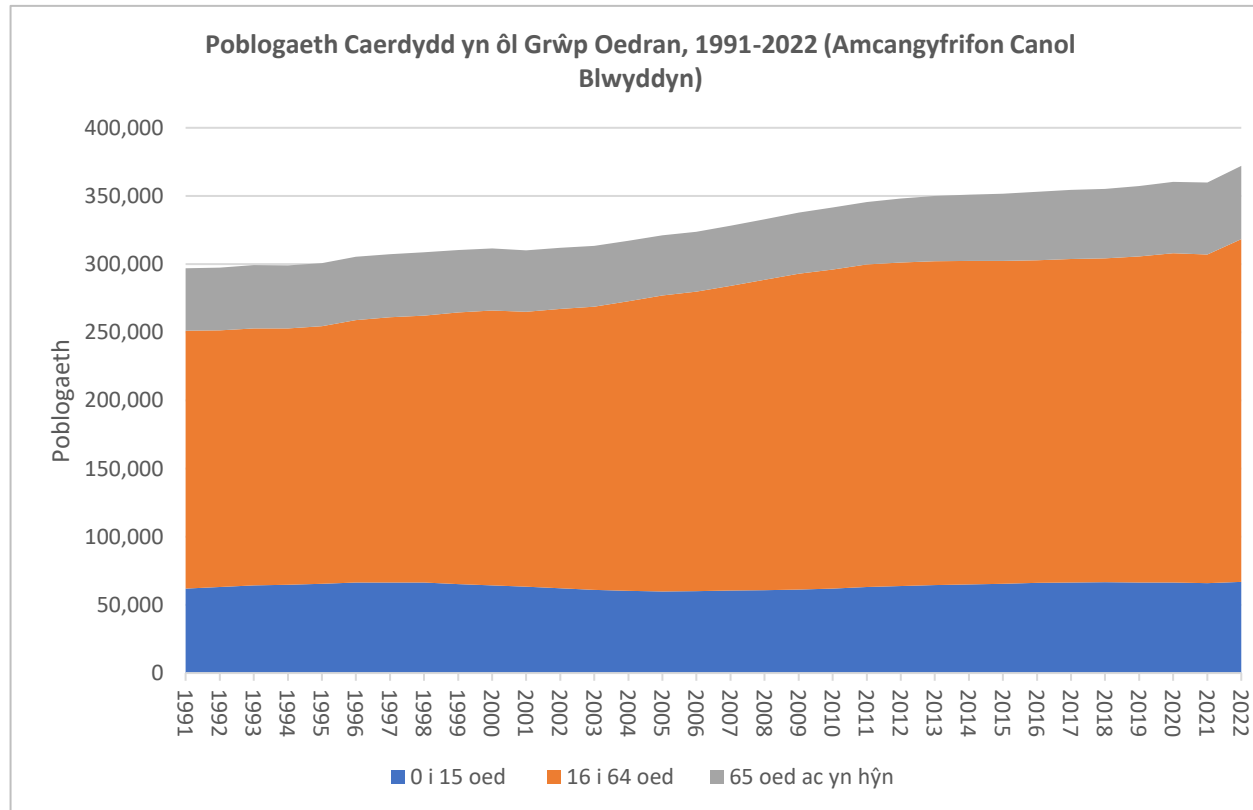
Demograffeg Caerdydd: Trosolwg

Amcangyfrifon Poblogaeth yn ôl Grŵp Oedran

Pwyntiau Allweddol:

- Yr amcangyfrif poblogaeth diweddaraf (canol 2022) ar gyfer Caerdydd yw 372k o bobl, cynnydd o 75k ers 1991.
- Rhwng 2011 a 2021 tyfodd y boblogaeth 14k yn unig o'i gymharu â 35k ar gyfer y cyfnod 10 mlynedd blaenorol. Fodd bynnag, gwelwyd cynnydd sylweddol o dros 12k o bobl rhwng 2021 a 2022 - y cynnydd mwyaf o fewn blwyddyn o bell ffordd ers dechrau cadw cofnodion ym 1991.
- Ers 2011, mae poblogaeth Caerdydd sy'n 65 oed ac yn hŷn wedi cynyddu 17.8% - bron teirgwaith y cynnydd a welwyd gan y rheini sy'n 0-15 oed ac 16-64 oed (y gwelodd y ddau gynnydd o 6.2%).
- Yn 2022, roedd 18.0% o boblogaeth Caerdydd rhwng 0-15 oed (67k), 67.5% yn 16-64 oed (251k) ac roedd 14.5% yn 65 oed ac yn hŷn (54k).

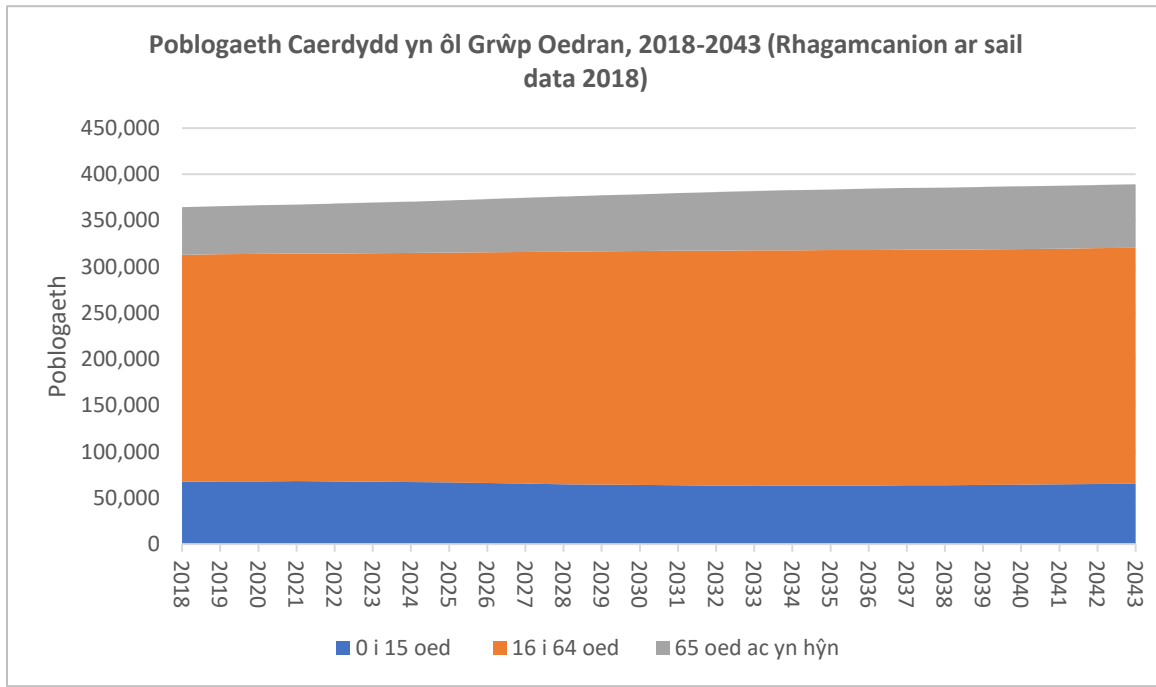
Ffynhonnell: Amcangyfrifon Poblogaeth Canol Blwyddyn, Swyddfa Ystadegau Gwladol

Amcanestyniadau Poblogaeth Awdurdodau Lleol 2018 yn ôl Grŵp Oedran

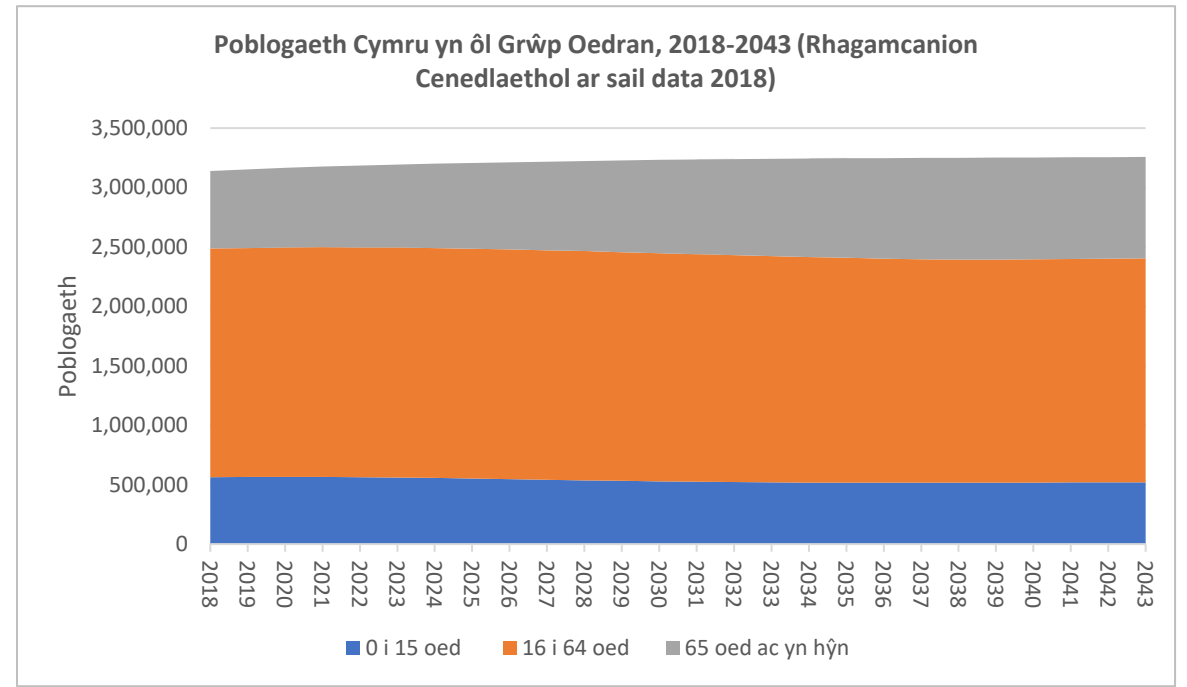
Pwyntiau Allweddol:

- Mae amcanestyniadau poblogaeth sy'n seiliedig ar ddata 2018 yn nodi bod twf y boblogaeth wedi arafu, gan ragweld cynnydd o bron 25k o drigolion dros 25 mlynedd (2018-2043), o'i gymharu â chynnydd o 56k dros y 25 mlynedd diwethaf (amcangyfrifon poblogaeth 1993-2018).
- Mae amcanestyniadau poblogaeth ar gyfer Caerdydd yn dangos twf yn y rheini sy'n 65 oed ac yn hŷn, gan gynyddu o 14.1% o'r boblogaeth gyfan yn 2018 i 17.6% yn 2043, er bod hyn yn parhau i fod yn is na'r ffigurau cyfatebol ar gyfer Cymru. Fodd bynnag, bydd twf cyflymach yng Nghaerdydd yn nifer y bobl sy'n 65 oed ac yn hŷn (cynnydd o 33.2%) erbyn 2043 nag yng Nghymru.
- Yn gymesur, rhagwelir y bydd cyfran y boblogaeth o'r categorïau oedran 0-15 a 16-64 yn gostwng 1.7 ac 1.8 pwynt canran yn y drefn honno ac mewn termau absoliwt rhagwelir y bydd nifer y rheini sy'n 0-15 oed yn gostwng 2,045.

[DS. Mae digwyddiadau sylweddol wedi digwydd ers i'r rhagamcanion hyn gael eu llunio, fel y pandemig a Brexit, a allai achosi i ffigurau poblogaeth y dyfodol amrywio o'r niferoedd rhagamcanol hyn gan fwy na'r hyn a ddisgwyliid fel arfer. Ar hyn o bryd, disgwyliar i rhagamcanion wedi'u diweddarau'r awdurdodau lleol gael eu cyhoeddi yn hanner cyntaf 2025.]

Ffynhonnell: Amcanestyniadau Poblogaeth yn seiliedig ar ddata 2018, Llywodraeth Cymru

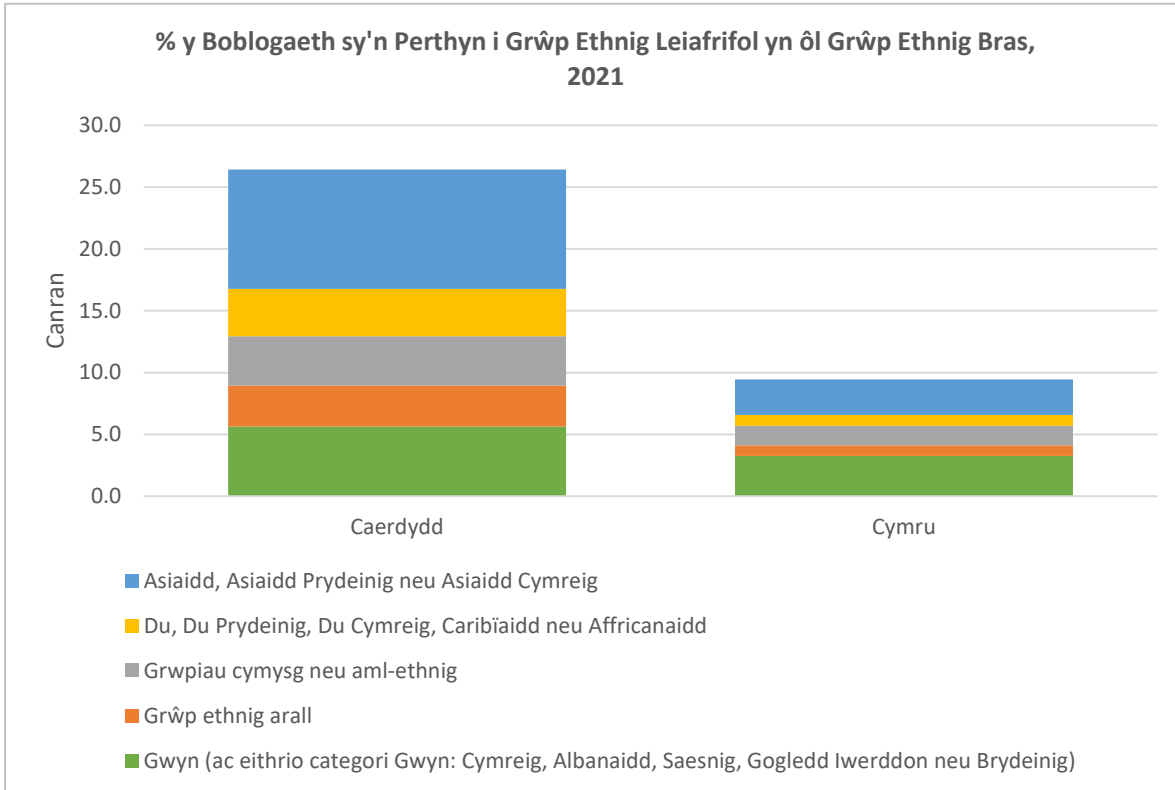
Ffynhonnell: Rhagamcanion Cenedlaethol 2018, SYG

(DS. Mae rhagamcanion cenedlaethol ar gyfer Cymru, sy'n seiliedig ar ddata 2021, bellach ar gael. Fodd bynnag, defnyddiwyd ffigurau sy'n seiliedig ar 2018 i ganiatáu cymhariaeth uniongyrchol â rhagamcanion diweddaraf Caerdydd.)

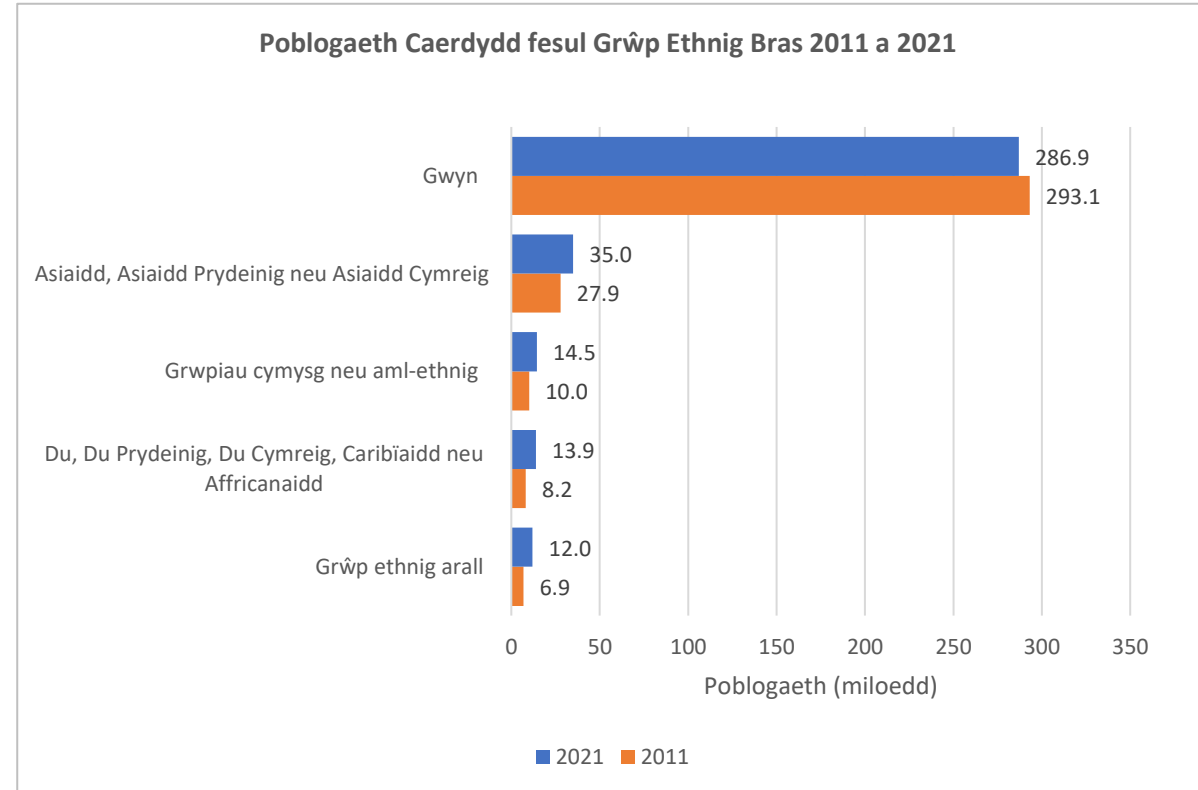
Ethnigrwydd

Pwyntiau Allweddol:

- Dangosodd Cyfrifiad 2021 fod 26.4% o boblogaeth Caerdydd (96,000 o bobl) yn perthyn i grŵp ethnig leiafrifol, bron tair gwaith y gyfran yng Nghymru gyfan o 6.3%.
- Ers Cyfrifiad 2011, mae nifer y preswylwyr sy'n perthyn i grŵp ethnig gwyn wedi gostwng dros 6k. Mewn cyferbyniad, mae pob un o'r grwpiau ethnig nad ydynt yn wyn wedi gweld cynnydd yn y niferoedd:
 - Asiaidd, Asiaidd Prydeinig neu Asiaidd Cymreig: +7.1k
 - Du, Du Prydeinig, Du Cymreig, Caribïaidd neu Affricanaidd: 5.7k
 - Grwpiau Cymysg neu Aml-ethnig: +4.5k
 - Grŵp ethnig arall: +5.1k

Ffynhonnell: Cyfrifiad 2021

Ffynhonnell: Cyfrifiad

DS. Mae Grwpiau Lleiafrifoedd Ethnig yn cynnwys pob ethnigrwydd ac eithrio Gwyn: Cymreig, Seisnig, Albanaidd, Gogledd Iwerddon neu Brydeinig

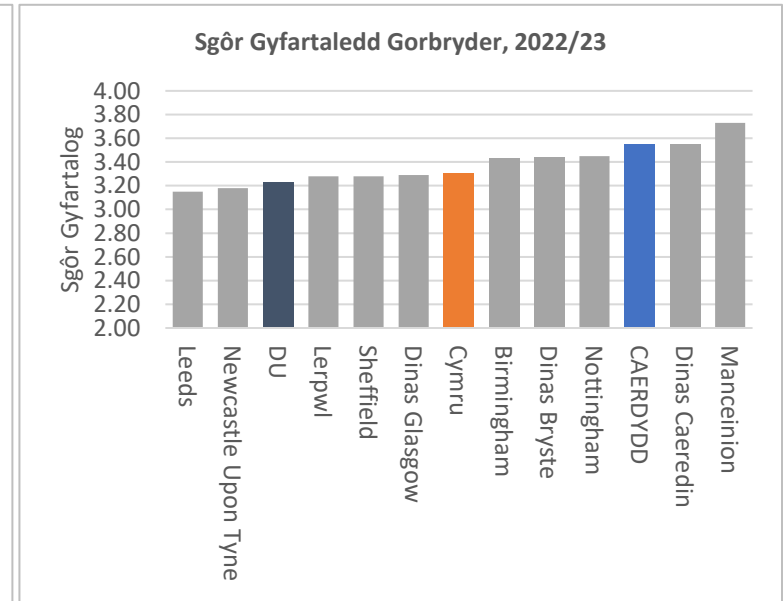
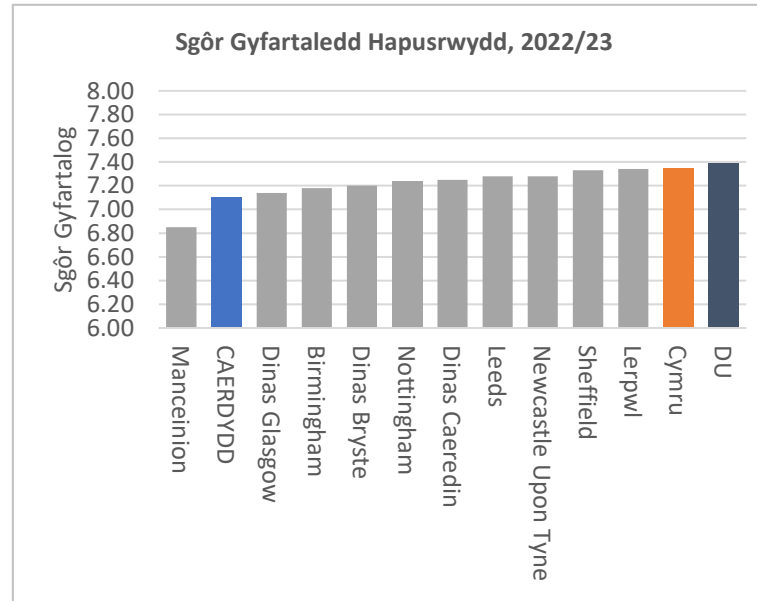
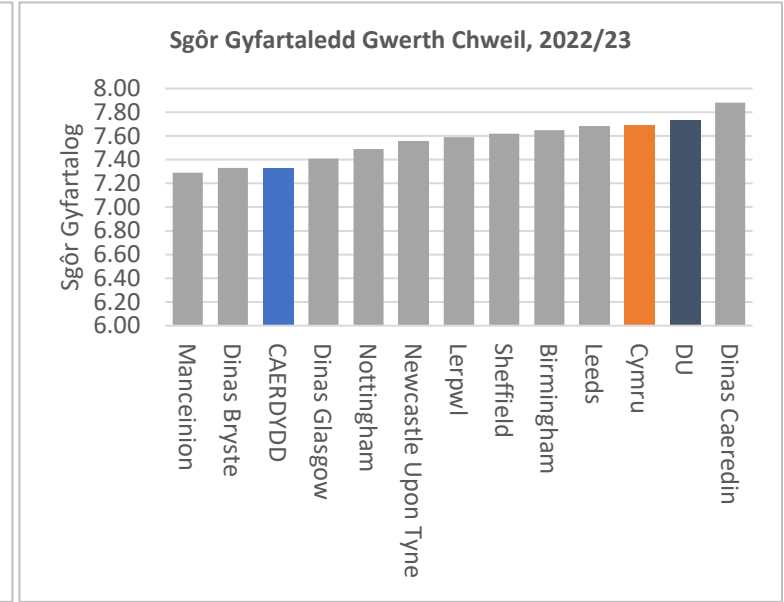
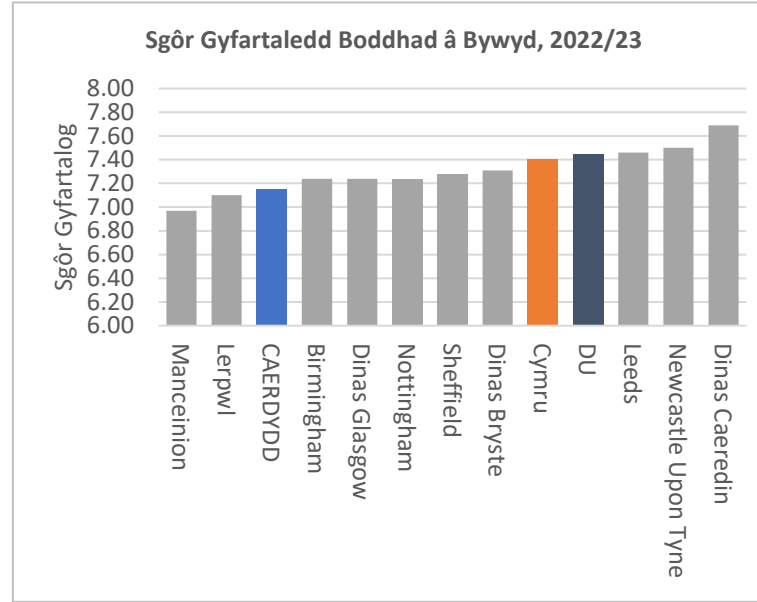
Lles Personol

Lles Personol: Boddhad bywyd, Hapusrwydd, Teimlo'n Werth Chweil, Gorbryder

Pwyntiau Allweddol:

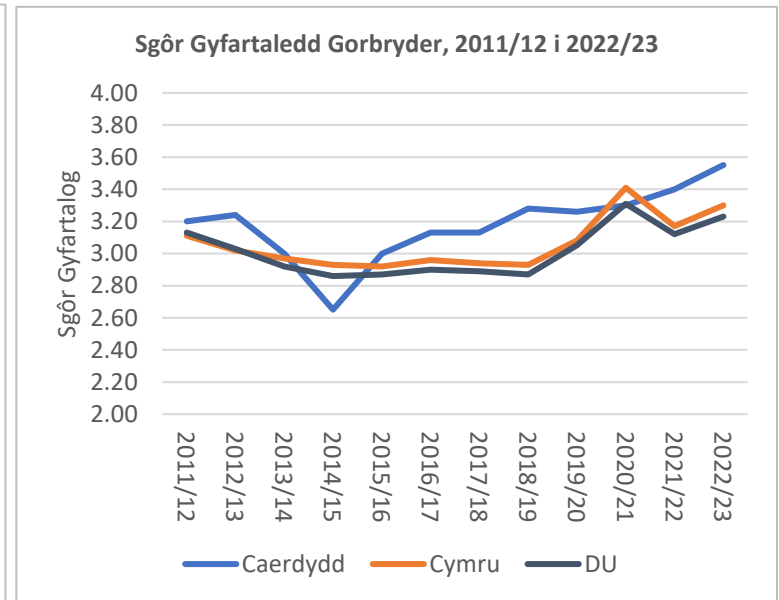
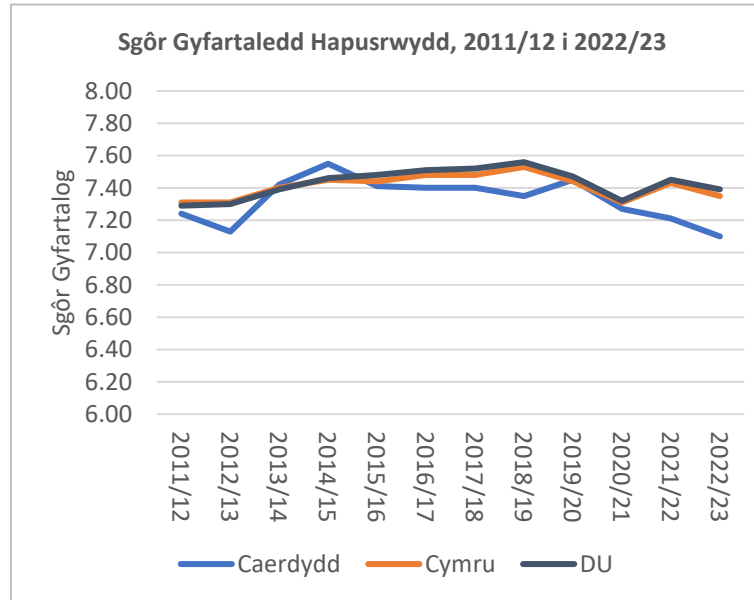
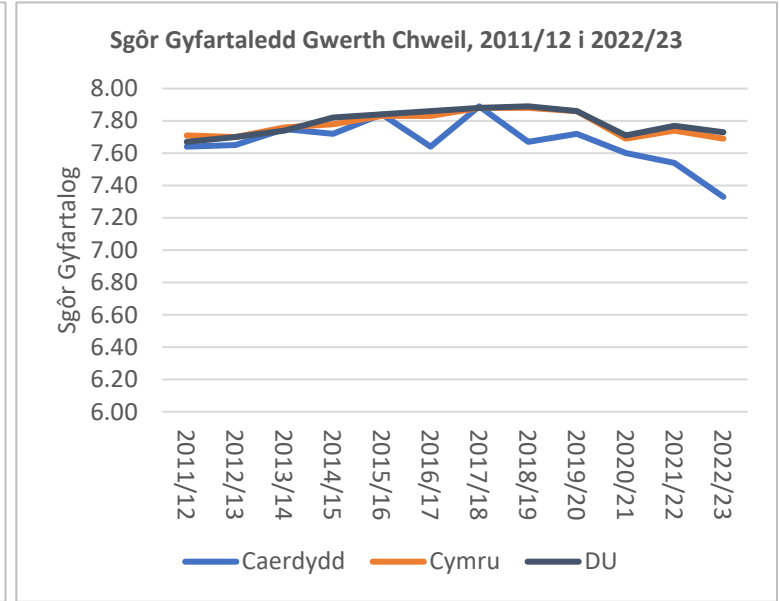
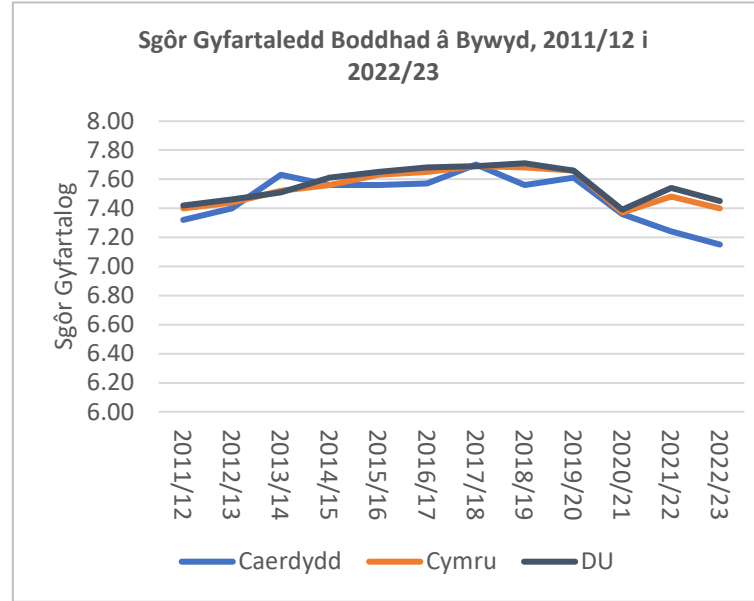
- Yn 2022/23, rhestrodd Caerdydd yn gymharol wael o'i chymharu â dinasoedd craidd eraill (a Chaeredin) yn ogystal â Chymru a'r DU.
- Y drydedd Dinas Graidd isaf ar gyfer Boddhad Bywyd ac yn is na sgôr cyfartalog Cymru a'r DU.
- Yn gydradd ail isaf ar gyfer Teimlo'n Werth Chweil ac yn is na sgôr cyfartalog Cymru a'r DU.
- Yr ail Dinas Graidd isaf ar gyfer Boddhad Bywyd ac yn is na sgôr cyfartalog Cymru a'r DU.
- Yn gydradd ail uchaf ar gyfer lefel 'Gorbryder' ac yn uwch na sgôr cyfartalog Cymru a'r DU.

Lles Personol: Boddhad bywyd, Hapusrwydd, Teimlo'n Werth Chweil, Gorbryder (parhad)

Pwyntiau Allweddol:

- Mae sgôr gyfartalog Caerdydd ar gyfer Boddhad Bywyd, Teimlo'n Werth chweil a Hapusrwydd yn uwch na'r marc 7/10 ers 2011/12.
- Fodd bynnag, ers 2019/20 mae'r holl ddangosyddion hyn o les personol wedi dilyn tuedd tuag i lawr, o bosib o ganlyniad i ddigwyddiadau fel y pandemig a'r argyfwng costau byw, ac wedi ymwahanu oddi wrth ffigurau Cymru a'r DU.
- Yn yr un modd, mae lefelau gorbryder yng Nghaerdydd wedi gweld tuedd tuag i fyny ers 2019/20 ac, yn ystod y blynyddoedd diwethaf, ac eithrio 2020/21, maent wedi bod yn uwch na chyfartaledd Cymru a'r DU.
- Yn 2022/23, roedd pob un o'r pedwar dangosydd ar eu lefelau gwaethaf ers y dechreuwyd eu cofnodi yn 2011/12.

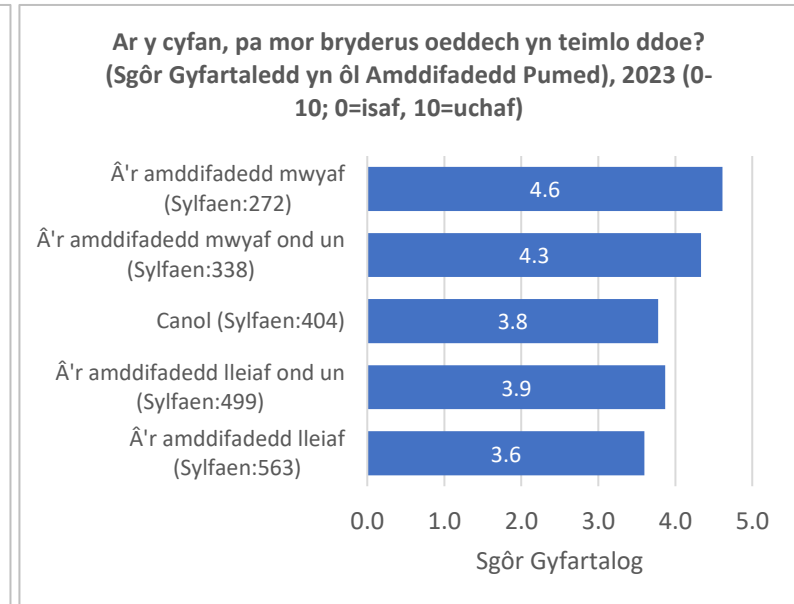
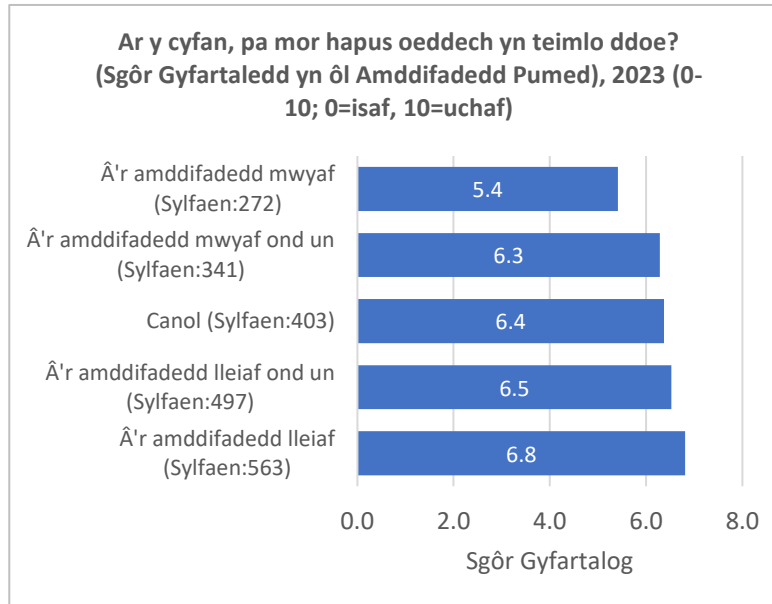
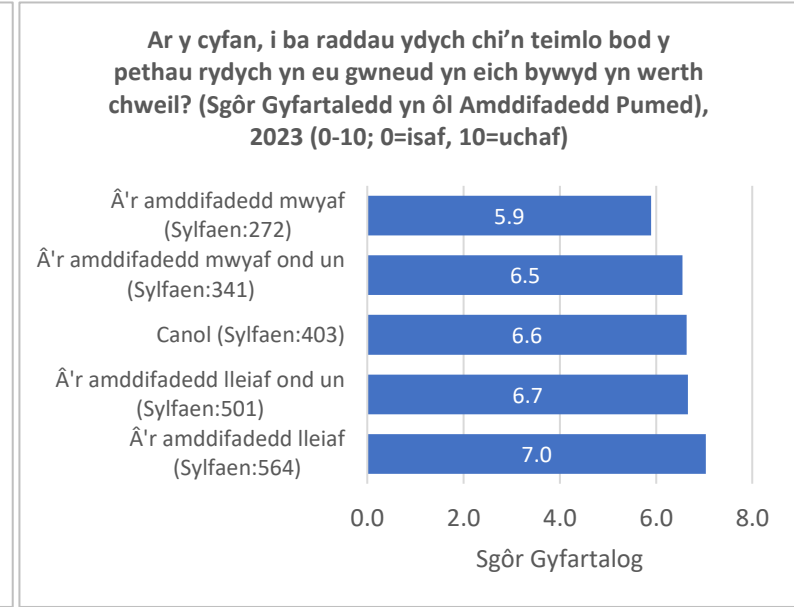
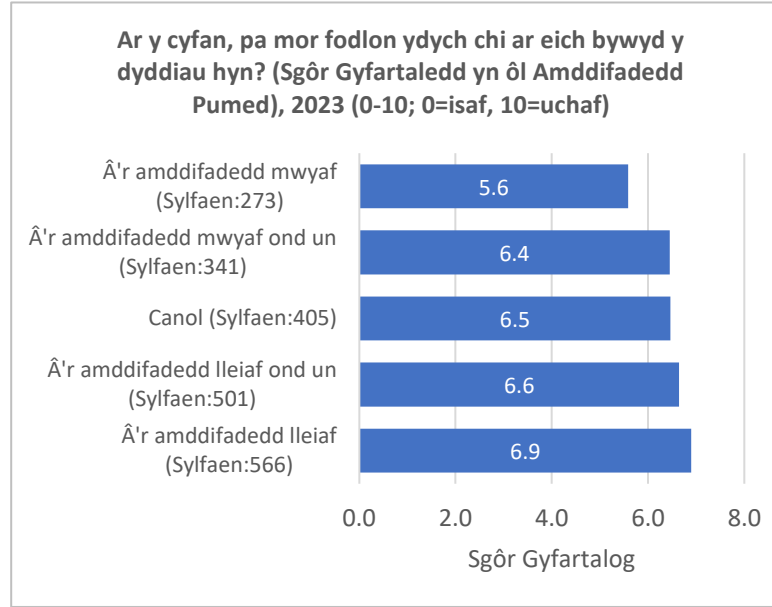
Ffynhonnell: SYG

DS. Nid yw'r echelin fertigol yn dechrau ar sero

Lles Personol: Boddhad bywyd, Hapusrwydd, Teimlo'n Werth Chweil, Gorbryder (parhad)

Pwyntiau Allweddol:

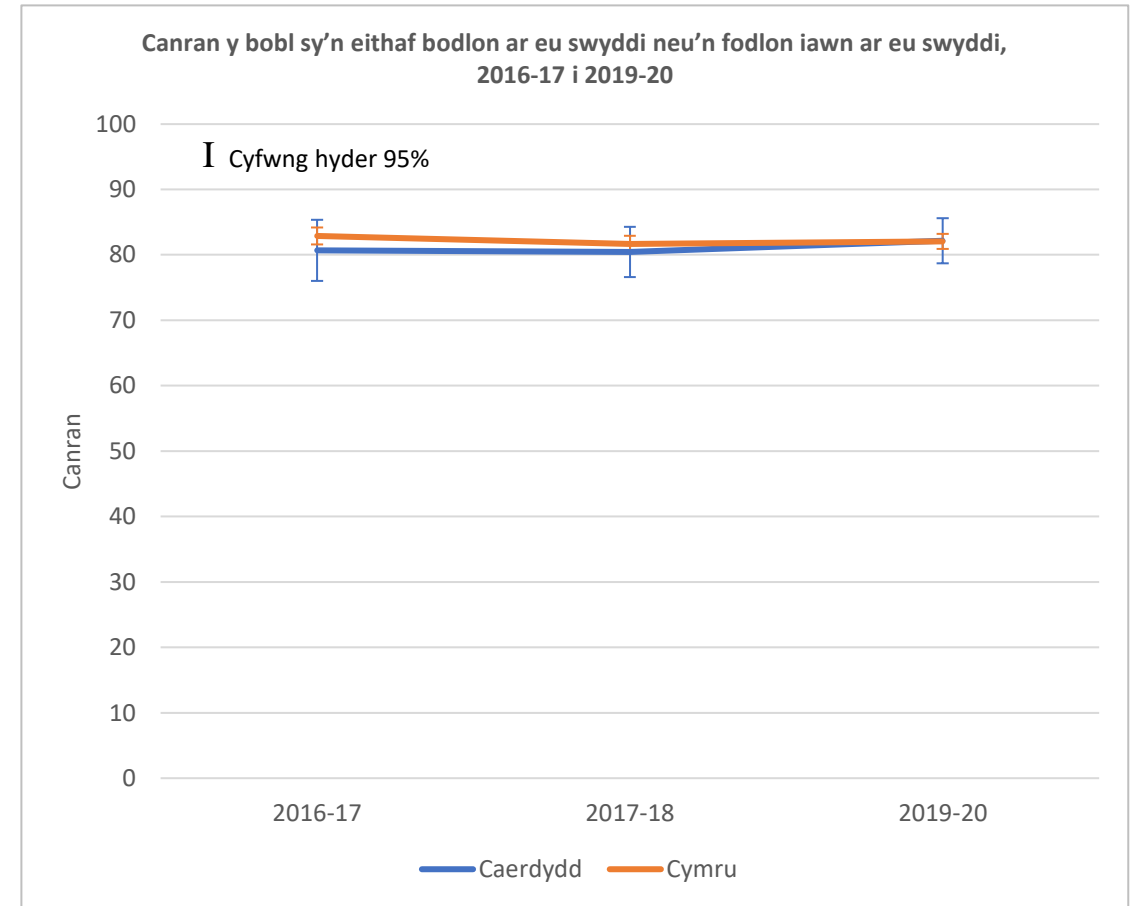
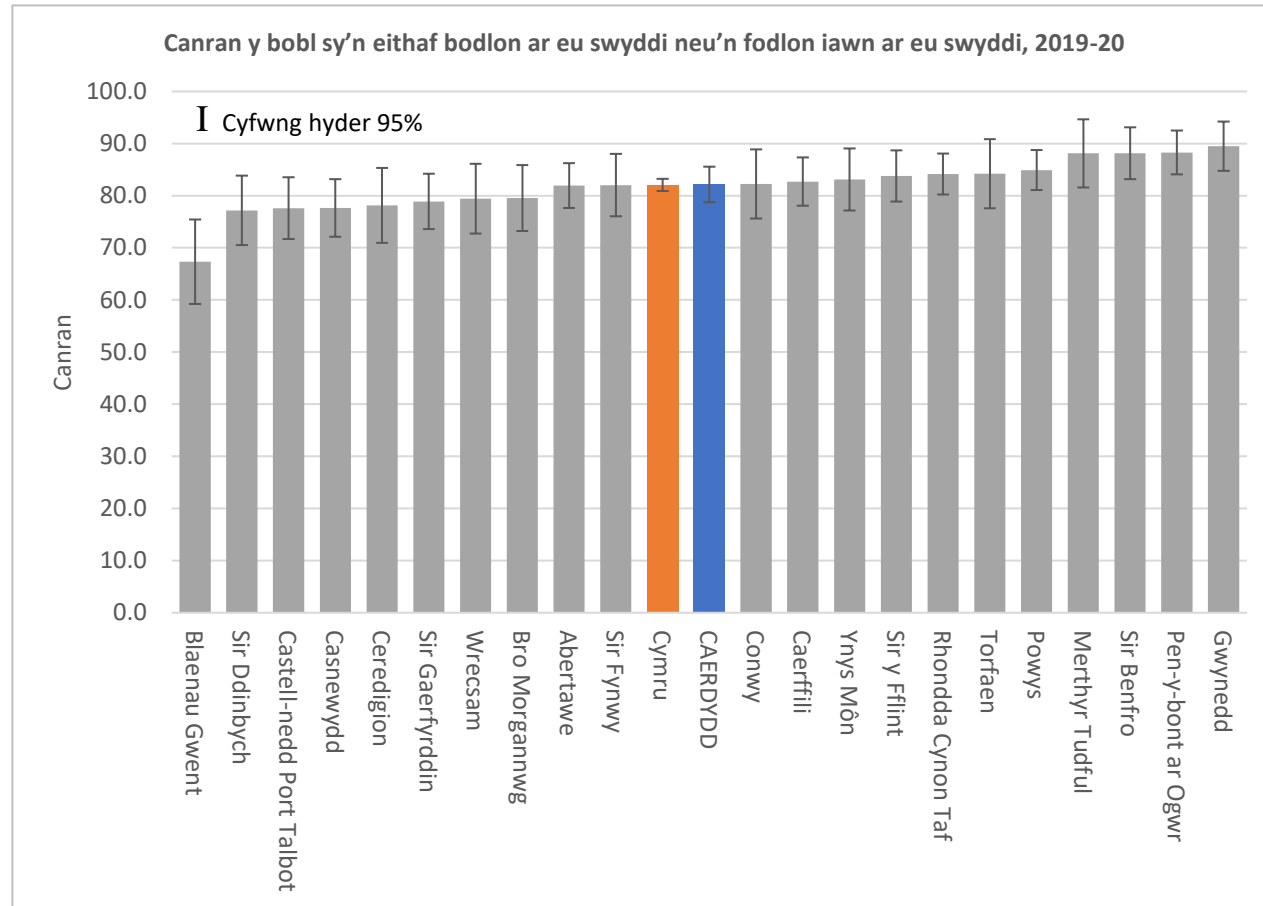
- Ar draws yr ystod o fesurau, mae lles personol yn dirywio wrth i amddifadedd gynyddu.

Canran y bobl sy'n eithaf bodlon neu'n fodlon iawn ar eu swyddi

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2019-20 (y data diweddaraf sydd ar gael), roedd mwy na phedair rhan o bump (82%) o bobl yng Nghaerdydd yn eithaf bodlon neu'n fodlon iawn ar eu swyddi, yr un gyfran â Chymru gyfan.
- Mae'r ffigur hwn wedi bod yn gymharol sefydlog ers 2016-17.

Mae Caerdydd yn lle
gwyd i gael eich magu

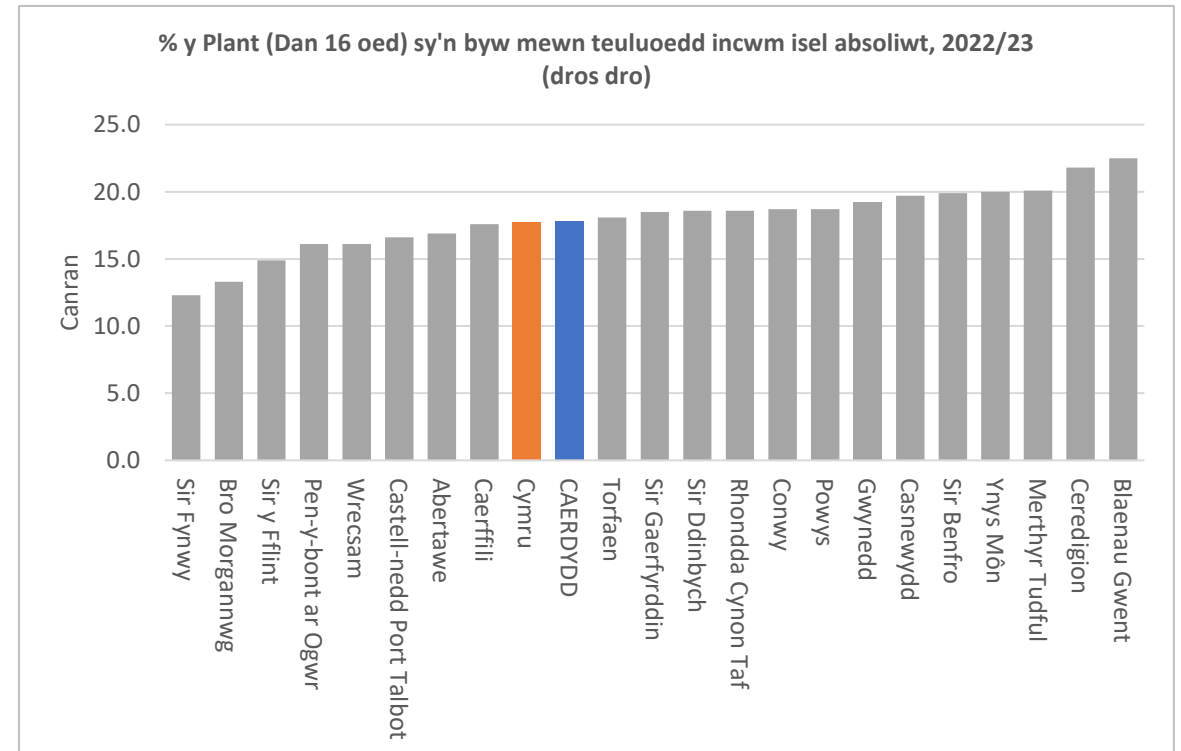
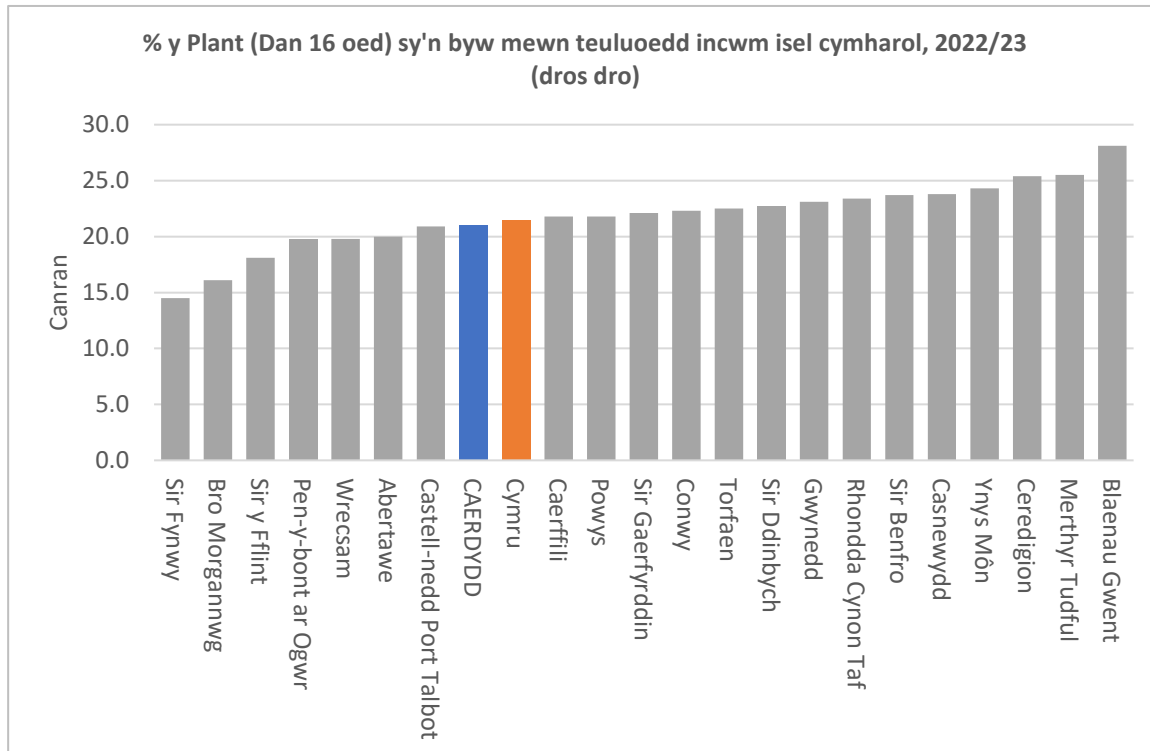

Canran y plant mewn teuluoedd ag incwm isel cymharol ac incwm isel absoliwt

Pwyntiau Allweddol:

- Incwm Isel Cymharol: Yn 2022/23, roedd mwy na un rhan o bump (21.0%) o blant (dan 16 oed) yn byw mewn teuluoedd incwm isel cymharol yng Nghaerdydd. Dyma'r wythfed ganran isaf ar draws ALLau Cymru ac ychydig yn is na'r ffigur ar gyfer Cymru o 21.5%.
- Incwm Isel Absoliwt: Yn 2022/23, roedd 17.8% o blant (dan 16 oed) yn byw mewn teuluoedd incwm isel absoliwt yng Nghaerdydd. Dyma'r nawfed ganran isaf ar draws ALLau Cymru ac ychydig yn is na'r ffigur ar gyfer Cymru (17.7%).

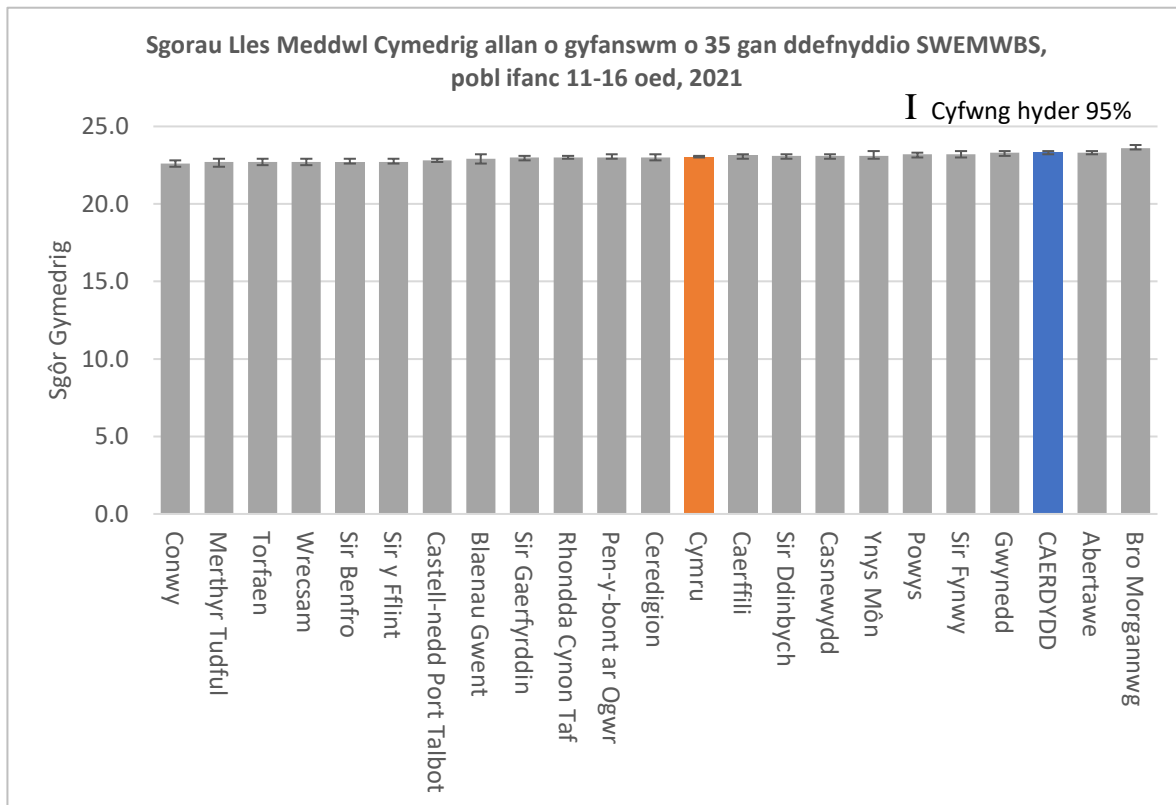
[DS. Ni chynghorir cymariaethau ar draws gwledydd neu flynyddoedd gan yr Adran Gwaith a Phensiynau ar gyfer Diwedd Blwyddyn Ariannol 2023 neu Ddiwedd Blwyddyn Ariannol 2022. O ganlyniad, mae'r ystadegau sydd wedi'u cynnwys yma yn dangos amrywiadau mewn ardaloedd lleol yng Nghymru ar gyfer Diwedd Blwyddyn Ariannol 2023 yn unig.]

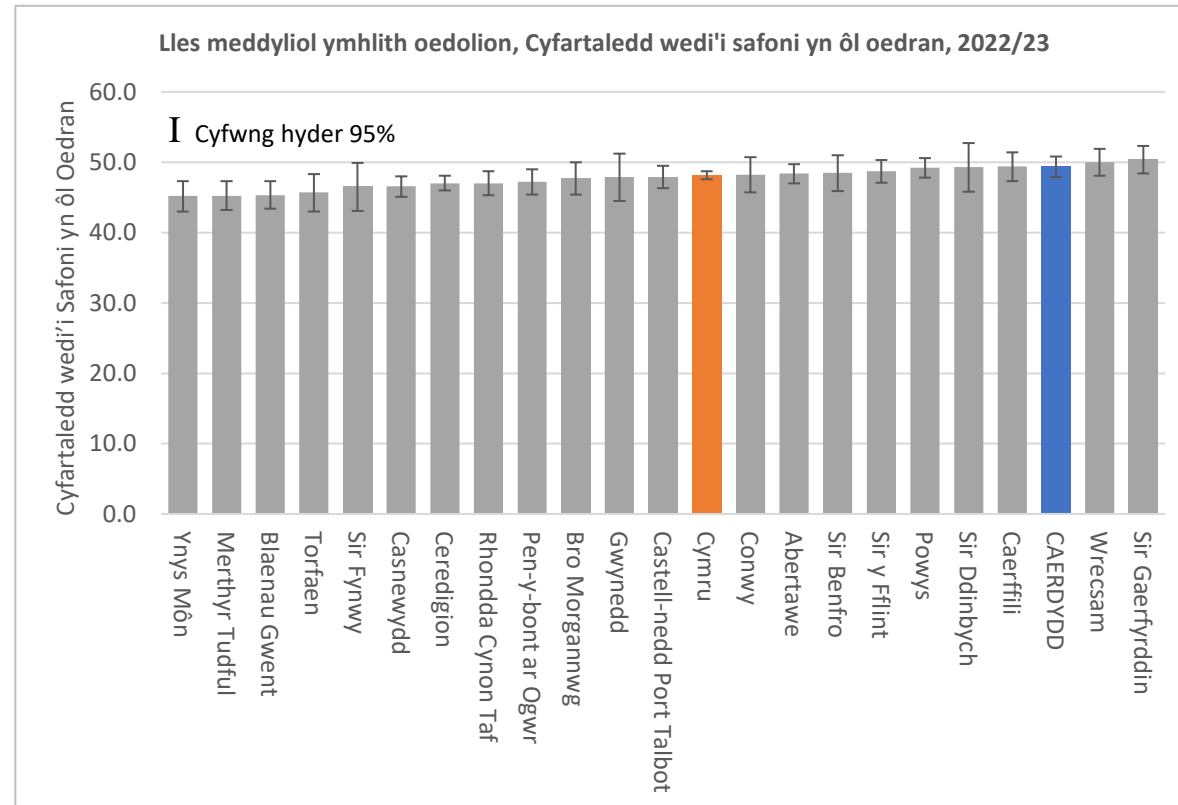
Lles Meddyliol: Plant a Phobl Ifanc ac Oedolion

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2021, Caerdydd oedd â'r sgôr lles meddyliol cymedrig ail uchaf ar y cyd ar gyfer plant 11-16 oed ac roedd yn uwch na chyfartaledd Cymru.
- Yn 2022/23, lles meddyliol oedolion (cyfartaledd wedi'i safoni yn ôl oedran) yng Nghaerdydd oedd y trydydd uchaf ar y cyd ar draws ALLau Cymru ac roedd yn uwch na chyfartaledd Cymru.

Ffynhonnell: Cynhyrchwyd gan Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru, gan ddefnyddio data RhYyI

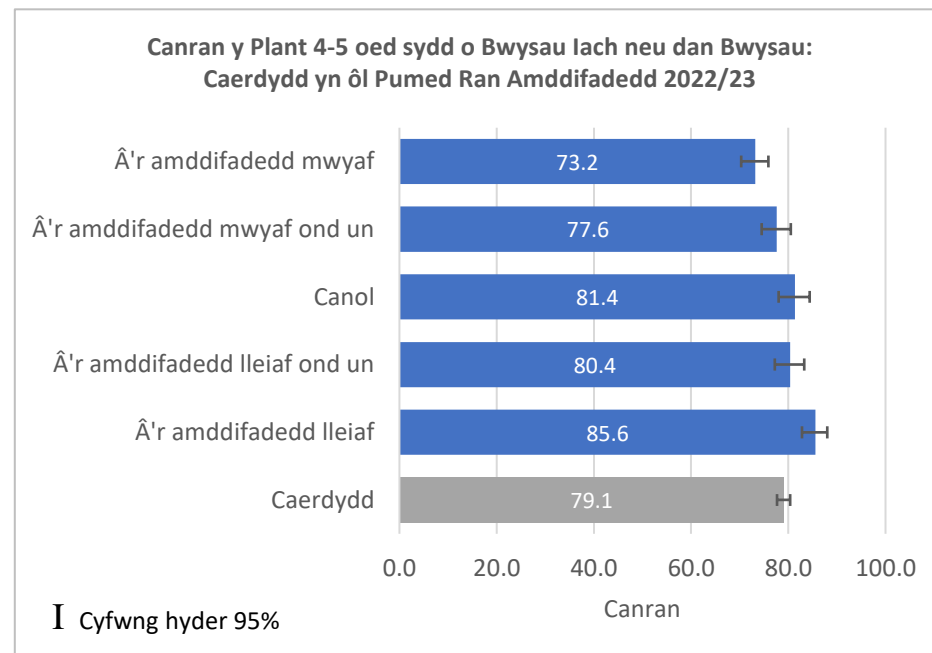
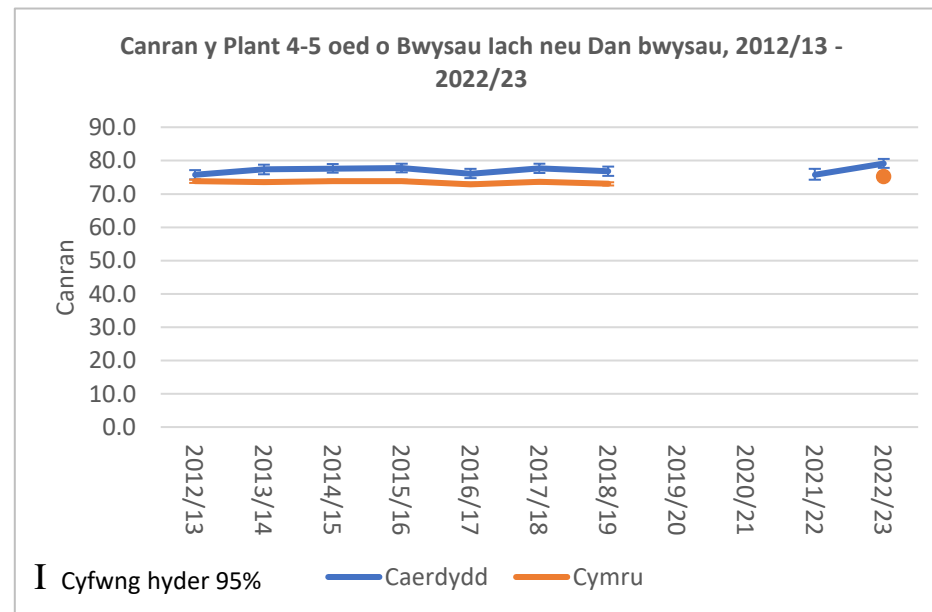
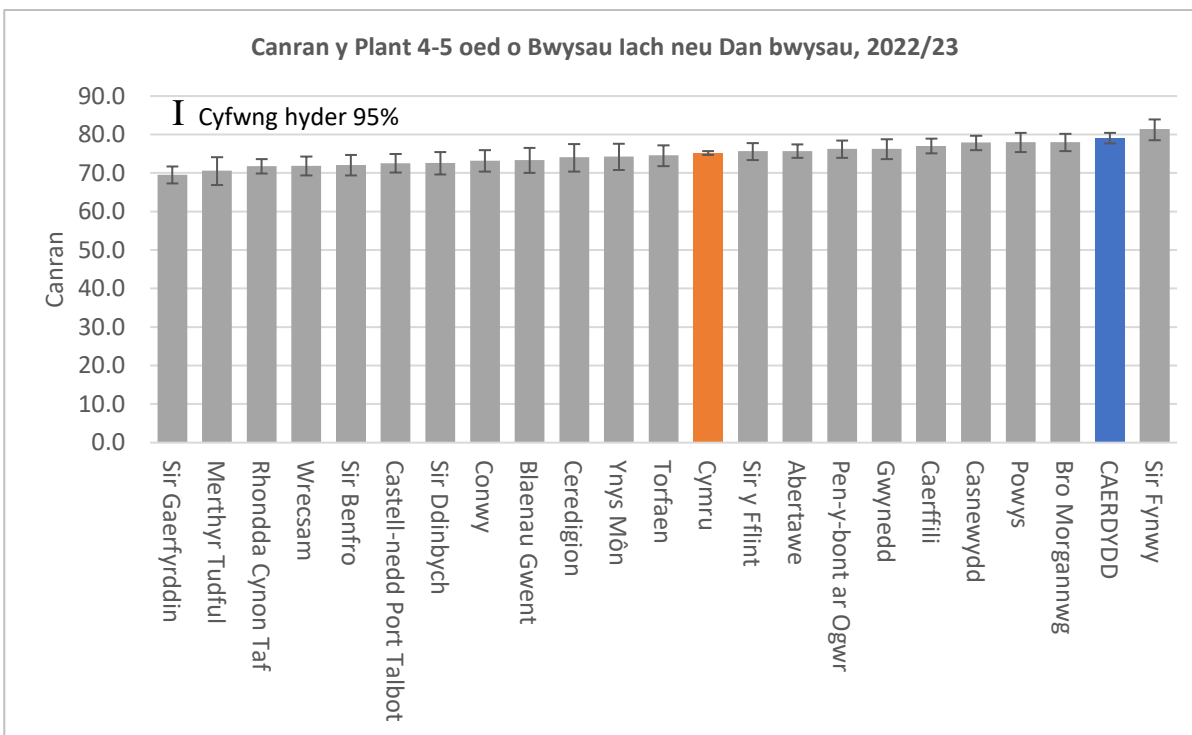

Ffynhonnell: Cynhyrchwyd gan Iechyd Cyhoeddus Cymru gan ddefnyddio Arolwg Cenedlaethol Cymru (LIC)

Canran y plant rhwng 4 a 5 sydd â phwysau iach

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2022/23, roedd bron i bedair rhan o bump (79.1%) o blant 4-5 oed yng Nghaerdydd o bwysau iach neu o dan bwysau - ei chyfran uchaf ers dechrau cadw cofnodion yn 2012/13 a'r ail uchaf yng Nghymru. Mae ffigur Caerdydd hefyd wedi mynd y tu hwnt i ffigur Cymru gyfan yn gyson ers 2012/13.
- Fodd bynnag, roedd hyn yn dal i adael dros un rhan o bump (20.9%) o blant 4 neu 5 oed yng Nghaerdydd sydd dros bwysau neu'n ordew.
- Mae hefyd gwahaniaeth o 12.4 pwynt canran wrth gymharu cymunedau lleiaf/mwyaf difreintiedig Caerdydd. Mae'r bwlch hwn wedi gostwng o 13.2 pwynt canran yn y flwyddyn flaenorol (2021/22) ond yn gynydd o 8.8 pwynt canran yn 2016/17.

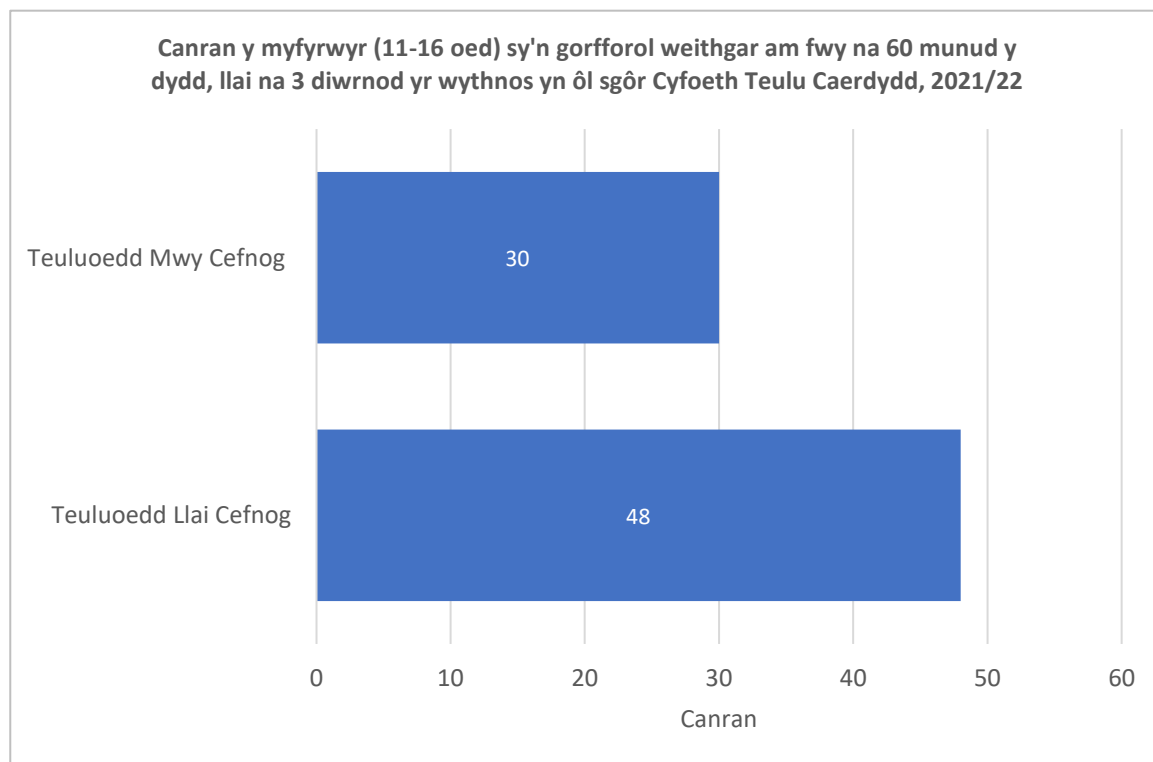
DS. Ni chafwyd datganiad ystadegau swyddogol ar gyfer 2019/20 oherwydd pandemig COVID-19 a'r effaith ar gasglu data. Oherwydd effaith y pandemig ar lefelau cyfranogi, er enghraifft, nid yw ffigurau Caerdydd ar gael ar gyfer 2020/21, ac nid yw ffigurau cenedlaethol ar gyfer Cymru ar gael ar gyfer 2020/21 na 2021/22.

Ffynhonnell: Rhaglen Mesur Plant Cymru, Iechyd Cyhoeddus Cymru

Canran y myfyrwyr (11-16 oed) sy'n gorfforol weithgar am fwy na 60 munud, ar lai na 3 diwrnod yr wythnos yn ôl Sgôr Cyfoeth Teuluol

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2021/22, roedd bron hanner (48%) y myfyrwyr (11-16 oed) o deuluoedd llai cefnog yng Nghaerdydd yn gorfforol weithgar am fwy na 60 munud ar lai na 3 diwrnod yr wythnos. Roedd hyn ymhell uwchlaw'r ffigur cyfatebol ar gyfer teuluoedd mwy cefnog (30%).

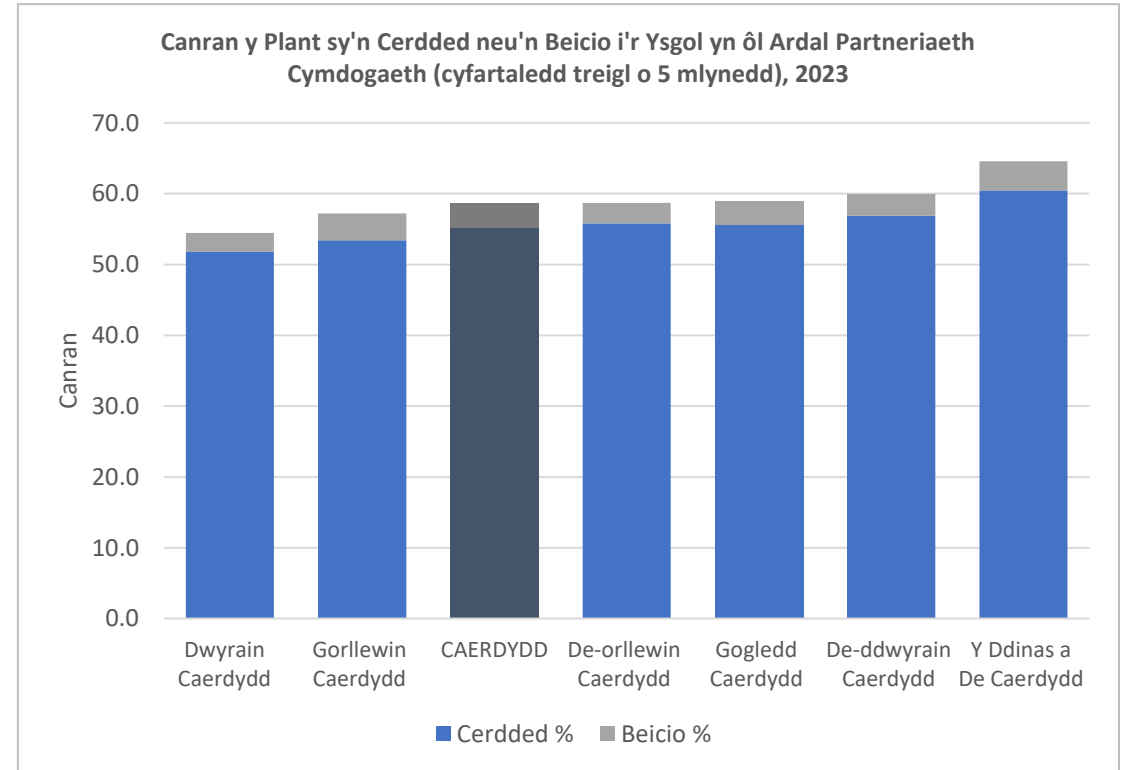
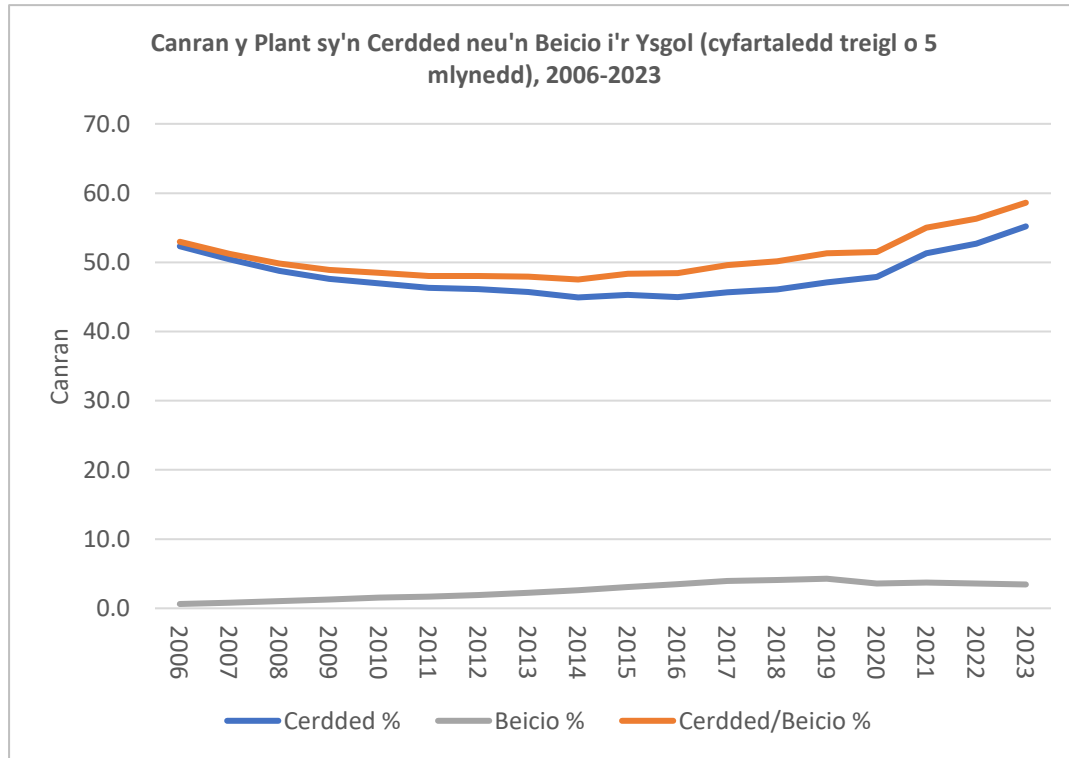
Ffynhonnell: Adroddiad Iechyd a Lles Myfyrwyr, Rhwydwaith Ymchwil Iechyd mewn Ysgolion, (Iechyd Cyhoeddus Cymru)

Mae Graddfa Cyfoeth Teuluol (GCT) YIPY wedi'i defnyddio i amcangyfrif statws economaidd-gymdeithasol pobl ifanc, yn seiliedig ar gyfres o gwestiynau sy'n mesur amodau materol yr aelwyd y mae pobl ifanc yn byw arnynt. Mae canlyniad sgôr cyfoeth deuaidd (sgorio isel rhwng 0 a 7, a sgôr uchel rhwng 8 a 10) wedi'i ddefnyddio yn lle'r system sgorio safonol uchel, ganolig ac isel arferol, oherwydd nad yw un o'r chwe chwestiwn sy'n ffurfio'r canlyniad graddfa bellach yn fesur priodol o ganlyniad i gyfyngiadau pandemig (Ydy eich teulu wedi teithio y tu allan i Gymru ar wyliau?). Ni chafodd y rheini na roddodd ymateb i'r holl gwestiynau sy'n ffurfio'r sgôr ganlyniad uchel nac isel; sy'n golygu eu bod wedi'u heithrio o ddadansoddiadau GCT.

Canran y plant sy'n beicio/cerdded i'r ysgol

Pwyntiau Allweddol:

- Ers 2014, mae canran y plant sy'n beicio neu'n cerdded i'r ysgol wedi cynyddu'n gyson, yn bennaf oherwydd cynnydd mewn cerdded.
- Yn 2023, mae bron tair rhan o bump (58.6%) o blant yng Nghaerdydd yn teithio'n llesol i'r ysgol.
- Ar draws y ddinas mae'r ffigur hwn yn amrywio o 54.5% yn Nwyrain Caerdydd i 64.6% yng Nghanol a De Caerdydd

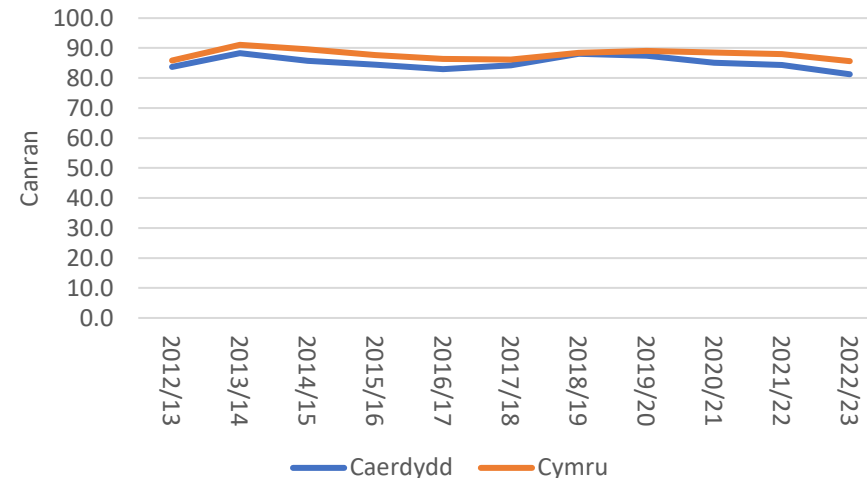
Ffynhonnell: Cyngor Caerdydd (Cynllunio Strategol)

Nifer y plant a gafodd MMR2 erbyn eu bod yn 4 oed

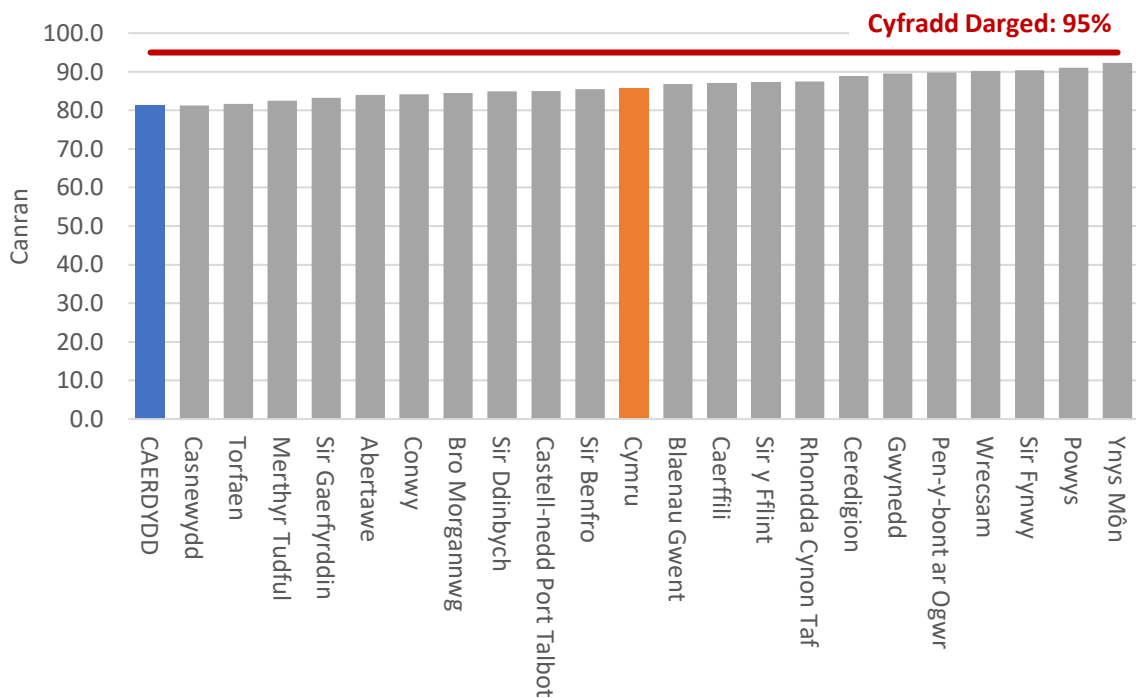
Pwyntiau Allweddol:

- Mae cyfradd y nifer sy'n manteisio ar frechlyn MMR2 erbyn 4 oed wedi gostwng ers y pandemig, yng Nghaerdydd ac ar draws Cymru gyfan, gyda lefelau ar eu hisaf ers o leiaf degawd.
- Yn 2022/23, Caerdydd (81.3%) oedd â'r gyfradd isaf ar y cyd yng Nghymru o'r nifer sy'n manteisio ar frechlyn MMR2. Mae hefyd wedi bod yn gyson is na chyfradd Cymru, a oedd yn 85.6% yn 2022/23.
- Y gyfradd imiwneiddio targed yw 95%, er nad oes yr un awdurdod lleol yng Nghymru yn cyrraedd y targed hwn ar hyn o bryd.
- Yng Nghaerdydd, mae gan glwstwr Meddygon Teulu Canol a De Caerdydd lefelau arbennig o isel o ran nifer y bobl sy'n manteisio ar frechlyn gyda dim ond dwy ran o dair (66.0%) wedi derbyn eu hail frechiad erbyn iddynt gyrraedd 4 oed.
- Mae'r clystyrau sy'n perfformio orau yng Nghaerdydd yn dal i fod yn is na'r targed cenedlaethol.

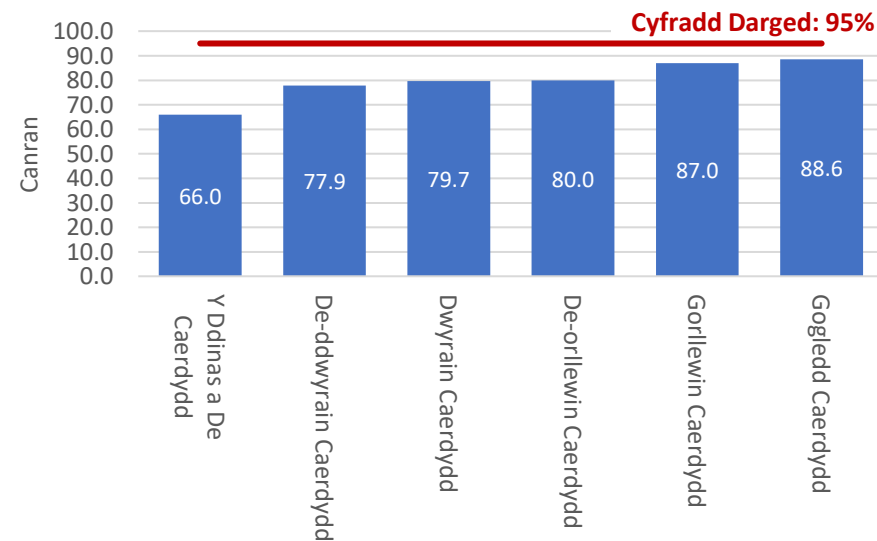
Plant yn cael Brechlyn MMR2 sy'n troi'n 4 oed rhwng 1 Ebrill a 31 Mawrth ac sy'n breswylwyr ar 31 Mawrth (%), 2012/13 - 2022/23

Plant yn cael Brechlyn MMR2 sy'n troi'n 4 oed rhwng 01/04/2022 a 31/03/2023 ac sy'n breswylwyr ar 31/03/2023 (%), 2022/23

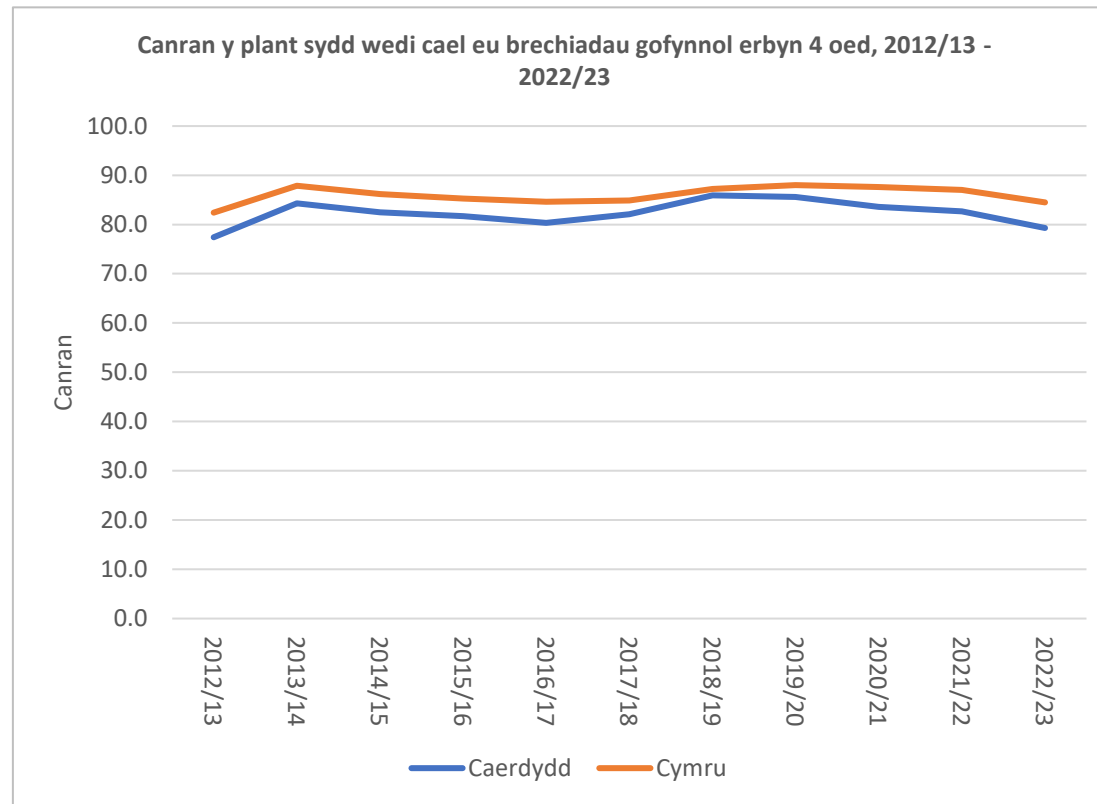
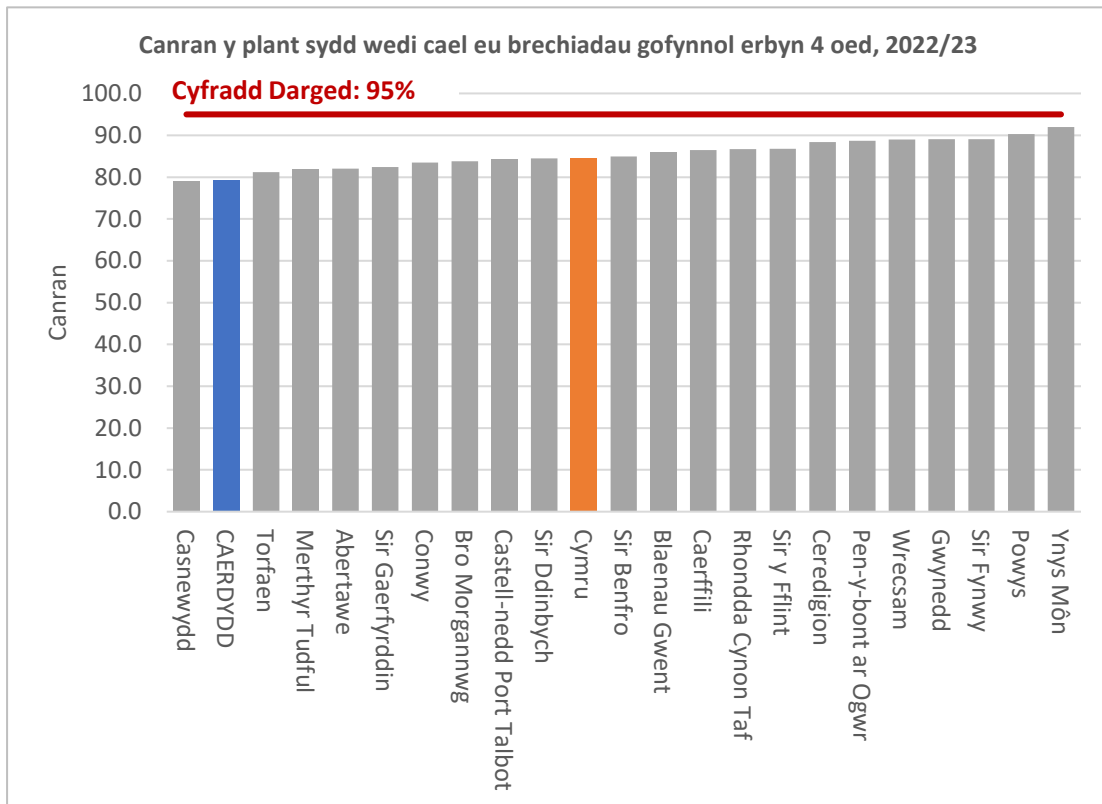
Plant yn cael Brechlyn MMR2 sy'n troi'n 4 oed fesul Clwstwr Meddygon Teulu, Ebrill 2022 - Mawrth 2023

Canran y plant sydd wedi cael eu brechiadau gofynnol erbyn 4 oed

Pwyntiau Allweddol:

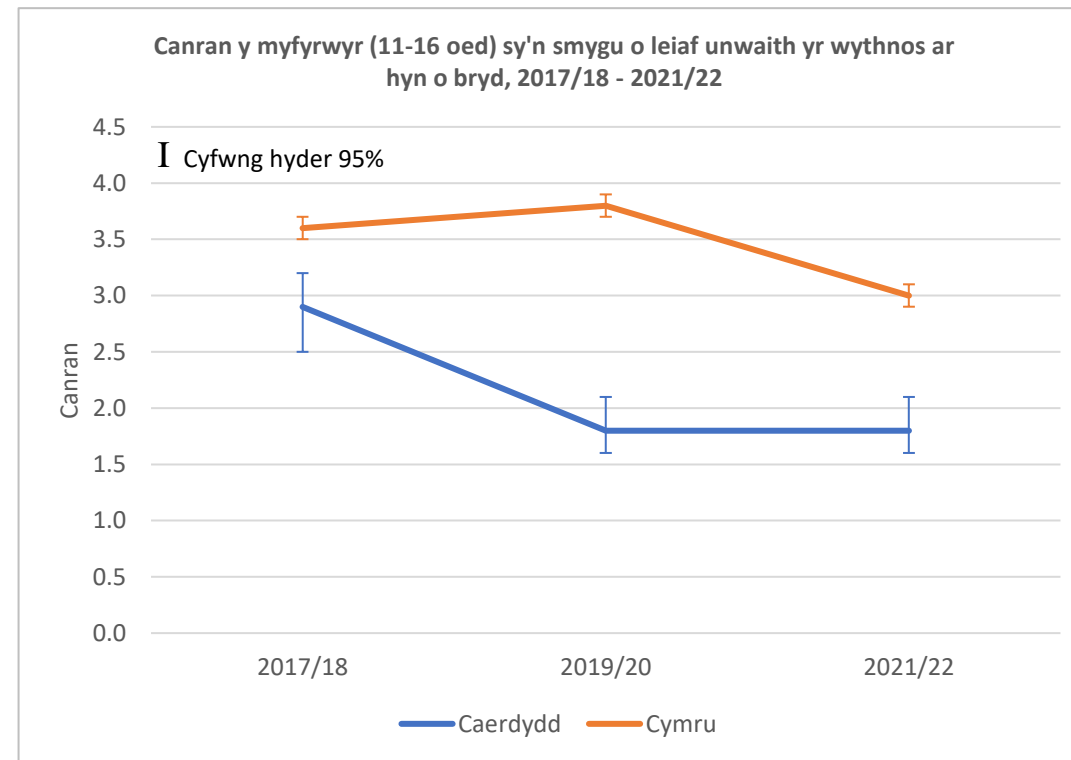
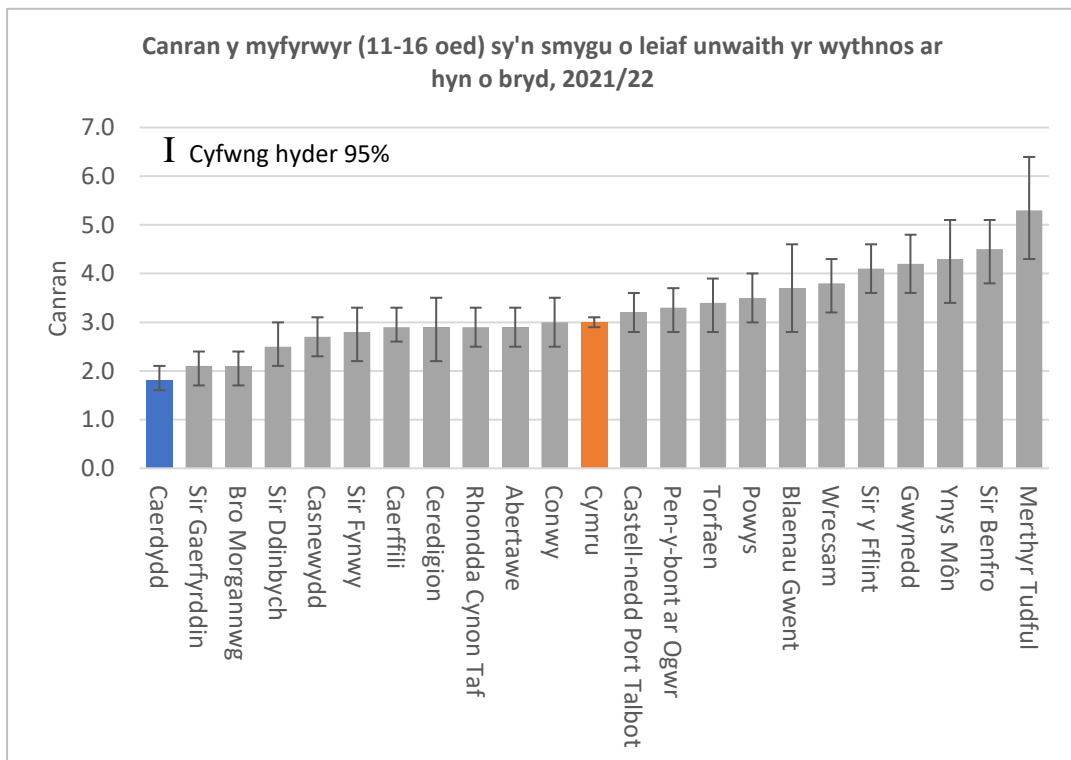
- Yn 2022/23, roedd llai na phedair rhan o bump (79.3%) o blant yng Nghaerdydd wedi cael eu brechiadau gofynnol erbyn iddynt gyrraedd 4 oed, yr ail ffigur isaf yng Nghymru ac yn is na chyfartaledd Cymru o 84.5%.
- Ers y pandemig bu gostyngiad yn nifer y bobl sy'n manteisio ar frechlyn, ac yn 2022/23, roedd ffigur Caerdydd ar ei lefel isaf ers 2012/13.

Canran y myfyrwyr (11-16 oed) sy'n smygu o leiaf unwaith yr wythnos ar hyn o bryd

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2021/22, dim ond 1.8% o fyfyrwyr (11-16 oed) yng Nghaerdydd oedd yn smygu o leiaf unwaith yr wythnos - y ffigur isaf ar draws ALLau Cymru ac yn is na chyfartaledd Cymru o 3.0%.
- Ers 2017/18, mae ffigur Caerdydd wedi cymharu'n ffafriol â ffigur Cymru gyfan.

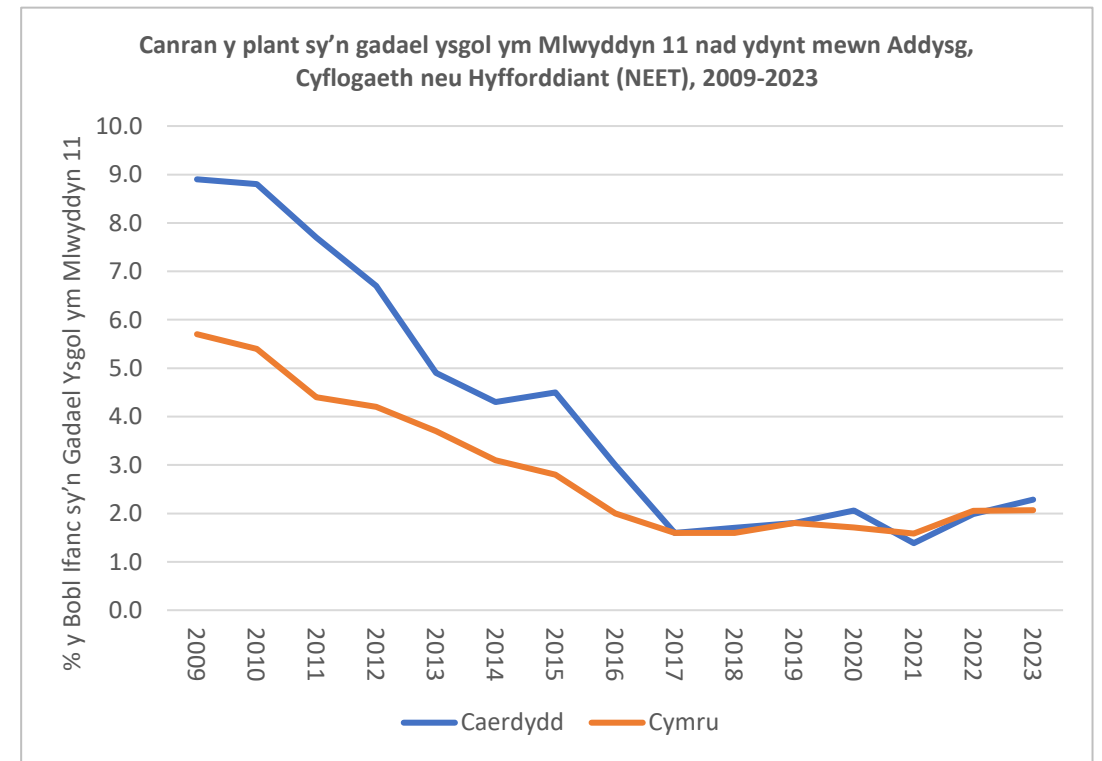
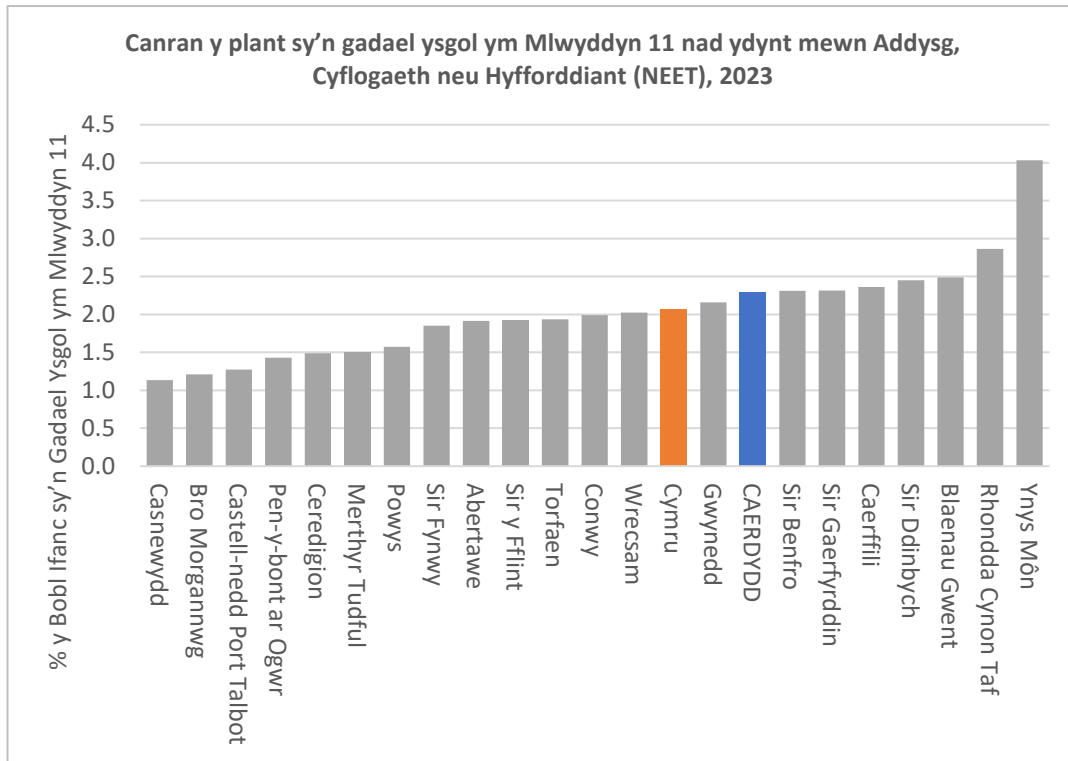
Ffynhonnell: Adroddiad Iechyd a Lles Myfyrwyr, Rhwydwaith Ymchwil Iechyd mewn Ysgolion, Iechyd Cyhoeddus Cymru

Disgyblion sy'n ymadael â'r ysgol ym Mlwyddyn 11 y gwyddys nad ydynt mewn Addysg, Cyflogaeth neu Hyfforddiant (NEET)

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2023, roedd 2.3% o ddisgyblion sy'n ymadael â'r ysgol yng Nghaerdydd y gwyddys nad ydynt mewn addysg, hyfforddiant na chyflogaeth (NEET), ychydig yn uwch na chyfartaledd Cymru.
- Mae cyfradd Caerdydd wedi bod yn gymharol sefydlog yn y blynyddoedd diwethaf yn dilyn cyfnod o ostyngiad.

[DS. Wrth gymharu data 2023 â blynyddoedd blaenorol, mae'n bwysig ystyried ffactorau dylanwadol eraill, yn benodol, y gyfradd 'Dim ymateb' uchel yn 2018 ac absenoldeb unrhyw arholiadau allanol yn 2020 neu 2021 oherwydd pandemig COVID-19.]

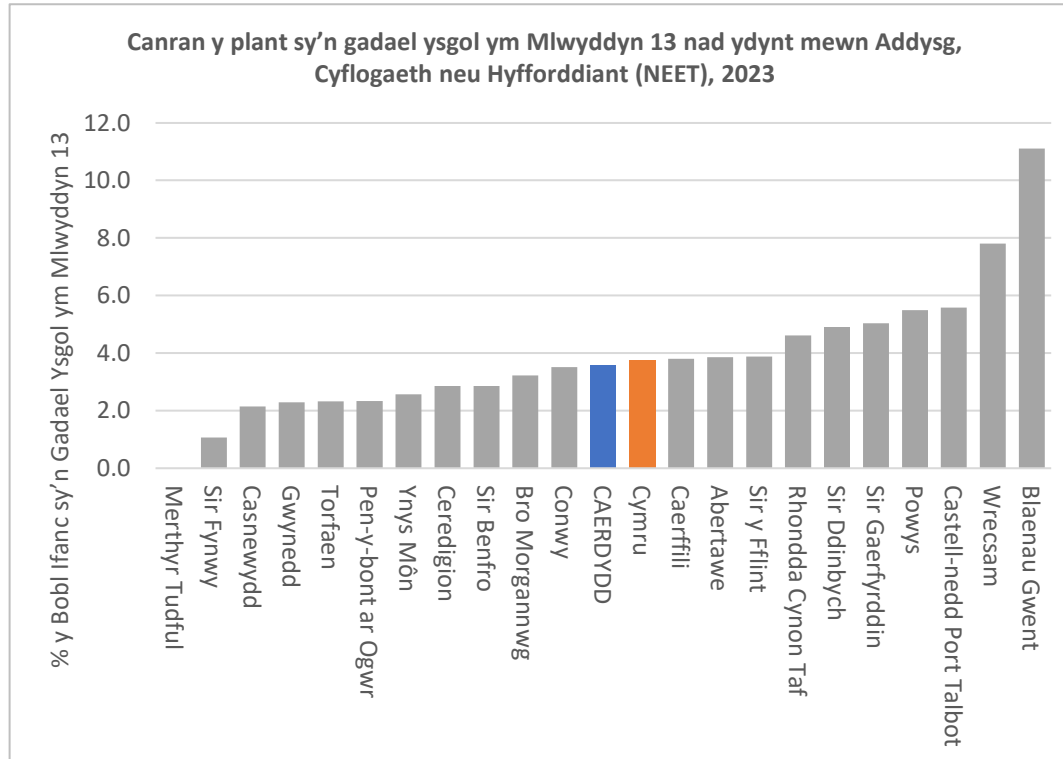
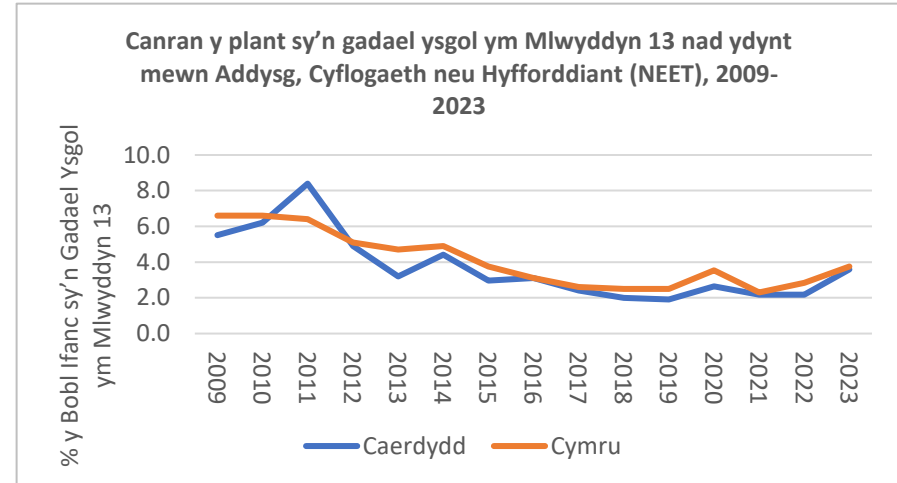

Disgyblion sy'n ymadael â'r ysgol ym Mlwyddyn 13 y gwyddys nad ydynt mewn Addysg, Cyflogaeth neu Hyfforddiant (NEET)

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2023, roedd 3.6% o ddisgyblion sy'n ymadael â'r ysgol ym Mlwyddyn 13 y gwyddys nad ydynt mewn Addysg, Cyflogaeth neu Hyfforddiant (NEET), ychydig yn is na chyfartaledd Cymru ond yn gynydd o 2.2% yn y flwyddyn flaenorol a'r gyfradd uchaf ers 2014.
- Cyn y cynnydd yn 2023, roedd cyfradd Caerdydd wedi bod yn gymharol sefydlog yn dilyn cyfnod o ostyngiad.
- Ym mis Mai 2024, roedd y Gyfradd Cyfrif Hawlwyr ar gyfer y rheini sy'n 18-24 oed yn ardaloedd â'r amddifadedd lleiaf y ddinas (8.7%) tua phedair gwaith yn fwy na'r ardaloedd â'r amddifadedd lleiaf (2.2%).

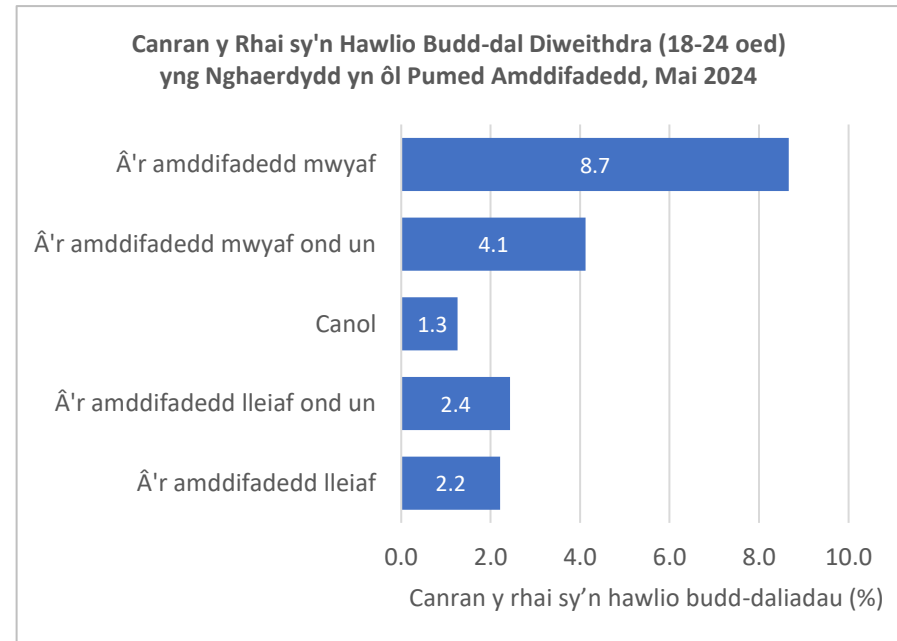
[DS. Wrth gymharu data 2023 â blynyddoedd blaenorol, mae'n bwysig ystyried ffactorau dylanwadol eraill, yn benodol, y gyfradd 'Dim ymateb' uchel yn 2018 ac absenoldeb unrhyw arholiadau allanol yn 2020 neu 2021 oherwydd pandemig COVID-19.]

Ffynhonnell: Gyrfu Cymru

DS. Dim ond colegau trydyddol sydd gan Ferthyr Tudful a Blaenau Gwent ac mae cyfrannau'n seiliedig ar niferoedd carfan isel

Ffynhonnell: Gyrfu Cymru

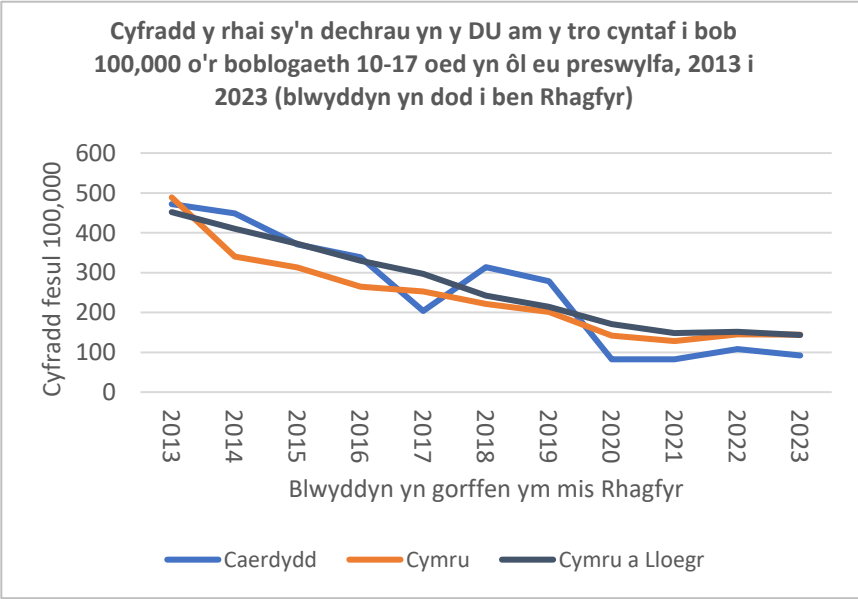
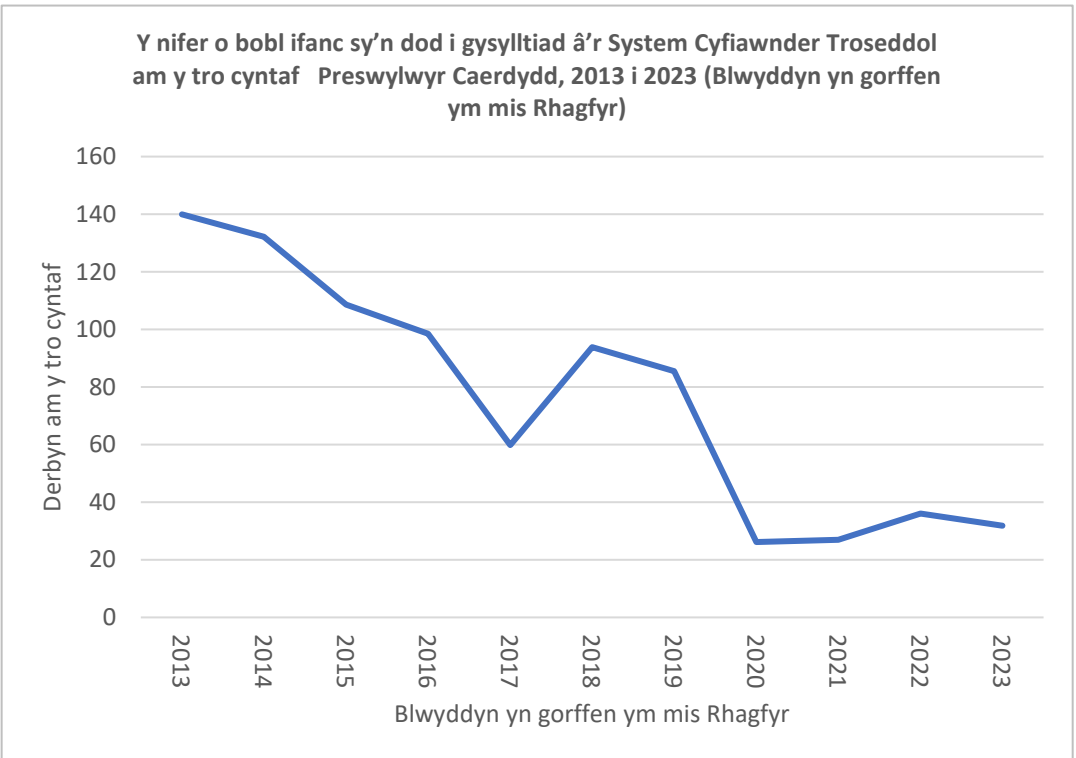
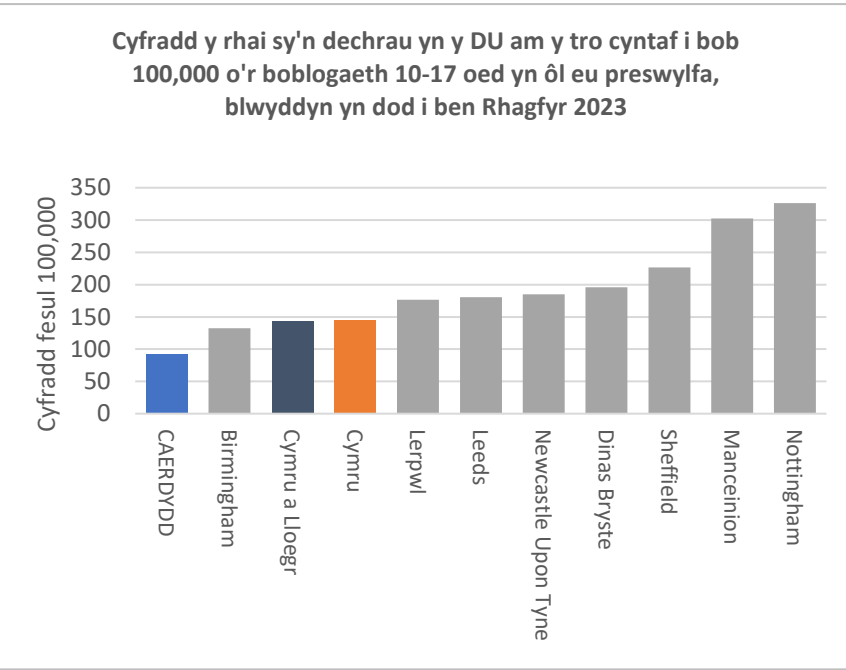
Ffynhonnell: Cyfrifwyd gan Gyngor Caerdydd gan ddefnyddio Cyfrif Hawlwyr y Swyddfa Ystadegau Gwladol/Amcangyfrifon Poblogaeth Canol Blwyddyn/MALIC 2019 (Llywodraeth Cymru)

Y nifer sy'n dod i gysylltiad â'r System Cyfiawnder Ieuenctid am y tro cyntaf

Pwyntiau Allweddol:

- Yn y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2023, canfuwyd bod 32 o droseddwr ifanc o Gaerdydd wedi dod i gysylltiad â'r System Cyfiawnder Troseddol am y tro cyntaf. Roedd hyn wedi gostwng o 36 yn 2022, 94 yn 2018 a 140 yn 2013.
- Caerdydd oedd â'r gyfradd isaf (am bob 100,000 o breswylwyr 10-17 oed) ymysg y Dinasoedd Craidd yng Nghymru a Lloegr. Roedd hefyd yn is na'r cyfraddau ar gyfer Cymru a Lloegr, fel oedd wedi digwydd ers 2020.

[DS. Mae'r rhain yn ffigurau amcangyfrifedig. Mae pobl ifanc sy'n derbyn eu heuogfarn, eu rhybudd neu rybuddiad ieuenctid cyntaf wedi cael eu mapio i ALLau unigol gan ddefnyddio'r cyfeiriad cartref neu'r cod post a gofnodwyd gan yr heddlu ar Gyfrifiadur Cenedlaethol yr Heddlu. Felly, rhaid bod yn ofalus wrth ddefnyddio'r ffigurau hyn.]

Mae Caerdydd yn Lle
Gwych i Dyfu'n Hŷn

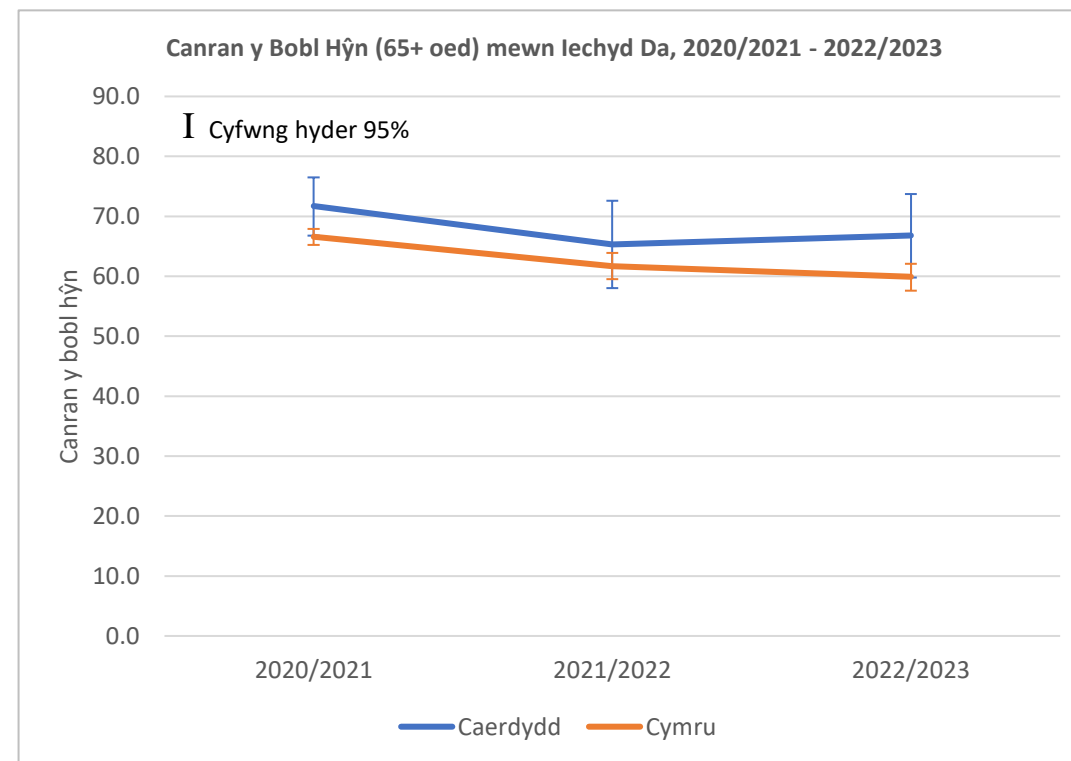
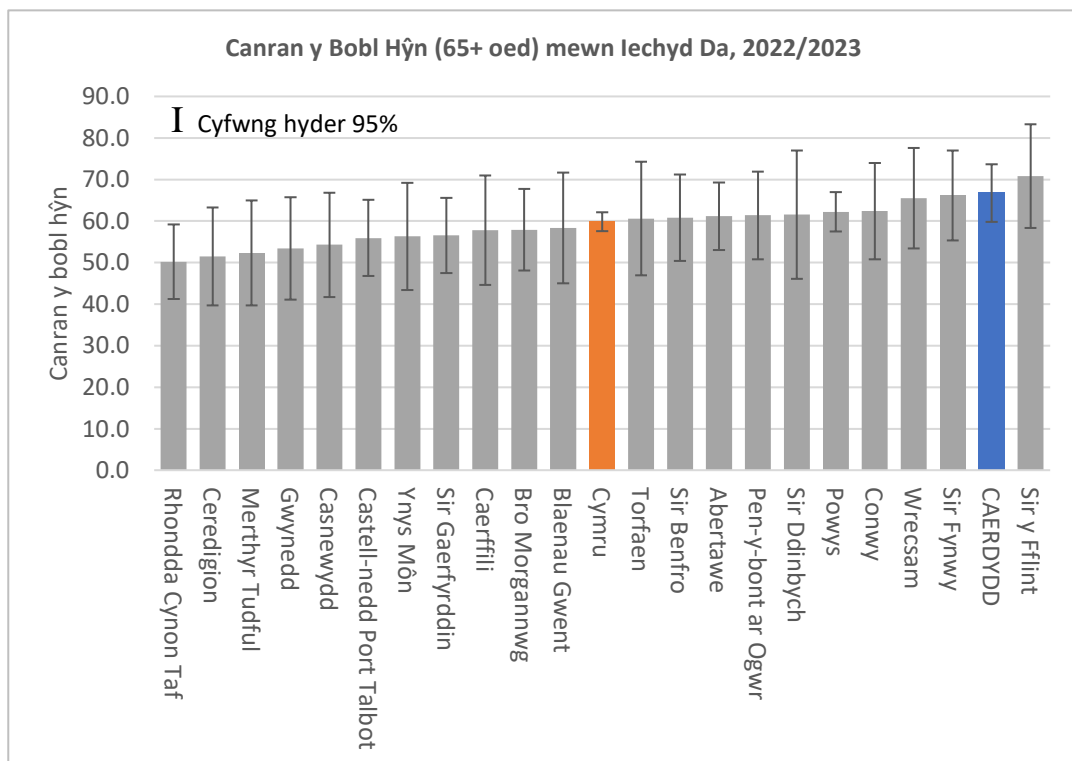

Canran y bobl 65 oed ac yn hŷn sy'n nodi bod eu hiechyd cyffredinol yn dda iawn neu'n dda

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2022/23, roedd dwy ran o dair (66.8%) o bobl 65 oed ac yn hŷn yng Nghaerdydd o'r farn eu bod mewn iechyd da - yr ail ffigur uchaf ar draws ALLau Cymru ac yn uwch na chyfartaledd Cymru o 59.9%.
- Ers y pandemig bu gostyngiad yn y gyfran sy'n ystyried eu hunain i fod mewn iechyd da.
- Dengys data'r Swyddfa Ystadegau Gwladol ar gyfer 2009 i 2013, ar lefel ward (ffigurau diweddaraf), fod y bwlch anghydraddoldeb disgwylad oes iach ar gyfer y rheini sy'n 65 oed, yn 10.5 blwyddyn i ddynion a 12.1 blwyddyn i fenywod. Yn ogystal, gallai dynion 65 oed yn Adamsdown ddisgwyl treulio chwarter (24.8%) o weddill eu bywydau mewn iechyd da o'i gymharu â disgwylad dwy ran o dair (65.4%) i'r sawl sy'n byw yn Llys-faen. Ar gyfer menywod roedd y ffigurau yn 23.5% a 56.9% yn y drefn honno.

[DS. Addaswyd Arolwg Cenedlaethol 2020/21 oherwydd pandemig y coronafeirws. Ni ddylid cymharu'r canlyniadau o 2020-21 â chanlyniadau o gyhoeddiadau blaenorol Arolwg Cenedlaethol Cymru oherwydd y newid yn y modd arolygu (ac, mewn rhai achosion, yr angen i addasu cwestiynau). Gall y materion hyn fod yn sensitif i newidiadau o'r fath.]

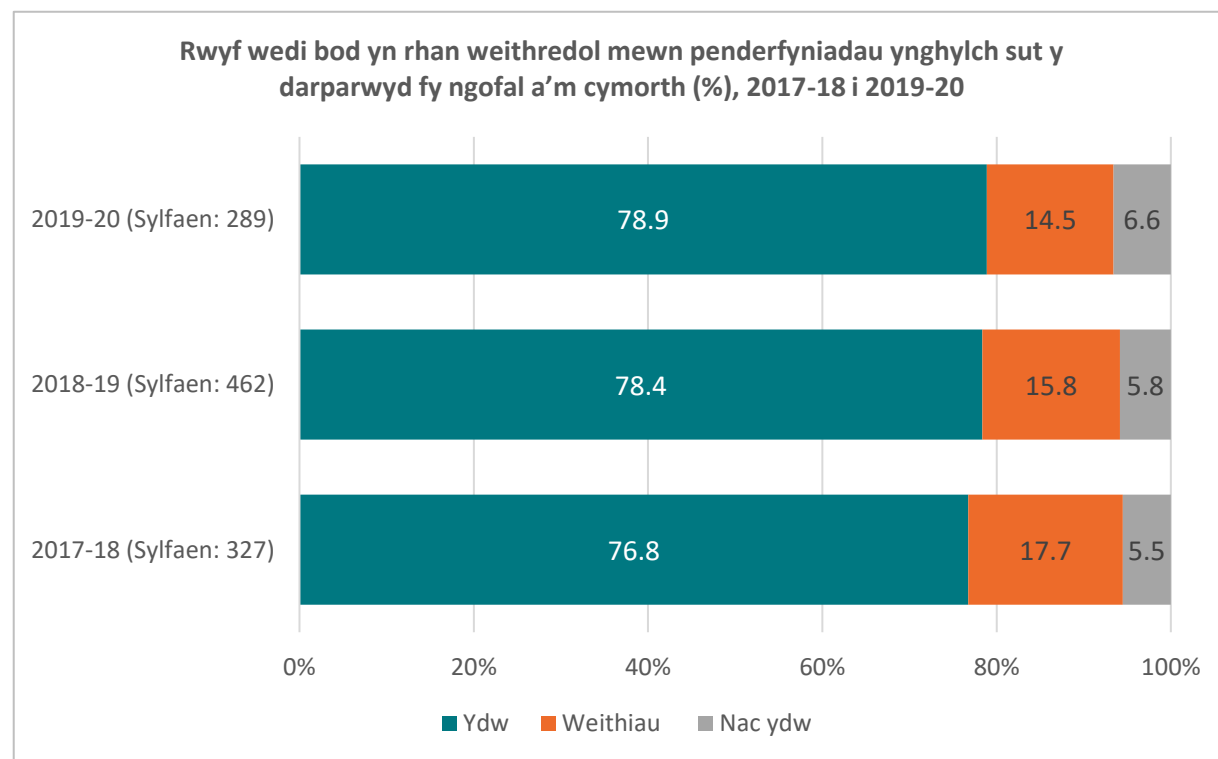

Canran y bobl 65 oed ac yn hŷn sy'n nodi eu bod yn teimlo eu bod yn rhan o unrhyw benderfyniadau a wneir am eu gofal a'u cymorth

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2019/20, roedd bron pedair rhan o bump (78.9%) yn teimlo eu bod yn rhan weithredol o'r penderfyniadau a wneir am eu gofal a'u cymorth. Roedd hyn o'i gymharu â 76.8% yn 2017-18 a 78.4% yn 2018-19.

[DS. Nid yw'r Arolwg Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles Blynyddol wedi'i gynnal ers 2019/20 ac nid yw'n ofynnol bellach gan Lywodraeth Cymru]

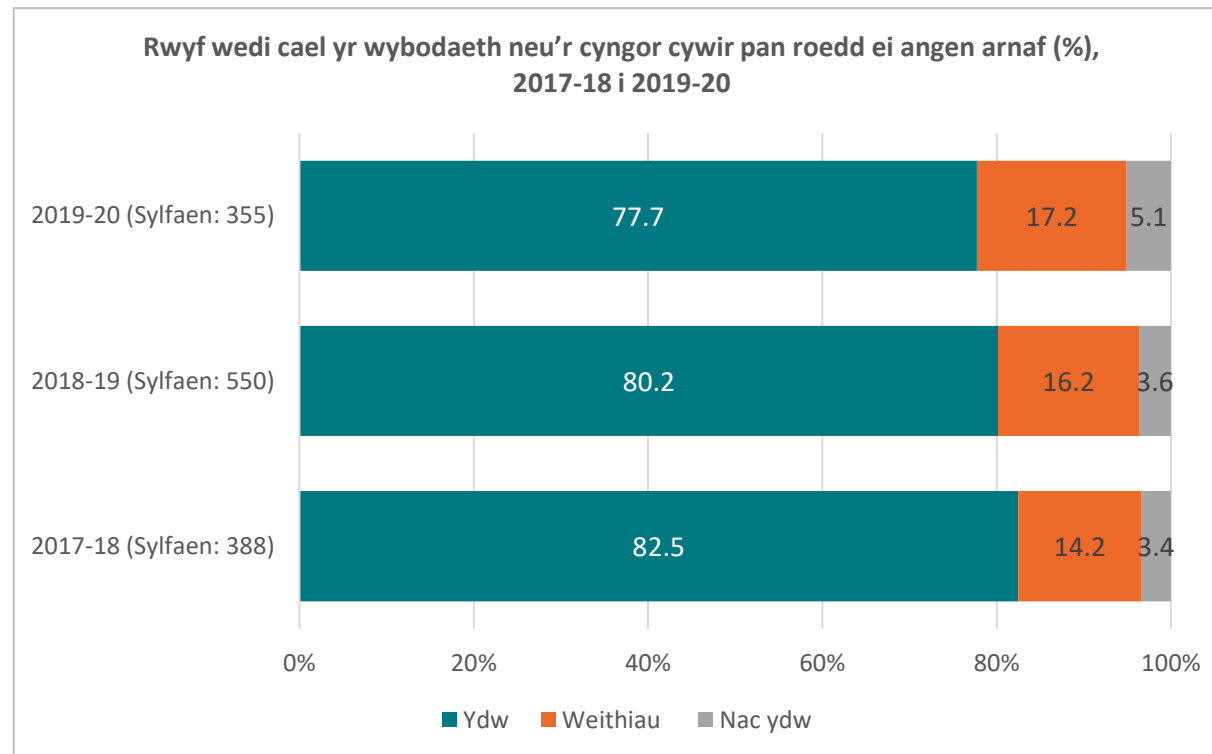
Ffynhonnell: Arolwg Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, Cyngor Caerdydd

Canran y bobl 65 oed ac yn hŷn sy'n nodi eu bod wedi derbyn yr wybodaeth neu'r cyngor cywir pan oedd angen hynny arnynt

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2019/20, roedd bron pedair rhan o bump (77.7%) yn teimlo eu bod wedi derbyn yr wybodaeth neu'r cyngor cywir pan oedd angen hynny arnynt. Roedd hyn wedi gostwng o 82.5% yn 2017-18 ac 80.2% yn 2018-19.

[DS. Nid yw'r Arolwg Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles Blynyddol wedi'i gynnal ers 2019/20 ac nid yw'n ofynnol bellach gan Lywodraeth Cymru]

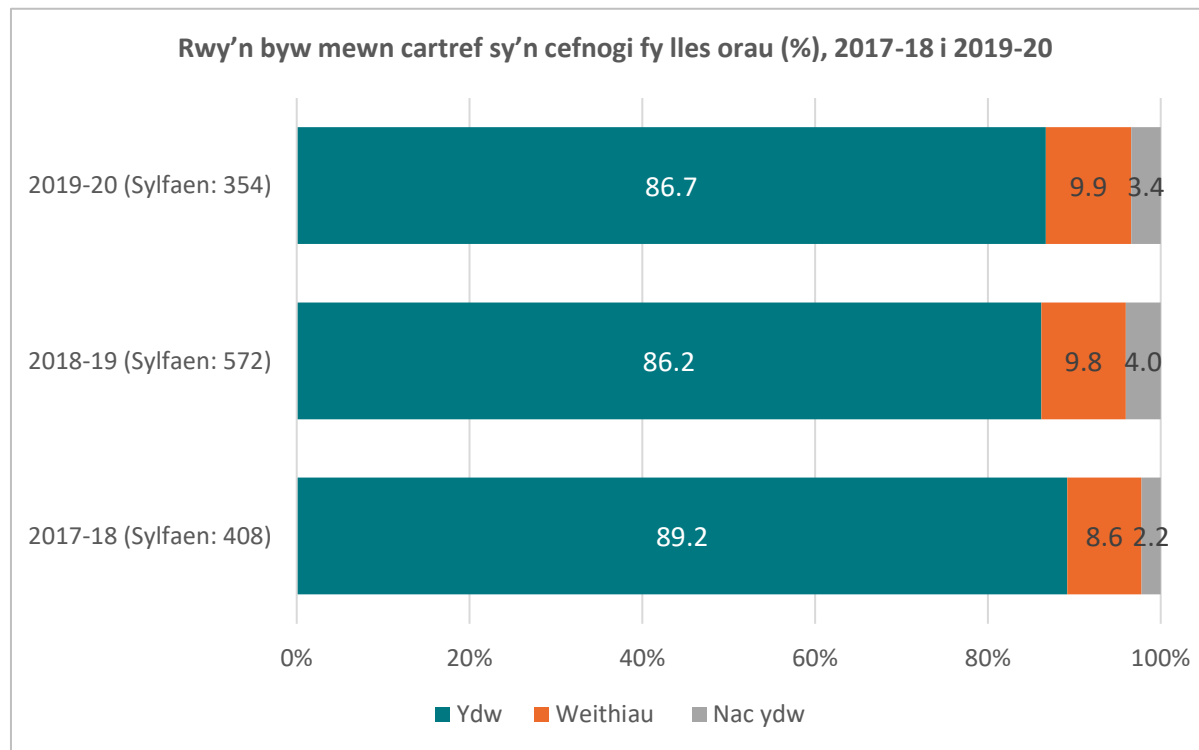
Ffynhonnell: Arolwg Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, Cyngor Caerdydd

Canran yr oedolion 65 oed ac yn hŷn sy'n nodi eu bod yn byw yn y cartref cywir iddyn nhw

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2019/20, roedd dros bedair rhan o bump (86.7%) yn teimlo eu bod yn byw yn y cartref cywir iddyn nhw. Roedd hyn yn debyg i'r ffigur ar gyfer 2018-19 ond i lawr o 89.2% yn 2017-18.

[DS. Nid yw'r Arolwg Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles Blynyddol wedi'i gynnal ers 2019/20 ac nid yw'n ofynnol bellach gan Lywodraeth Cymru]

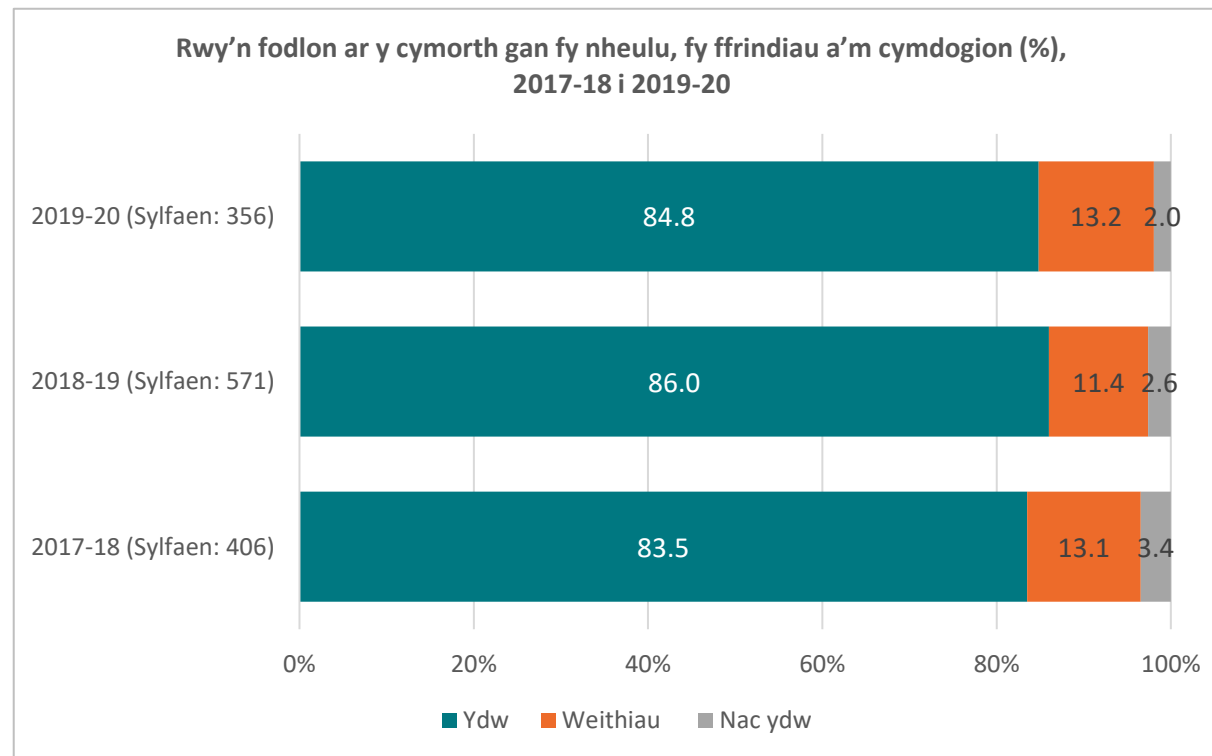
Ffynhonnell: Arolwg Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, Cyngor Caerdydd

Canran y bobl 65 oed ac yn hŷn sy'n dweud eu bod yn unig

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2019/20, nododd dros bedair rhan o bump (84.8%) eu bod yn hapus gyda'r gefnogaeth gan deulu, ffrindiau a chymdogion. Roedd hyn o'i gymharu â 83.5% yn 2017-18 a 86.0% yn 2018-19.

[DS. Nid yw'r Arolwg Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles Blynnyddol wedi'i gynnal ers 2019/20 ac nid yw'n ofynnol bellach gan Lywodraeth Cymru]

Ffynhonnell: Arolwg Gwasanaethau Cymdeithasol a Lles, Cyngor Caerdydd

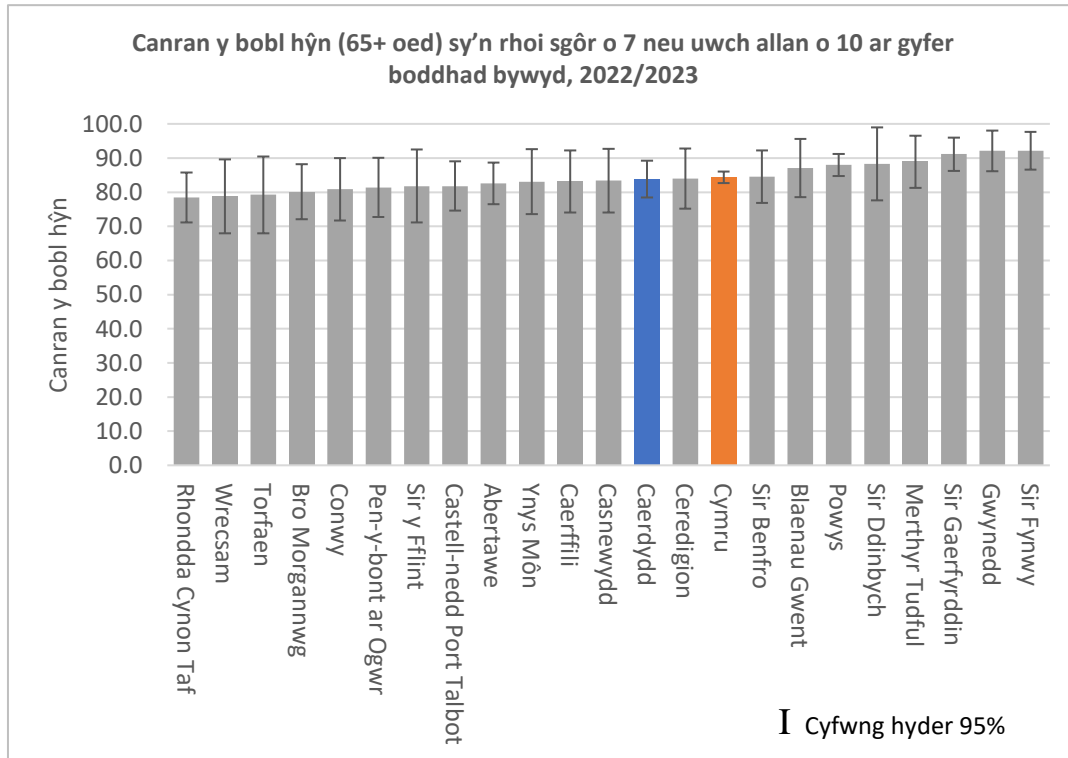
*Cwestiwn dirprwyol ar gyfer canran y bobl 65 oed ac yn hŷn sy'n dweud eu bod yn unig

Bodddhad â bywyd ymhlith pobl hŷn

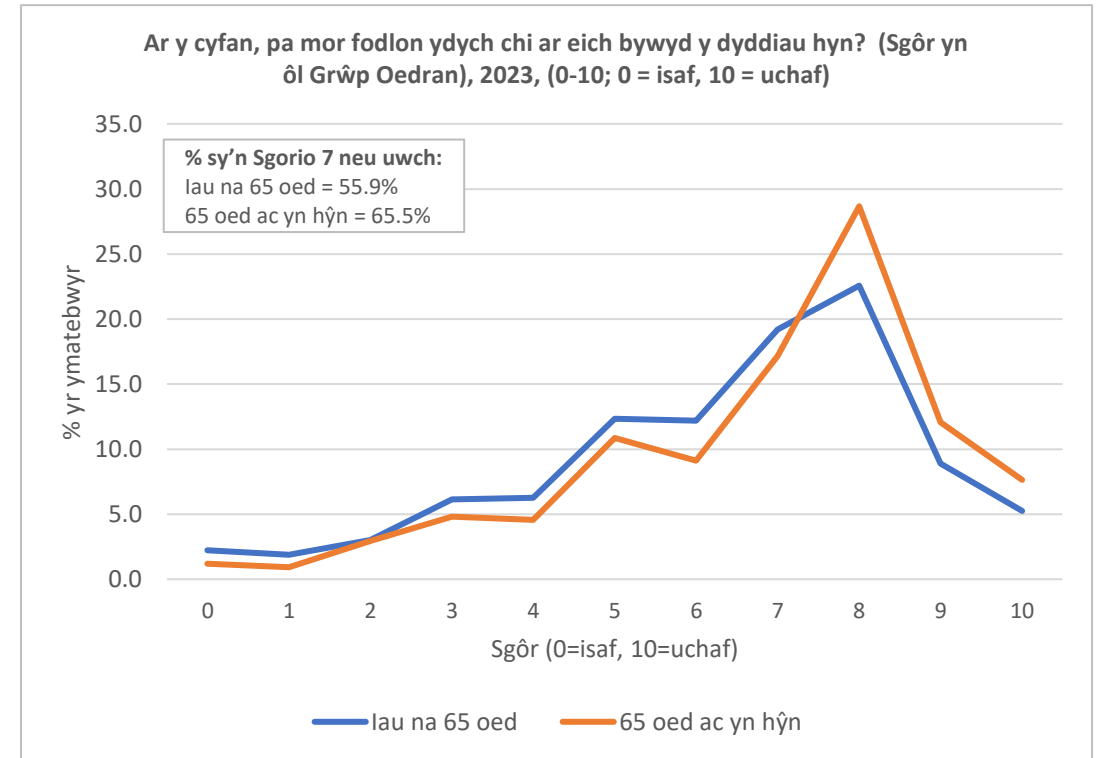
Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2022/23, roedd dros bedair rhan o bump (83.9%) o bobl hŷn (65 oed ac yn hŷn) yng Nghaerdydd yn fodlon â'u bywyd (h.y. wedi graddio eu bodddhad fel 7 neu fwy allan o 10). Roedd hyn ychydig yn is na chyfartaledd Cymru ond ychydig yn uwch o 82.3% yn 2020/21 a 2021/22 (Iechyd Cyhoeddus Cymru/Arolwg Cenedlaethol Cymru).
- Dangosodd Arolwg Holi Caerdydd 2023 lefelau is o foddhad â bywyd i'r rheini sy'n 65 oed ac yn hŷn. Fodd bynnag, roeddent yn fwy tebygol o fod yn fodlon na'r rheini sy'n iau na 65 oed.

[DS. Addaswyd Arolwg Cenedlaethol 2020/21 oherwydd pandemig y coronafeirws. Ni ddylid cymharu'r canlyniadau o 2020-21 â chanlyniadau o gyhoeddiadau blaenorol Arolwg Cenedlaethol Cymru oherwydd y newid yn y modd arolygu (ac, mewn rhai achosion, yr angen i addasu cwestiynau). Gall y materion hyn fod yn sensitif i newidiadau o'r fath.]

Ffynhonnell: Iechyd Cyhoeddus Cymru/Arolwg Cenedlaethol Cymru

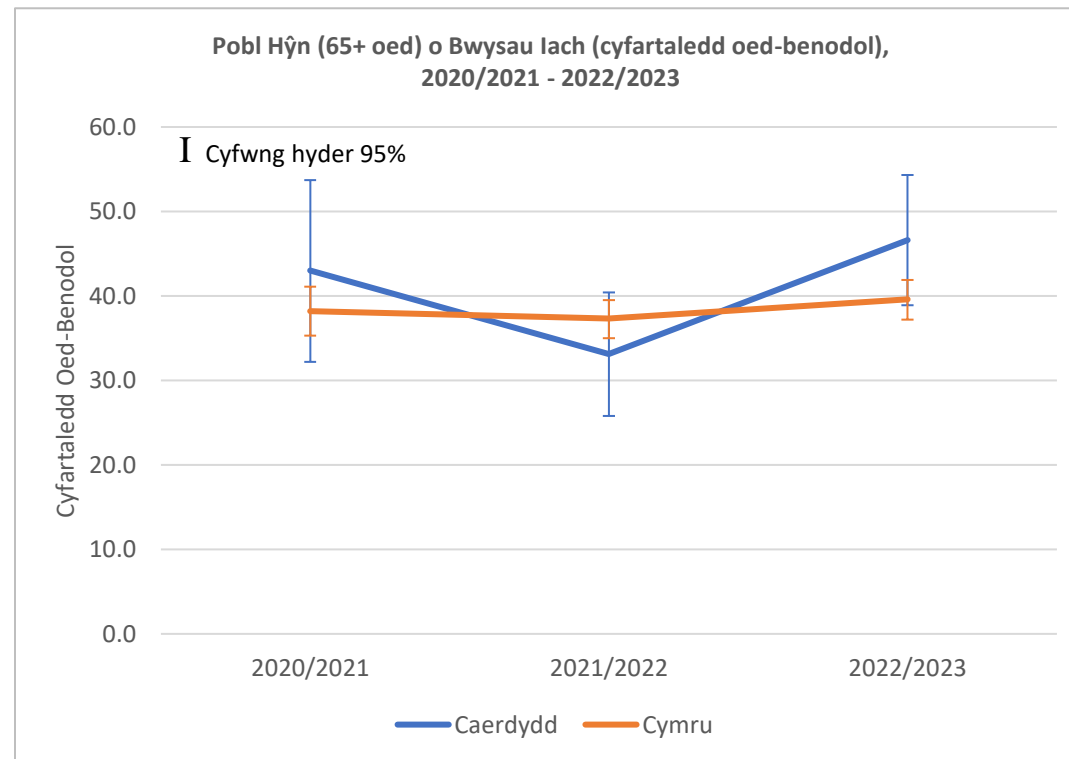
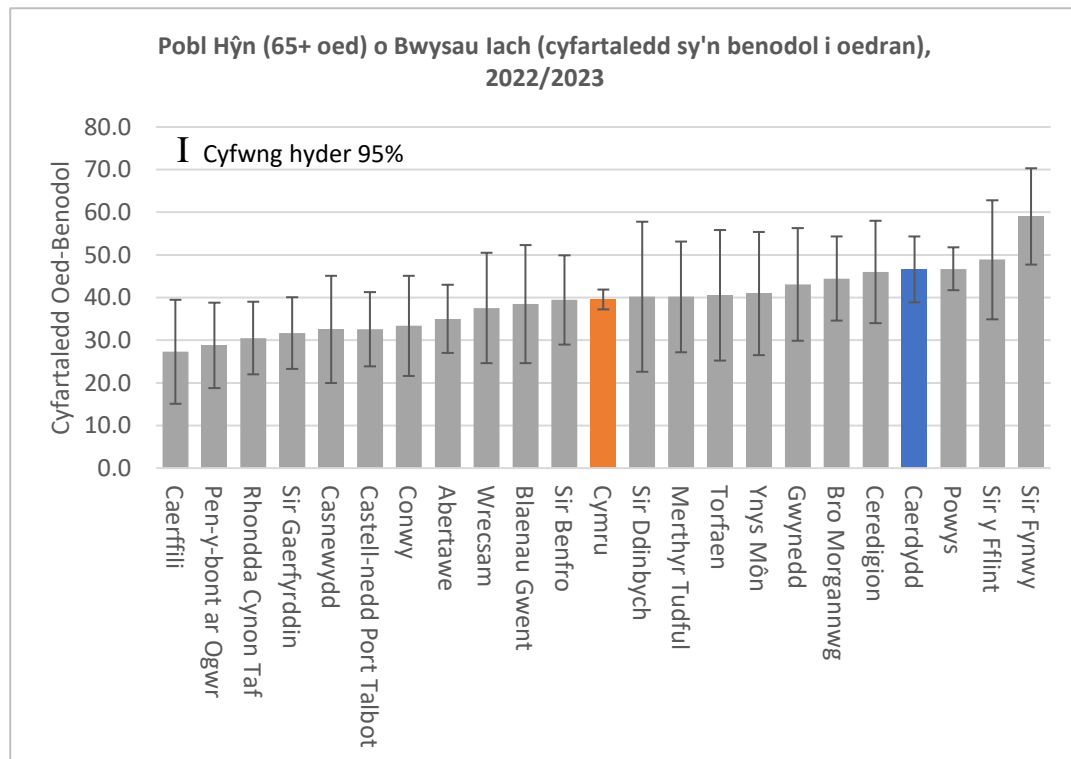
Ffynhonnell: Arolwg Holi Caerdydd - Cyngor Caerdydd

Canran y bobl 65 oed ac yn hŷn sydd â phwysau iach

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2022/23, roedd llai na hanner (46.6%) yr oedolion hŷn (65 oed ac yn hŷn) yng Nghaerdydd o bwysau iach. Hwn oedd y pedwerydd ffigur uchaf ar draws ALLau Cymru ac o'i gymharu â chyfartaledd Cymru o 39.6%.

[DS. Nid oes modd cymharu data o Arolwg Cenedlaethol Cymru ar gyfer 2020-21 ymlaen â blynyddoedd blaenorol oherwydd newidiadau sy'n gysylltiedig â'r pandemig i'r fethodoleg.]

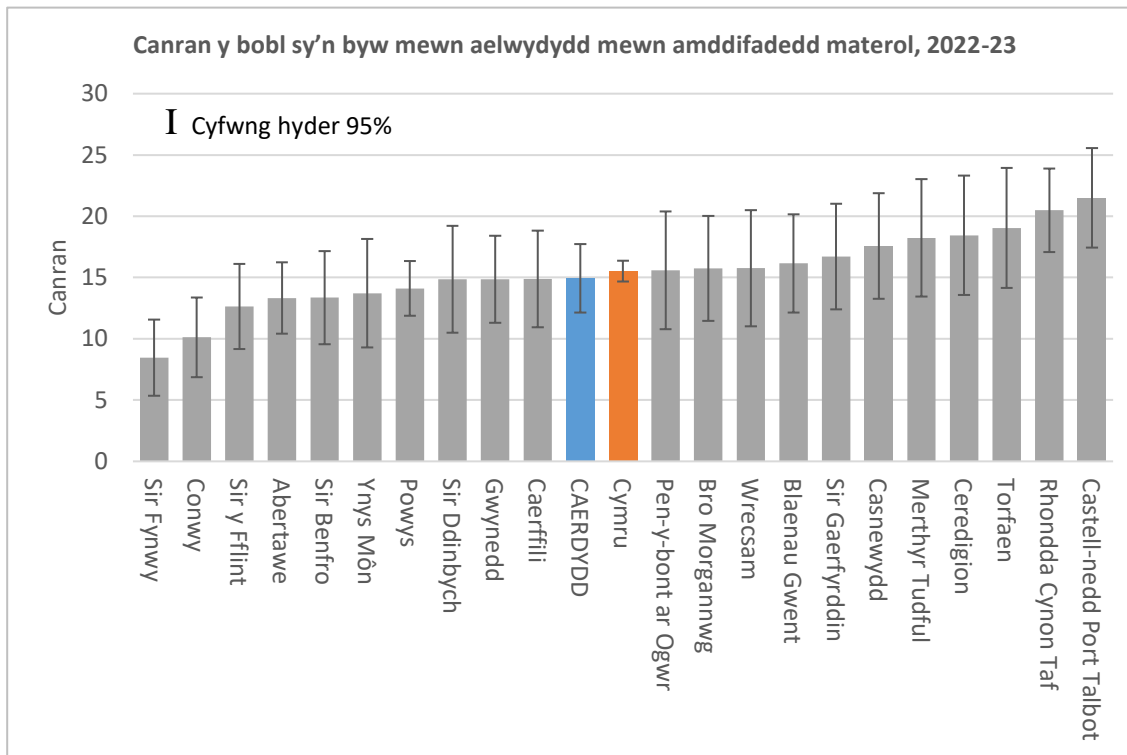
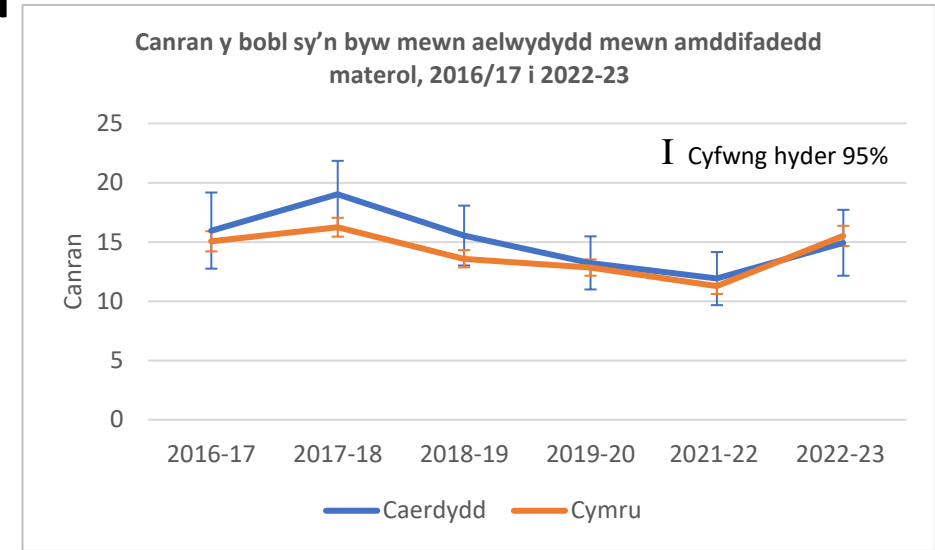
Cefnogi Pobl Allan o Diodi

Canran y bobl sy'n byw mewn aelwydydd mewn amddifadedd materol

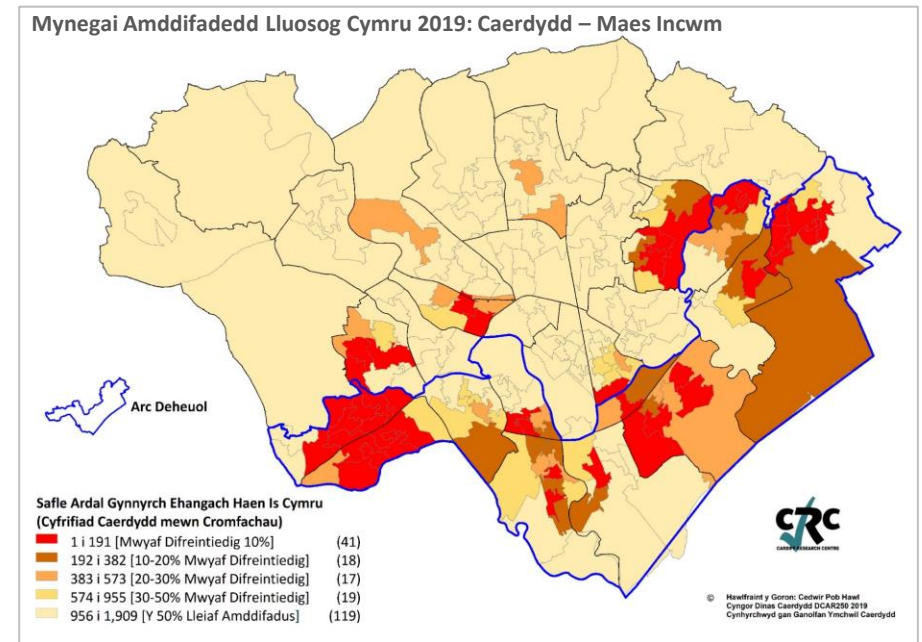
Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2022/23, roedd 15% o'r bobl a oedd yn byw mewn cartrefi yng Nghaerdydd mewn amddifadedd materol. Roedd hyn ychydig yn is na chyfartaledd Cymru (16%) ac roedd yn gwneud Caerdydd yn berfformiwr lefel ganol ar draws ALLau Cymru.
- Fodd bynnag, yn dilyn sawl blwyddyn o ostyngiad yn y ffigurau, roedd hyn yn uwch na'r ffigur ar gyfer 2021-22 o 12%.
- Mae amddifadedd incwm ar ei uchaf yn 'Arc Ddeheuol' y ddinas, er bod pocedi o fewn ardaloedd eraill yng Nghaerdydd (Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019).

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru, Llywodraeth Cymru

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru, Llywodraeth Cymru

Ffynhonnell: Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019, Llywodraeth Cymru DS. Nifer yr Ardaloedd Cynnyrch Ehangach Haen Is ym mhob ardal wedi'i nodi mewn cromfachau

Nifer y cyflogwyr ag achrediad Cyflog Byw Gwirioneddol

Pwyntiau Allweddol:

- Ym mis Mawrth 2024, roedd 217 o gyflogwyr Cyflog Byw Gwirioneddol achrededig yng Nghaerdydd, cynnydd o 197 ym mis Chwefror 2023 ac o'i gymharu â lefel sylfaenol o 82 yn 2019.
- Y targed ar gyfer Tachwedd 2024 yw 260 o gyflogwyr.

Caerdydd	Gwaelodlin yn 2019	Sefyllfa 4 Hyd 22	Sefyllfa 6 Chwef 23	Sefyllfa 4 Maw 24	Targedau ar gyfer Tach 2023	Targedau ar gyfer Tach 2024	Targedau ar gyfer Tach 2025
Nifer y cyflogwyr ag achrediad Cyflog Byw Gwirioneddol	82	184	197	217	210	260	300

Nifer y gweithwyr sy'n cael codiad cyflog i'r Cyflog Byw Gwirioneddol o leiaf

Pwyntiau Allweddol:

- Ym mis Mawrth 2024, roedd 13,322 o weithwyr yng Nghaerdydd a oedd wedi cael codiad cyflog i'r Cyflog Byw Gwirioneddol o leiaf, cynnydd o 10,873 ym mis Chwefror 2023 ac o'i gymharu â lefel sylfaenol o 4,524 yn 2019.
- Mae'r nifer hwn eisoes yn uwch na'r targed ar gyfer mis Tachwedd 2024 o 12,800 o weithwyr.

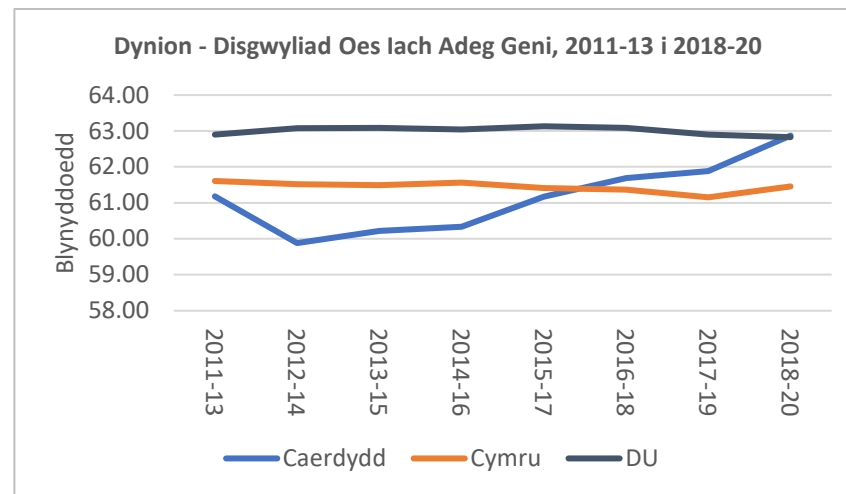
Caerdydd	Gwaelodlin yn 2019	Sefyllfa 4 Hyd 22	Sefyllfa 6 Chwef 23	Sefyllfa 4 Maw 24	Targedau ar gyfer Tach 2023	Targedau ar gyfer Tach 2024	Targedau ar gyfer Tach 2025
Nifer y gweithwyr sy'n cael codiad cyflog i'r Cyflog Byw Gwirioneddol o leiaf	4,524	10,980	10,873	13,322	11,700	12,800	13,900

Disgwyliad Oes Iach Adeg Geni (Dynion)

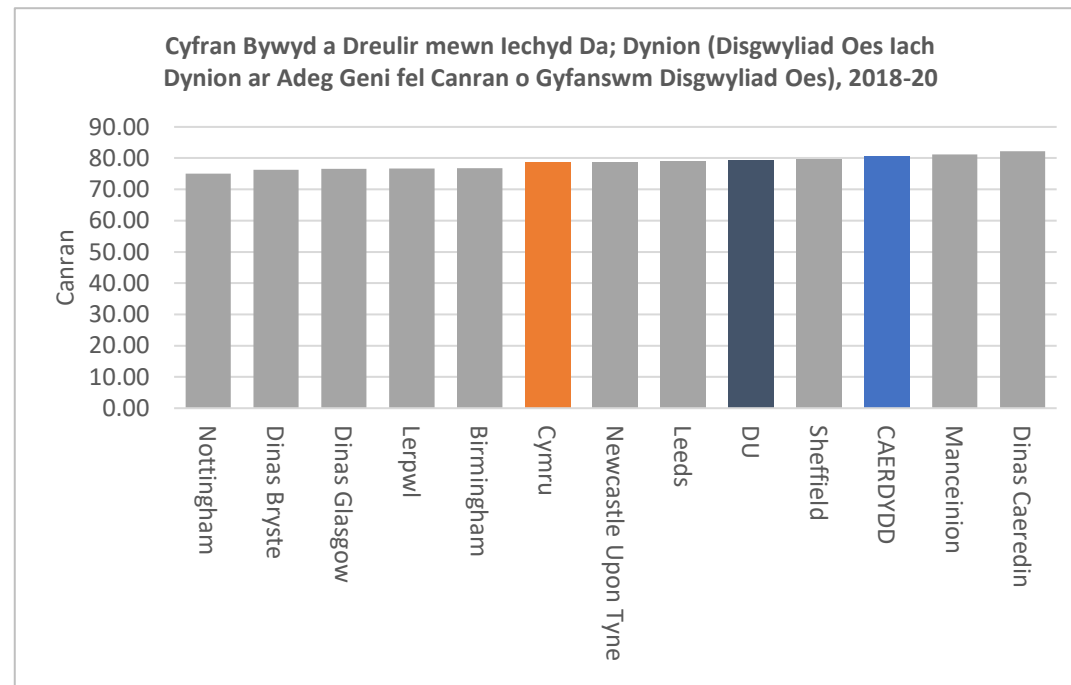
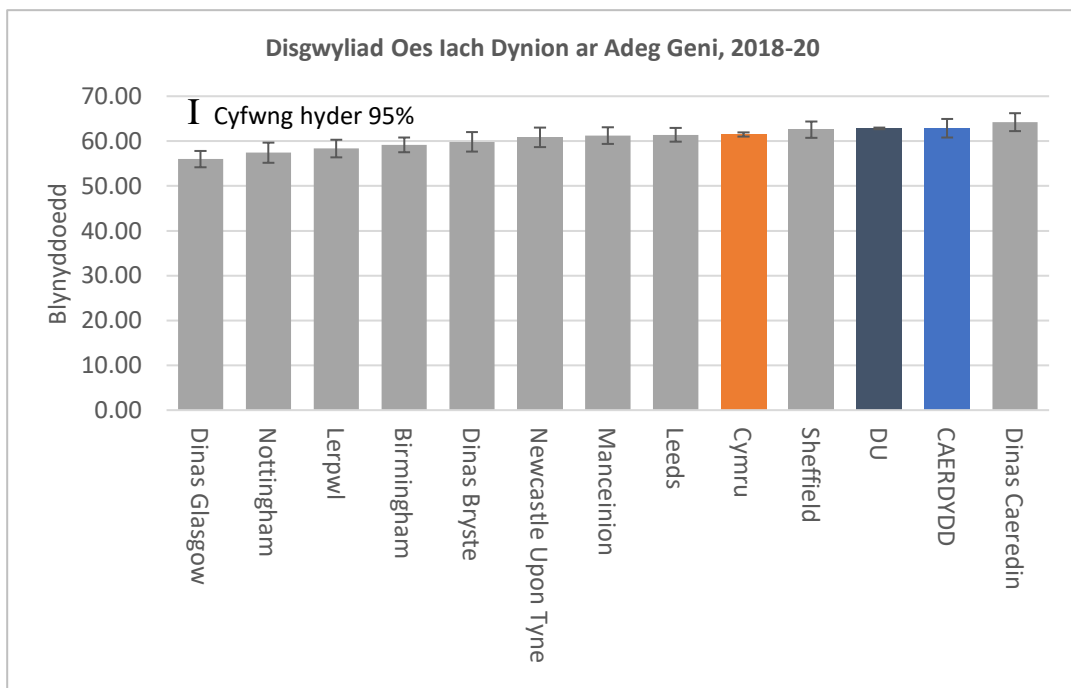
Pwyntiau Allweddol:

- Ar gyfer 2018-20, disgwyliad oes iach (DOI) ar gyfer dynion adeg geni yng Nghaerdydd (62.87 oed) oedd yr ail uchaf o ddinasoedd craidd y DU a Chaeredin.
- Ers 2012-14, mae DOI ar gyfer dynion yng Nghaerdydd wedi dilyn tuedd tuag i fyny gan achosi iddo godi uwchlaw cyfartaledd Cymru a dal i fyny â ffigur y DU.
- Roedd disgwyl y byddai dynion o Gaerdydd yn treulio pedair rhan o bump (80.57%) o'u bywyd mewn iechyd da yn 2018-20, y drydedd gyfran uchaf allan o'r 'Dinasoedd Craidd' a Chaeredin ac yn uwch na ffigurau Cymru a'r DU.
- Mae'r ffigur hwn hefyd wedi dilyn tuedd tuag i fyny ers 2012-14 gan achosi iddo godi uwchlaw cyfartaledd Cymru a'r DU.

[DS. Ni chafodd data ALL ei gynhyrchu ar gyfer 2019-2021 na 2020-2022 oherwydd pryderon am ansawdd ystadegol yn dilyn patrwm o leihad ym meintiau sampl yr Arolwg Blynyddol y Boblogaeth, yn enwedig yng nghyfnod pandemig y coronafeirws (COVID-19) 2020 i 2022.]

DS. Nid yw echelin fertigol yn dechrau ar sero

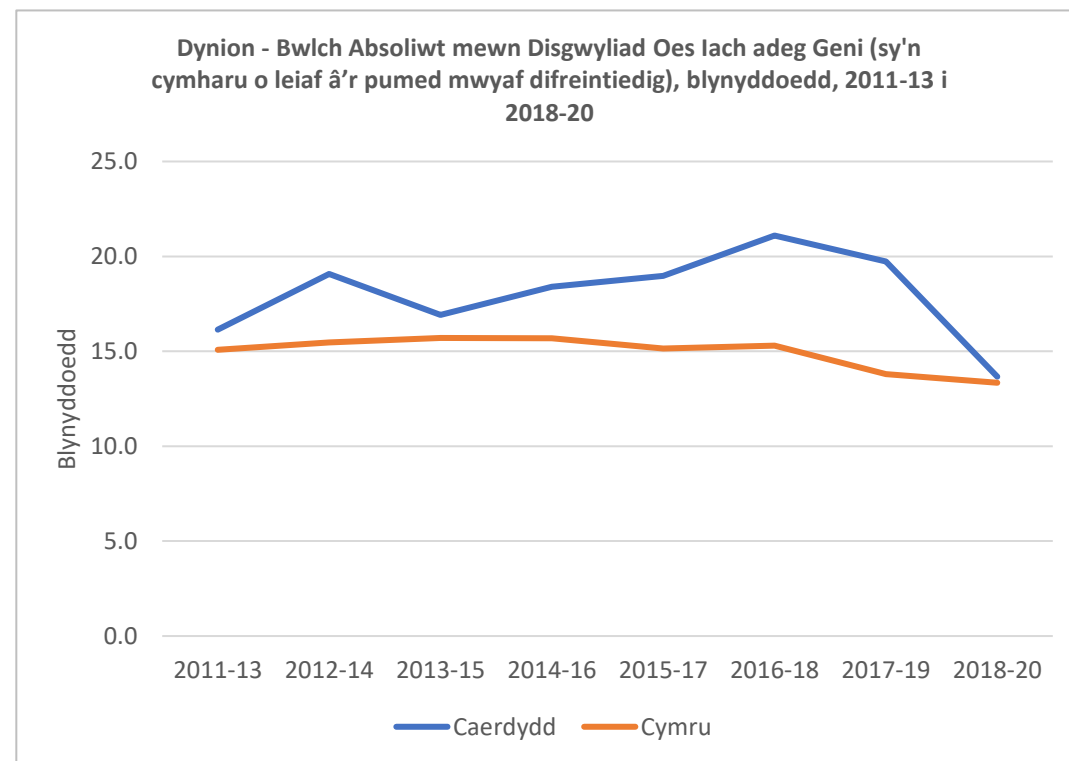
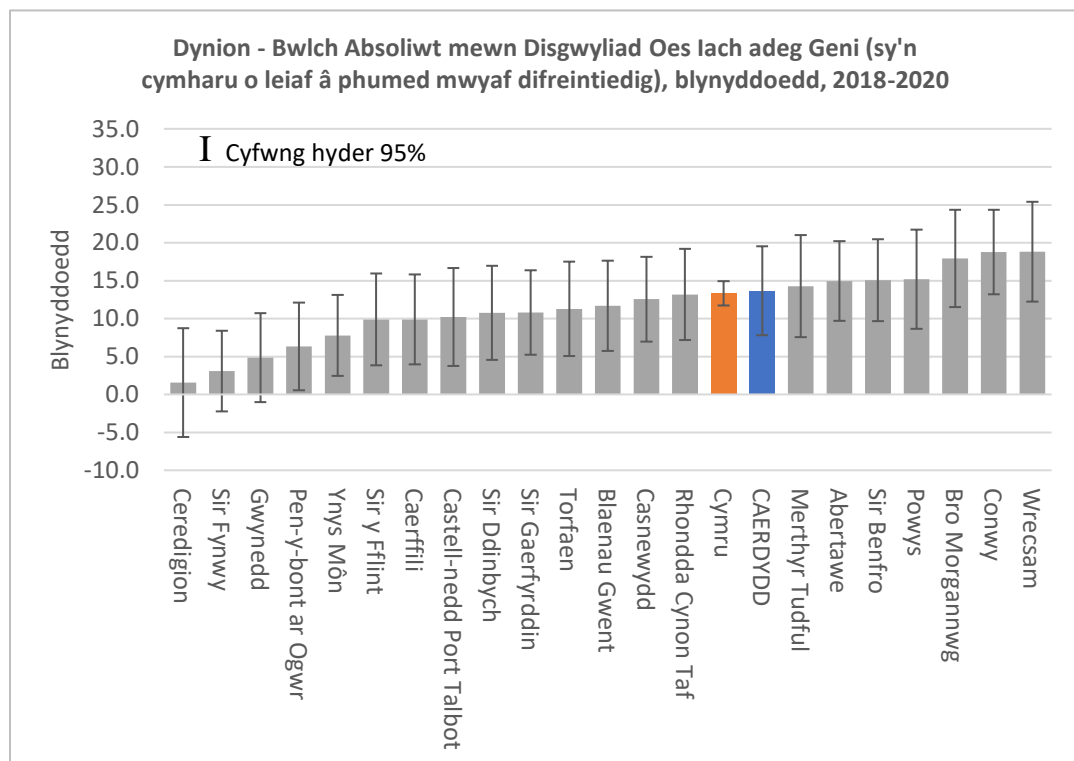

Ffynhonnell: Y Swyddfa Ystadegau Gwladol

Disgwyliad Oes Iach adeg Geni: Bwlch Amddifadedd (Dynion)

Pwyntiau Allweddol:

- Ar gyfer 2018-20, roedd disgwyliad oes iach (DOI) ar gyfer dynion adeg geni yn amrywio gan 13.7 mlynedd rhwng yr ardaloedd â'r amddifadedd lleiaf a'r ardaloedd â'r amddifadedd mwyaf yng Nghaerdydd, yr 8^{fed} ffigur uchaf ar draws ALLau Cymru.
- Mae bwlch amddifadedd Caerdydd wedi mynd y tu hwnt i fwllch amddifadedd Cymru yn gyson ers 2011-13, er yn 2018-20 roedd ond ychydig yn uwch na ffigur Cymru (13.3 mlynedd).
- Cynyddodd y bwlch amddifadedd yng Nghaerdydd rhwng 2013-15 a 2016-18, gan gyrraedd uchafbwynt o 21.1 mlynedd. Fodd bynnag, ers y cyfnod hwn mae'r ffigur wedi gostwng gan achosi iddo gyfateb bron â chyfartaledd Cymru.

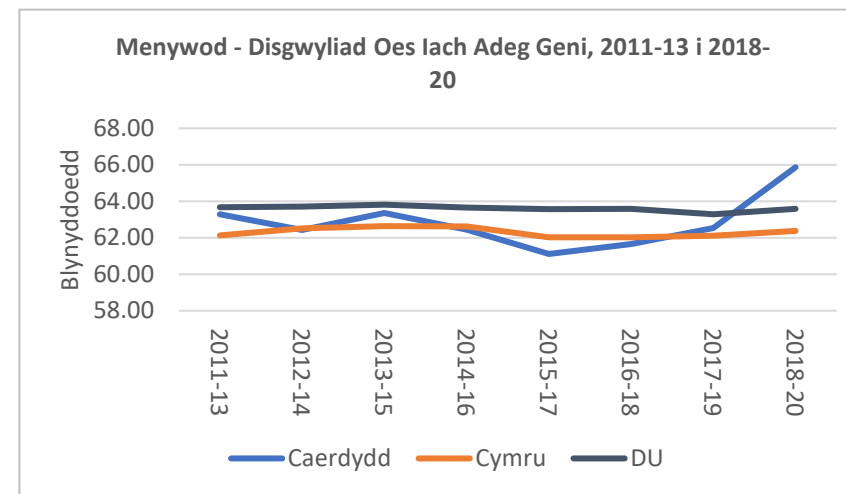

Disgwyliad Oes Iach Adeg Geni (Menywod)

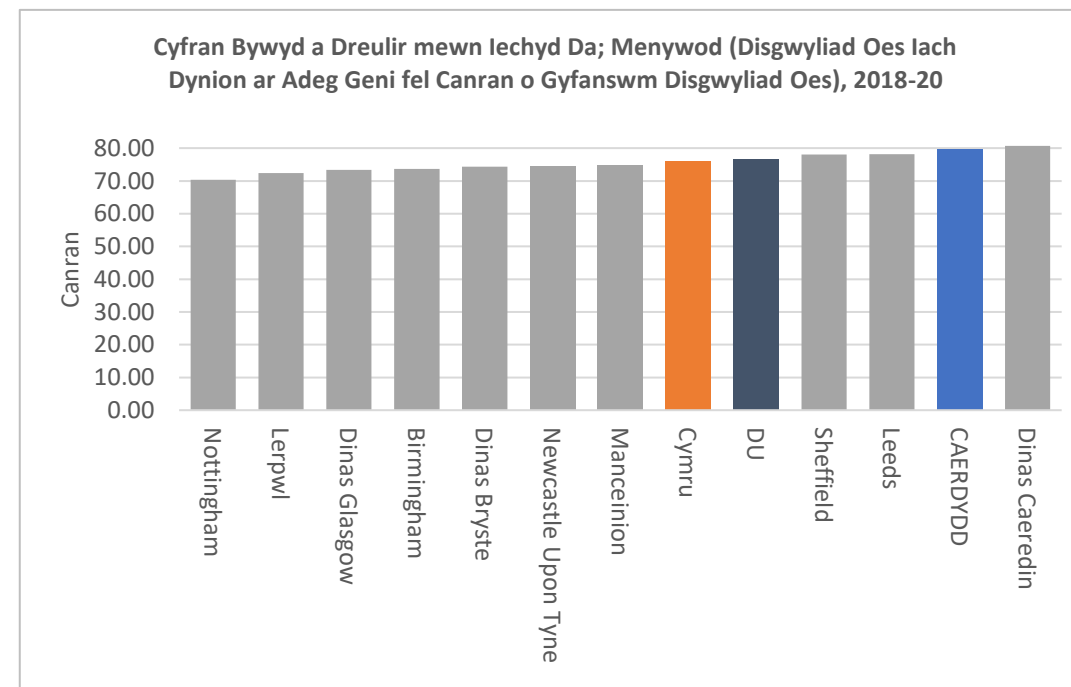
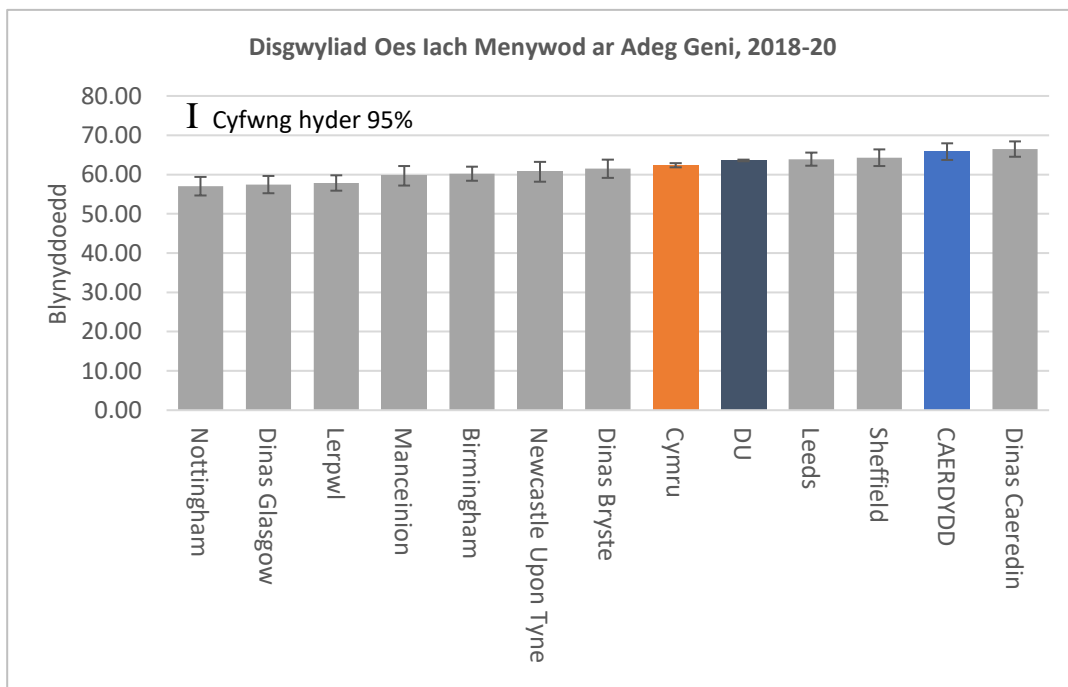
Pwyntiau Allweddol:

- Ar gyfer 2018-20, disgwyliad oes iach (DOI) ar gyfer menywod adeg geni yng Nghaerdydd (65.86 oed) oedd yr ail uchaf o Ddinasoedd Craidd y DU a Chaeredin.
- Yn dilyn gostyngiad mewn ffigurau, mae DOI ar gyfer menywod yng Nghaerdydd wedi dilyn tuedd tuag i fyny ers 2015-17, gan achosi iddo godi uwchlaw ffigurau Cymru a'r DU.
- Roedd disgwyl y byddai menywod o Gaerdydd yn treulio pedair rhan o bump (79.57%) o'u bywyd mewn iechyd da yn 2018-20, yr ail gyfran uchaf allan o'r 'Dinasoedd Craidd' a Chaeredin ac yn uwch na ffigurau Cymru a'r DU.
- Mae'r ffigur hwn hefyd wedi dilyn tuedd tuag i fyny ers 2015-17 gan achosi iddo godi uwchlaw cyfartaledd Cymru a'r DU.

[DS. Ni chafodd data ALI ei gynhyrchu ar gyfer 2019-2021 na 2020-2022 oherwydd pryderon am ansawdd ystadegol yn dilyn patrwm o leihad ym meintiau sampl yr Arolwg Blynyddol y Boblogaeth, yn enwedig yng nghyfnod pandemig y coronafeirws (COVID-19) 2020 i 2022.]

DS. Nid yw echelin fertigol yn dechrau ar sero

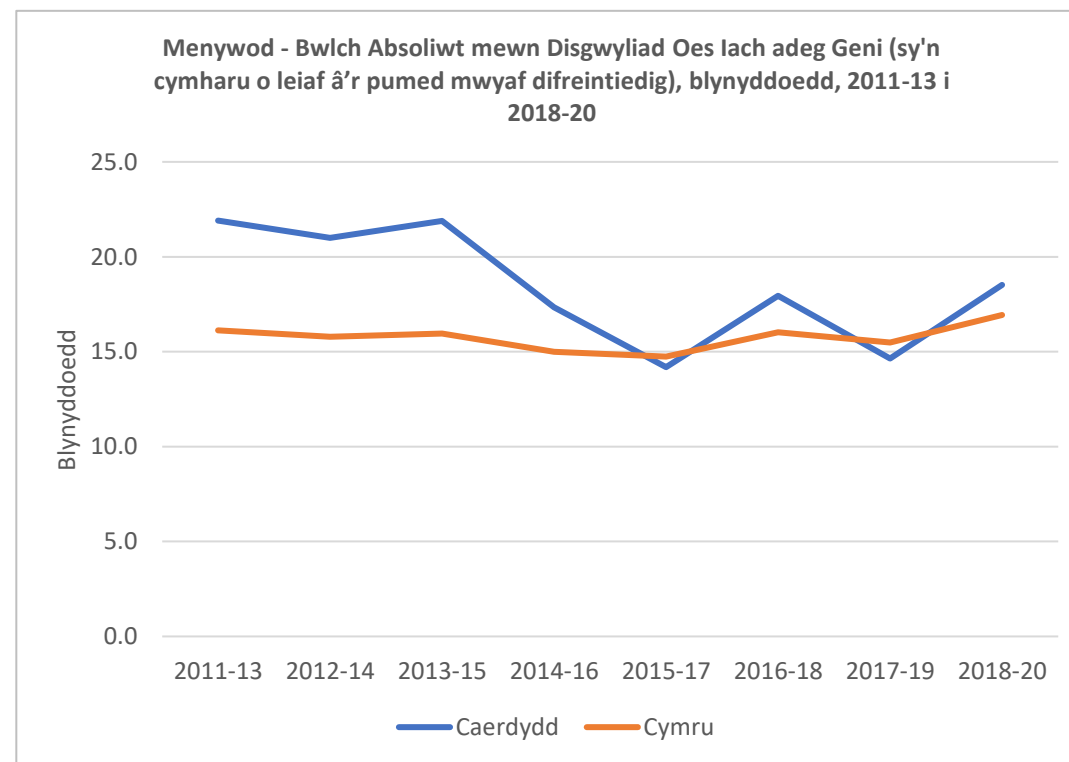
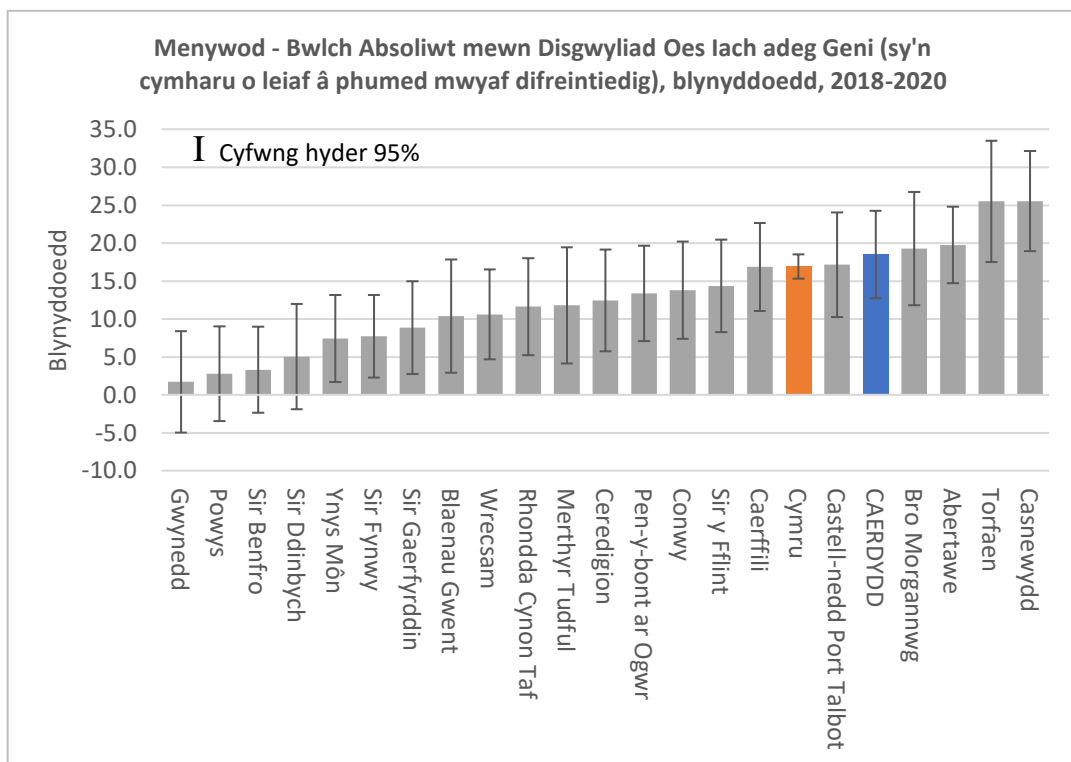

Ffynhonnell: Y Swyddfa Ystadegau Gwladol

Disgwyliad Oes Iach adeg Geni: Bwlch Amddifadedd (Menywod)

Pwyntiau Allweddol:

- Ar gyfer 2018-20, roedd disgwyliad oes iach (DOI) ar gyfer menywod adeg geni yn amrywio 18.5 mlynedd rhwng yr ardaloedd â'r amddifadedd lleiaf a ardaloedd â'r amddifadedd mwyaf yng Nghaerdydd, y 5^{ed} ffigur uchaf ar draws Allau Cymru ac yn uwch na Chymru gyfan (16.9 mlynedd).
- Gostyngodd bwlch amddifadedd Caerdydd yn sydyn rhwng 2013-15 a 2015-17, gan achosi iddo ostwng islaw'r ffigur ar gyfer Cymru gyfan. Ers hynny, mae wedi amrywio o gwmpas cyfartaledd Cymru ac yn 2018-20 roedd yr uchaf o'r ddau ffigur.

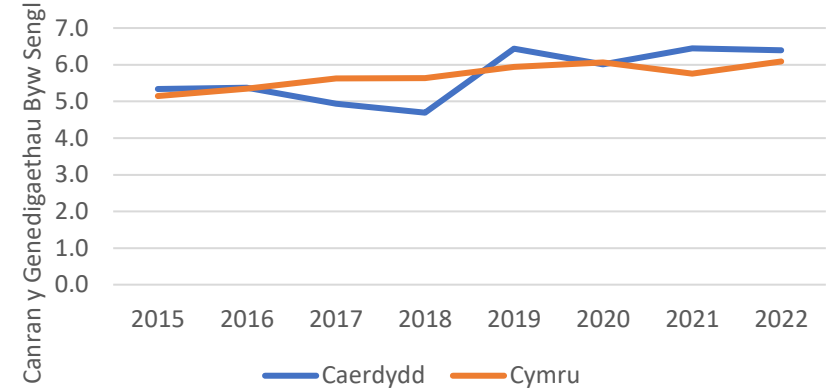

Canran y babanod pwysau geni isel

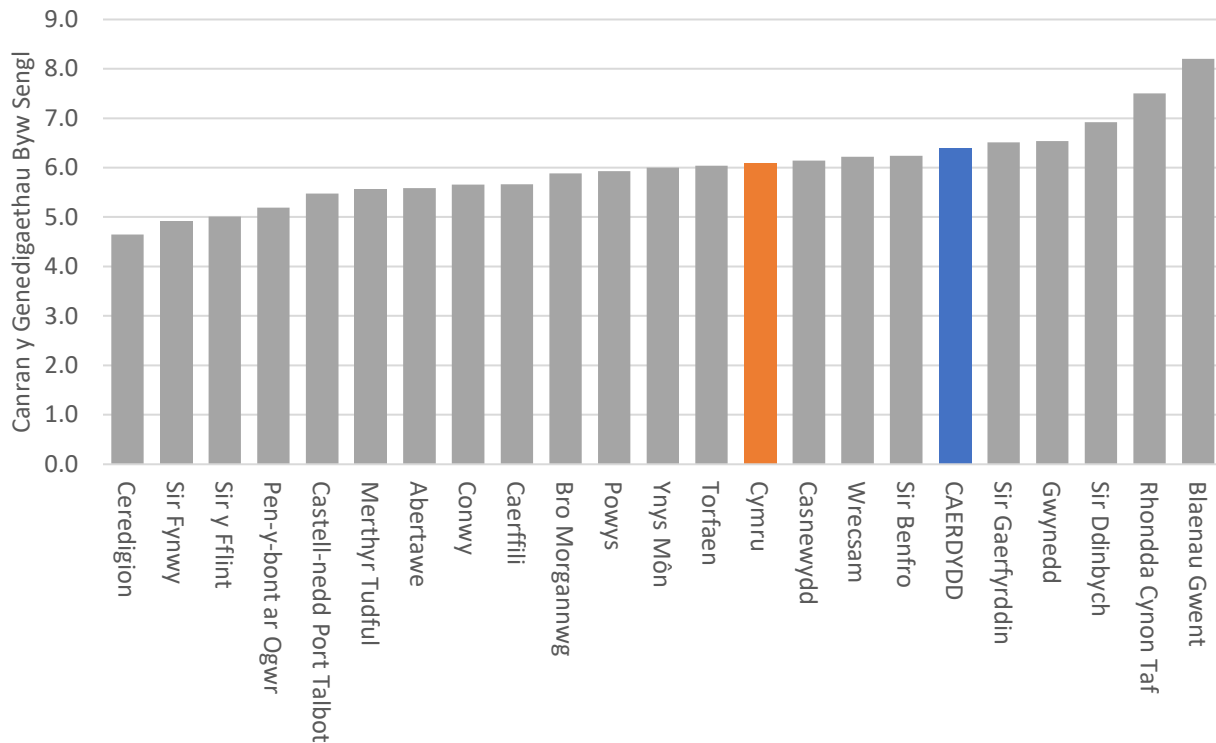
Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2022, roedd gan 6.4% o enedigaethau byw sengl yng Nghaerdydd bwysau geni isel (h.y. o dan 2,500g). Hon oedd y chweched gyfradd uchaf ar draws ALLau Cymru ac yn uwch na'r ffigur ar gyfer Cymru gyfan.
- Cynyddodd cyfradd Caerdydd rhwng 2018 a 2019 ond ers hynny mae wedi bod yn gymharol sefydlog.
- Ar gyfer 2020-22, roedd canran y babanod pwysau geni isel yn ardaloedd â'r amddifadedd mwyaf yng Nghaerdydd (8.0%) bron ddwywaith yn uwch nag yn yr ardaloedd â'r amddifadedd lleiaf (4.1%), ac yn uwch na chyfartaledd Cymru.

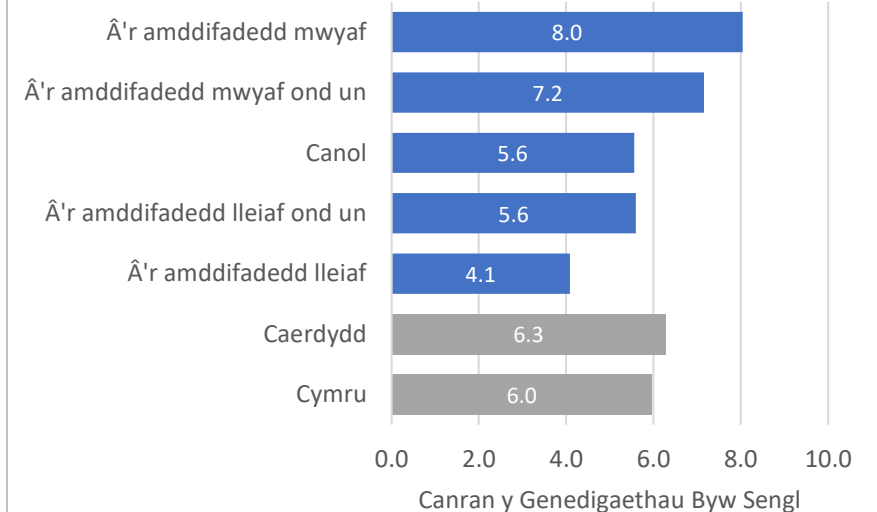
Canran y Genedigaethau Byw Sengl gyda Phwysau Geni Isel (<2,500g), 2015-2022

Canran y Genedigaethau Byw Sengl gyda Phwysau Geni Isel (<2,500g), 2022

Canran y Genedigaethau Byw Sengl gyda Phwysau Geni Isel (<2,500g); Caerdydd yn ôl Pumed Ran Amddifadedd 2020-22

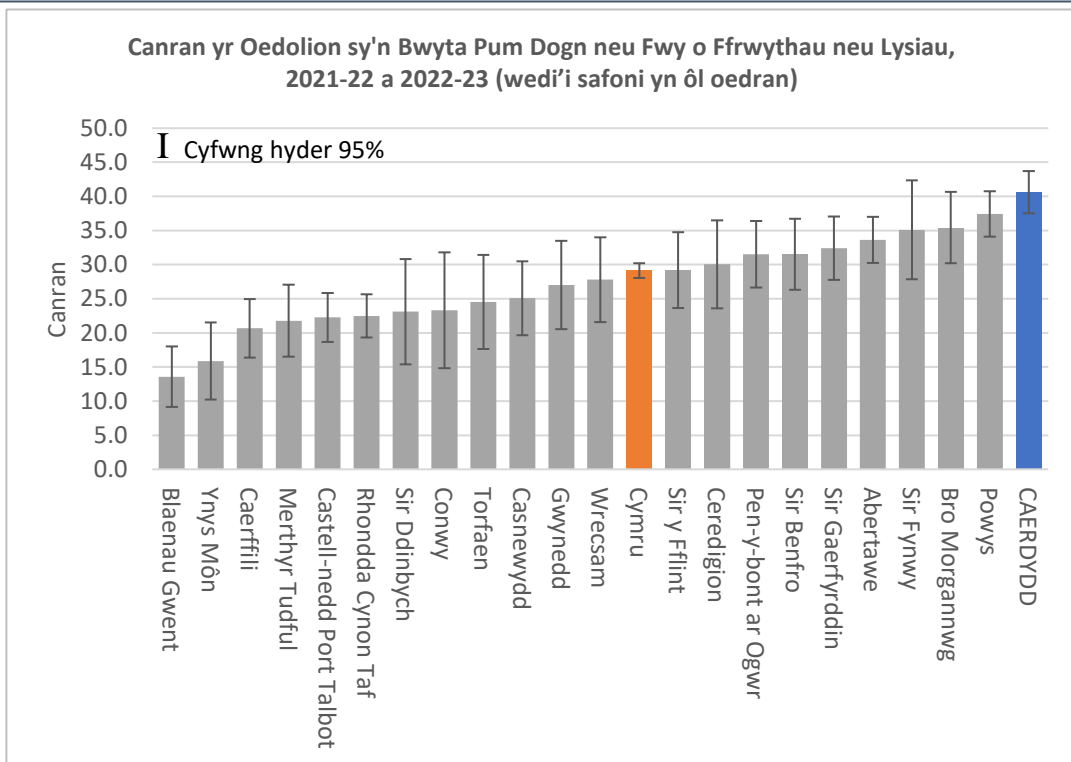

Canran yr oedolion sy'n bwyta 5 dogn neu fwy o ffrwythau a llysiau bob dydd

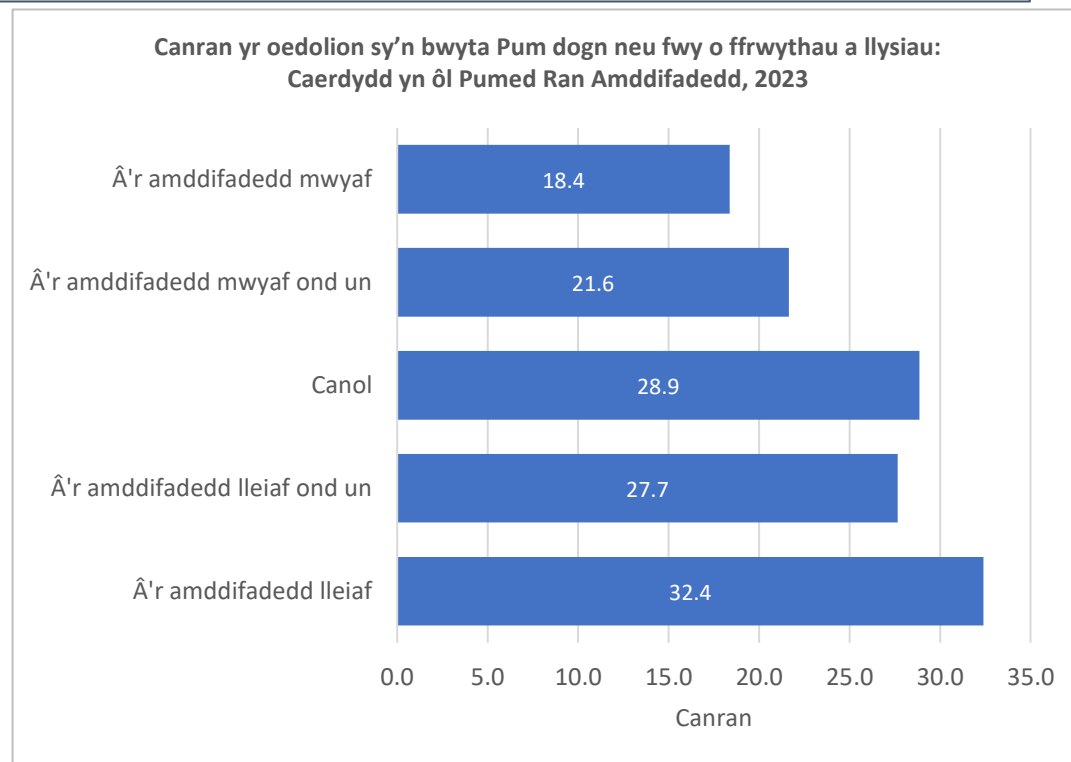
Pwyntiau Allweddol:

- Mae ffigurau cyfunol Arolwg Cenedlaethol Cymru 2021-22 a 2022-23 yn dangos bod dwy ran o bump (40.6% - wedi'u safoni yn ôl oedran) o oedolion yng Nghaerdydd yn bwyta pum dogn neu fwy o ffrwythau a llysiau y dydd, y gyfran uchaf ar draws ALLau Cymru ac yn uwch na chyfartaledd Cymru (29.1%). Fodd bynnag, mae hyn yn dal i olygu nad yw tri o bob pump o oedolion yn bwyta pum dogn y dydd.
- Yn ôl Arolwg Holi Caerdydd 2023, roedd llai na un rhan o bump (18.4%) o'r rheini oedd yn byw yn yr ardaloedd â'r amddifadedd mwyaf yn y ddinas yn bwyta o leiaf pum dogn y dydd, o'i gymharu â bron traean (32.4%) yn yr ardaloedd â'r amddifadedd lleiaf - gwahaniaeth o 14.0 pwynt canran, gostyngiad o 16.0 pwynt canran yn 2022.

[DS. Nid oes modd cymharu data o Arolwg Cenedlaethol Cymru ar gyfer 2020-21 ymlaen â blynyddoedd blaenorol oherwydd newidiadau sy'n gysylltiedig â'r pandemig i'r fethodoleg.]

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru

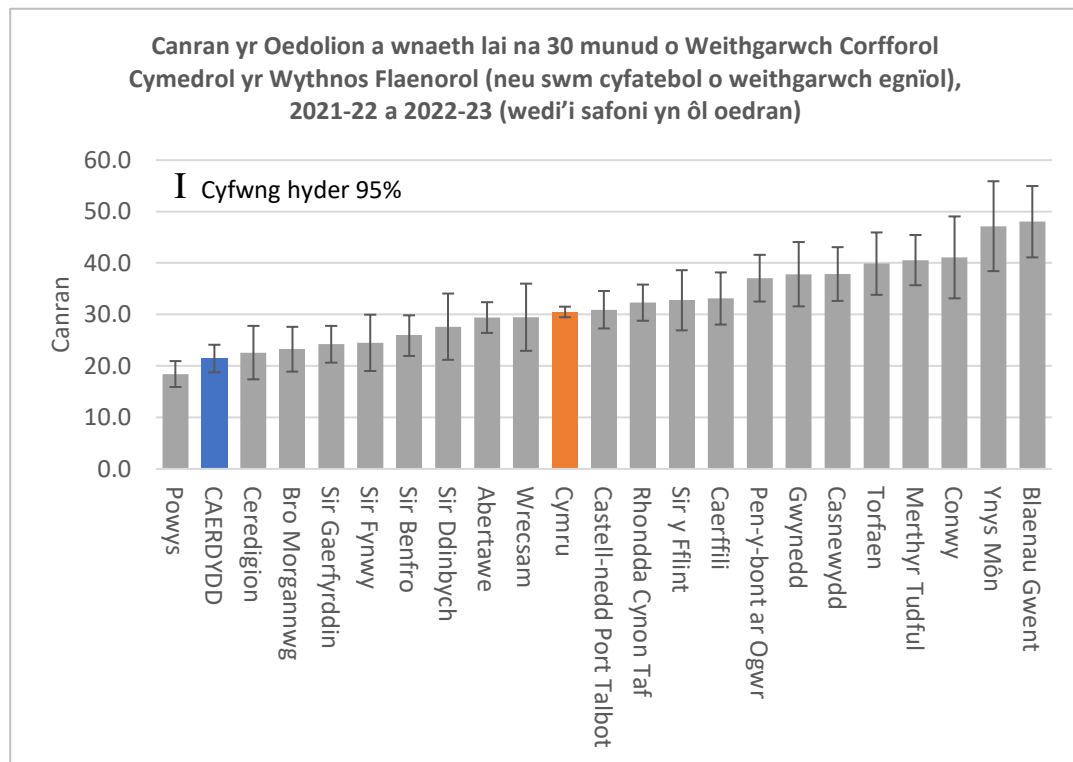
Ffynhonnell: Arolwg Holi Caerdydd, Cyngor Caerdydd

Canran yr oedolion sy'n actif am lai na 30 munud yr wythnos

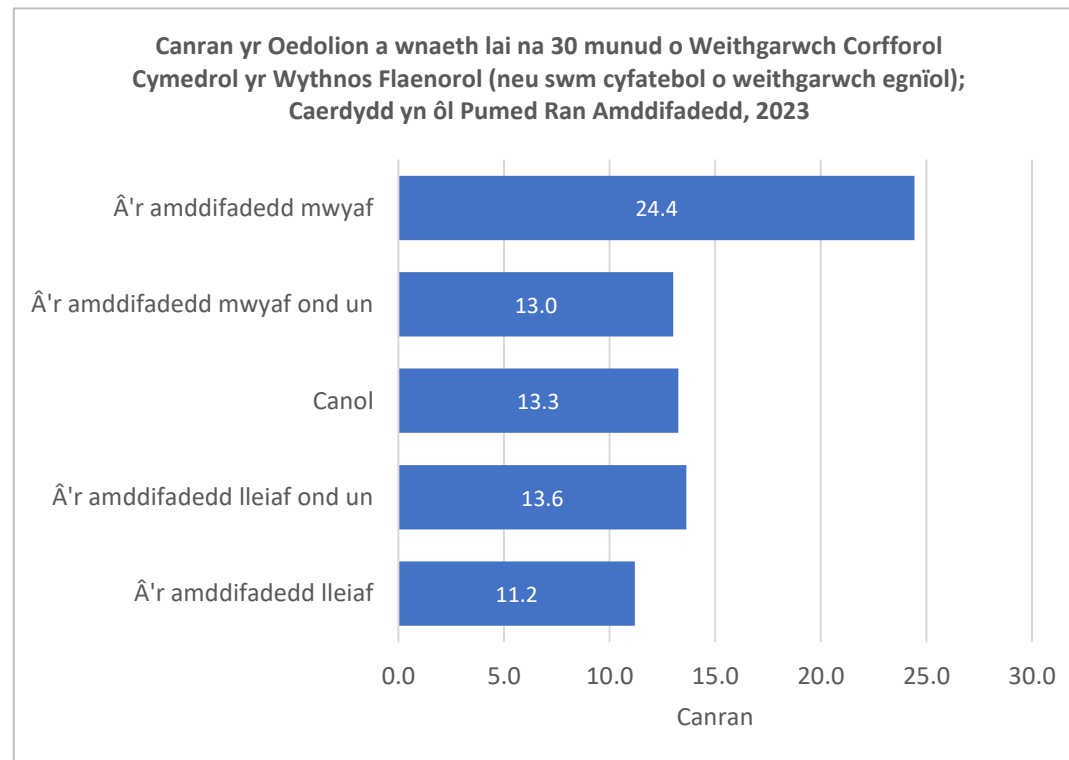
Pwyntiau Allweddol:

- Mae ffigurau cyfunol Arolwg Cenedlaethol Cymru 2021-22 a 2022-23 yn dangos bod dros un rhan o bump (21.4% - wedi'u safoni yn ôl oedran) o oedolion yng Nghaerdydd wedi gwneud llai na 30 munud o weithgarwch corfforol cymedrol mewn wythnos. Fodd bynnag, hon oedd yr ail gyfran isaf ar draws ALLau Cymru ac yn is na chyfartaledd Cymru (30.5%).
- Yn ôl Arolwg Holi Caerdydd 2023, gwnaeth bron chwarter (24.4%) y rheini sy'n byw yn yr ardaloedd â'r amddifadedd mwyaf yng Nghaerdydd lai na 30 munud o weithgarwch corfforol cymedrol ar draws yr wythnos, mwy na dwbl y ffigur ar gyfer y rheini o'r ardaloedd â'r amddifadedd lleiaf (11.2%). Roedd hyn yn cynrychioli bwlch amddifadedd o 13.3 pwynt canran, cynnydd o 11.7 pwynt canran yn 2022.

[DS. Nid oes modd cymharu data o Arolwg Cenedlaethol Cymru ar gyfer 2020-21 ymlaen â blynyddoedd blaenorol oherwydd newidiadau sy'n gysylltiedig â'r pandemig i'r fethodoleg.]

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru

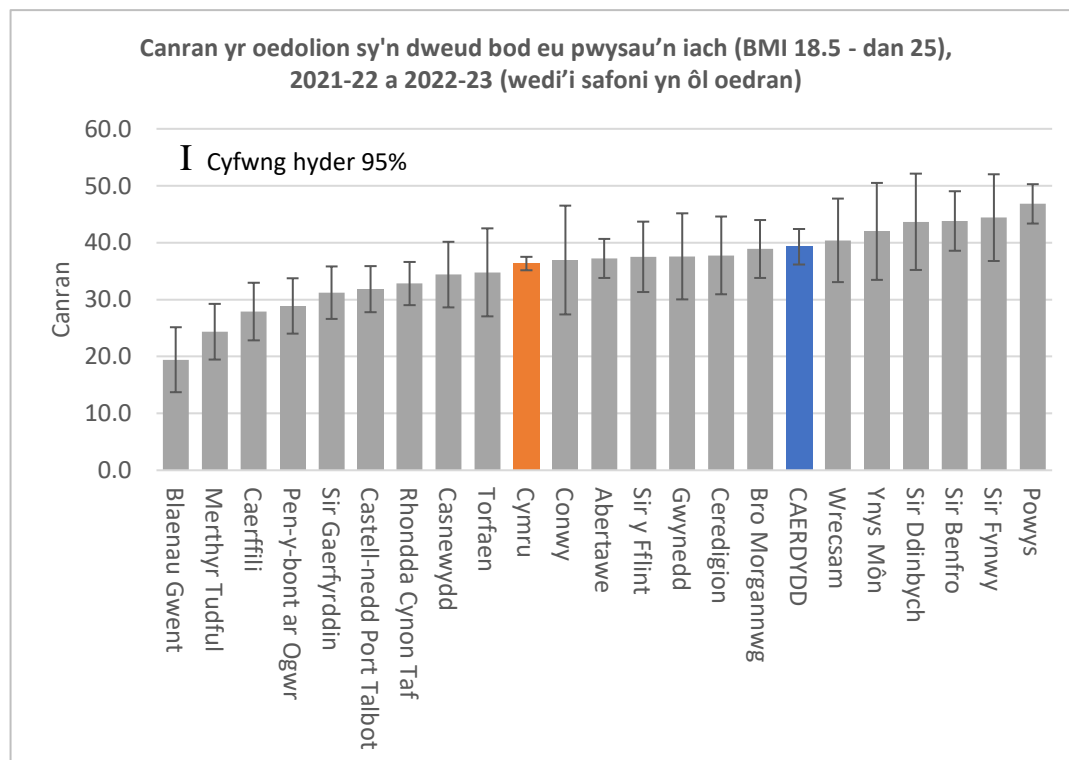
Ffynhonnell: Arolwg Holi Caerdydd, Cyngor Caerdydd

Canran yr oedolion sy'n dweud bod eu pwysau'n iach yn ôl lefel amddifadedd (gordewdra yn ôl pumed amddifadedd)

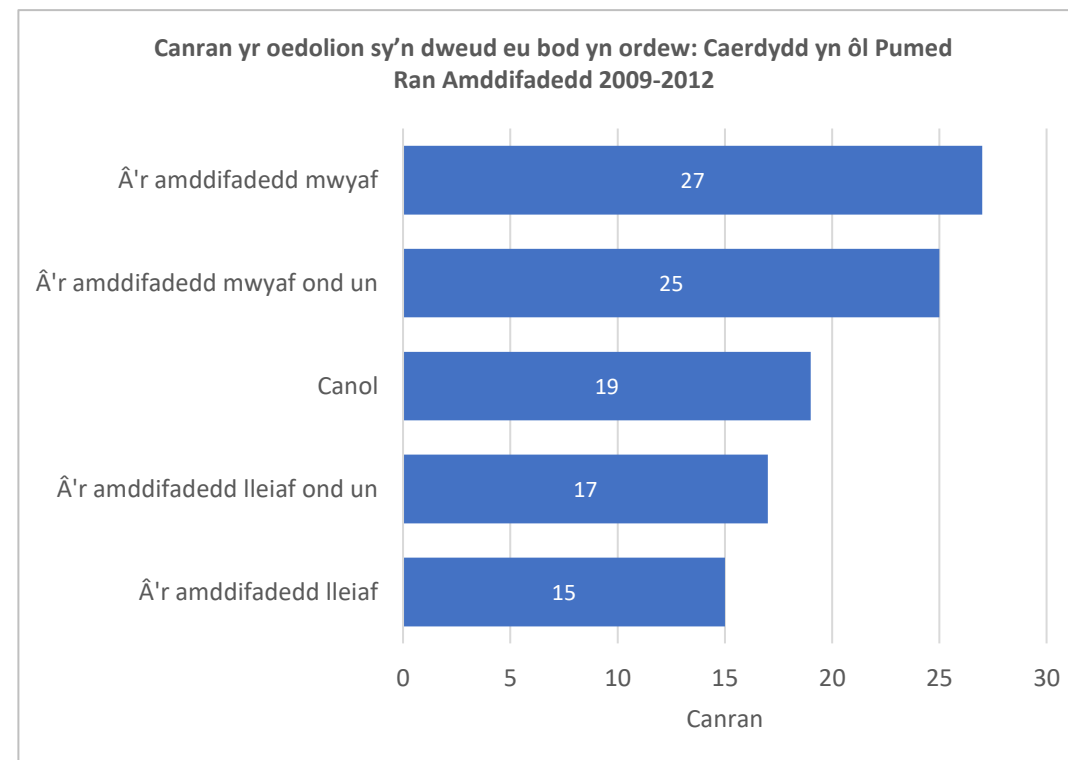
Pwyntiau Allweddol:

- Mae ffigurau cyfunol Arolwg Cenedlaethol Cymru 2021-22 a 2022-23 yn dangos bod tua dwy ran o bump (39.3% - wedi'u safoni yn ôl oedran) o oedolion yng Nghaerdydd o bwysau iach. Hon oedd y seithfed gyfran uchaf ar draws ALLau Cymru ac roedd yn uwch na chyfartaledd Cymru (36.3%).
- Mae ffigurau ar gyfer 2009-2012 yn dangos bod gordewdra mewn oedolion yn gysylltiedig ag amddifadedd gyda lefelau yn yr ardaloedd â'r amddifadedd mwyaf yng Nghaerdydd bron ddwywaith y rheini yn yr ardaloedd â'r amddifadedd lleiaf.

[DS. Nid oes modd cymharu data o Arolwg Cenedlaethol Cymru ar gyfer 2020-21 ymlaen â blynyddoedd blaenorol oherwydd newidiadau sy'n gysylltiedig â'r pandemig i'r fethodoleg.]

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru

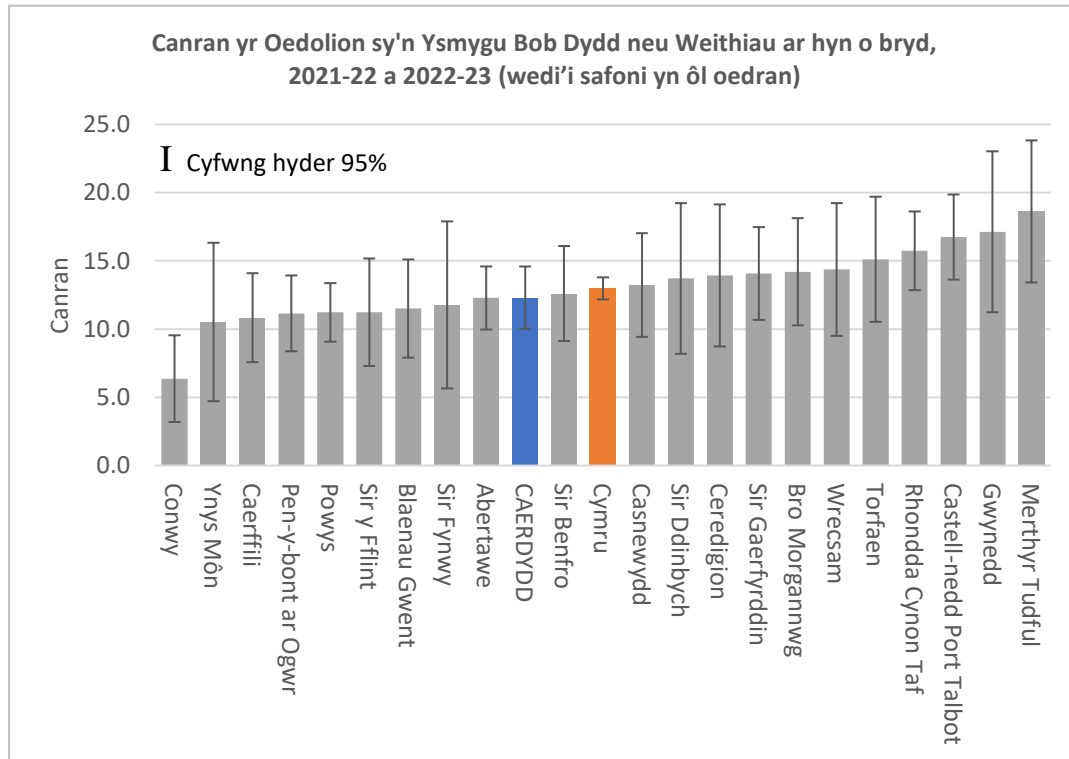
Ffynhonnell: Iechyd Cyhoeddus Cymru

Canran yr oedolion sy'n smygwyr ar hyn o bryd

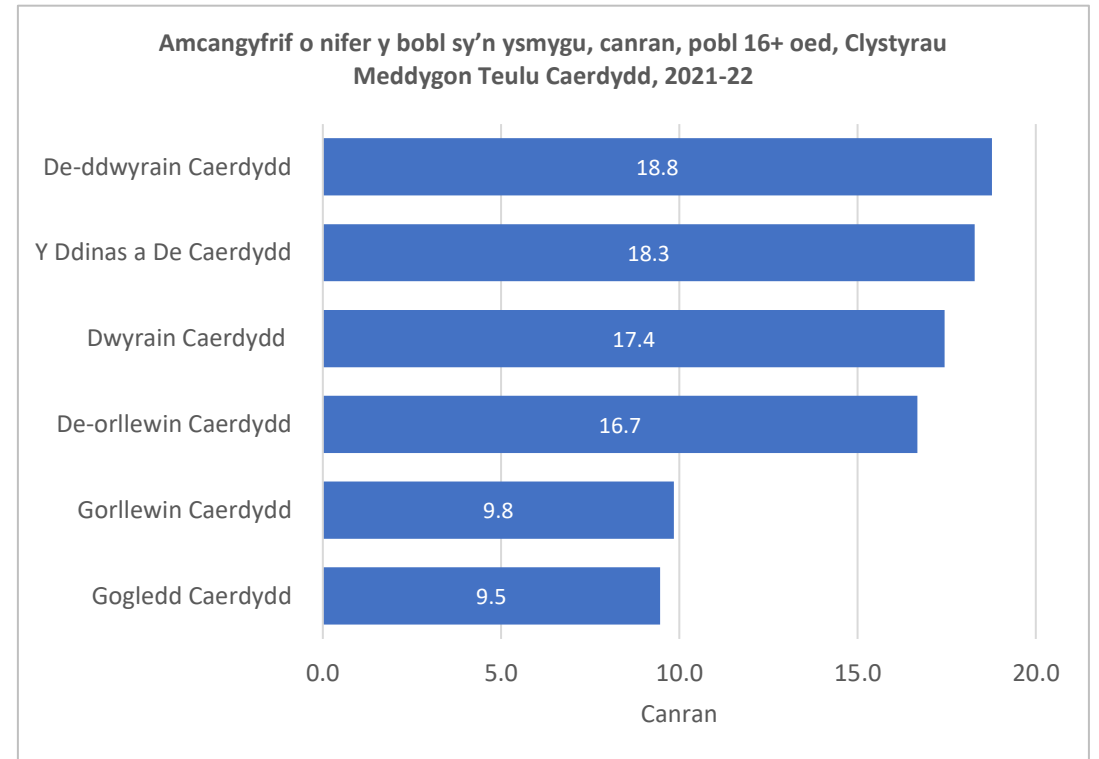
Pwyntiau Allweddol:

- Mae ffigurau cyfunol Arolwg Cenedlaethol Cymru 2021-22 a 2022-23 yn dangos bod dros ddegfed (12.3% - wedi'u safoni yn ôl oedran) o oedolion yng Nghaerdydd yn smygwyr. Mae hyn yn ei gwneud yn berfformiwr lefel ganol ar draws yr ALLau yng Nghymru ond mae'n is na chyfartaledd Cymru (13.0%).
- Yn 2021-22, ar draws Clystyrau Meddygon Teulu Caerdydd, mae'r nifer uchaf y bobl sy'n smygu yn ardaloedd de-ddwyrain Caerdydd a Chanol a De Caerdydd, a'r nifer lleiaf yng Ngorllewin a Gogledd Caerdydd.

[DS. Nid oes modd cymharu data o Arolwg Cenedlaethol Cymru ar gyfer 2020-21 ymlaen â blynyddoedd blaenorol oherwydd newidiadau sy'n gysylltiedig â'r pandemig i'r fethodoleg.]

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru

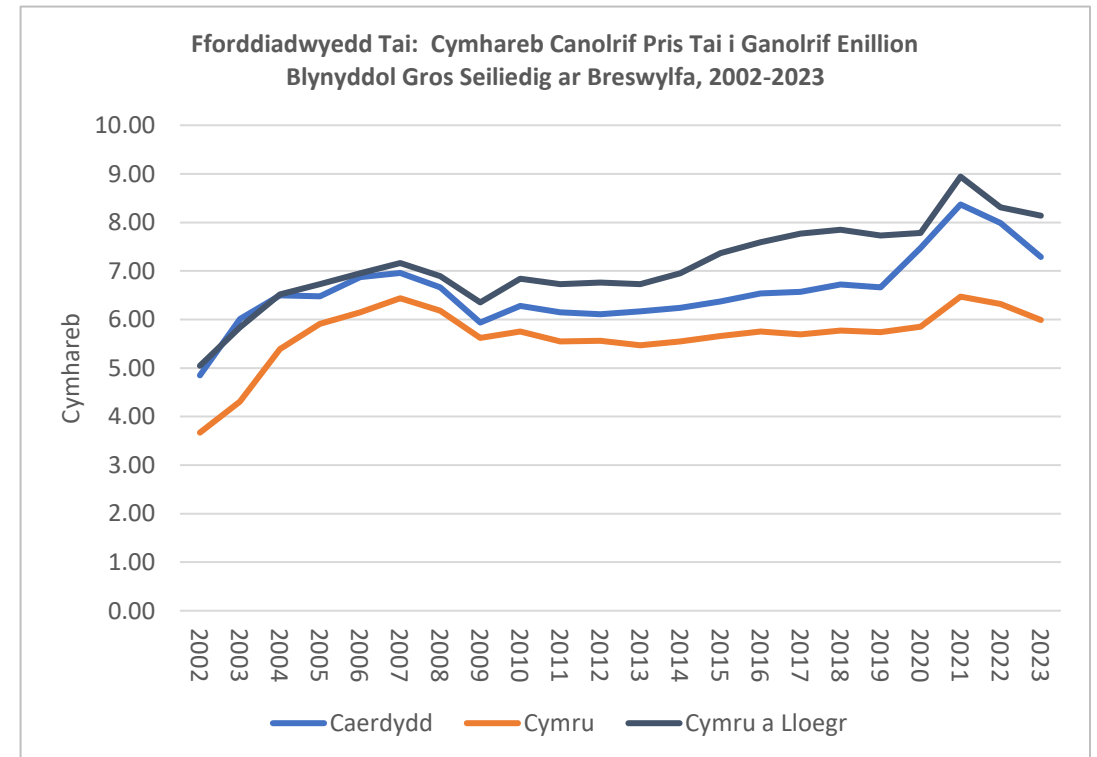
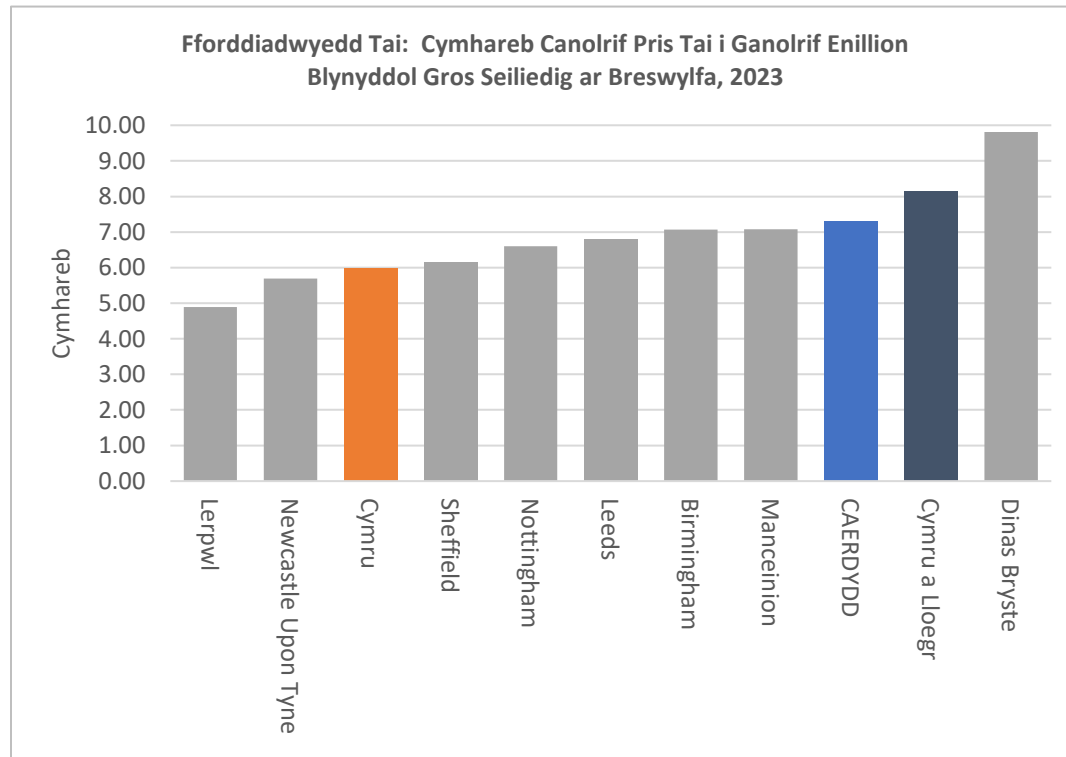

Cynhyrchwyd gan Arsyllfa Iechyd Cyhoeddus Cymru, gan ddefnyddio ACC (LIC), GDC (IGDC) a MALIC 2019 (LIC)

Fforddiadwyedd Tai: Cymhareb pris tai i gyflog blynyddol gros canolrifol (SYG)

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2023, tai yng Nghaerdydd oedd yr ail leiaf fforddiadwy ymysg y Dinasoedd Craidd yng Nghymru a Lloegr, tu ôl i Fryste yn unig.
- Ar gyfartaledd, mae eiddo'n costio dros saith gwaith yr enillion blynyddol gros canolrifol. Cyrhaeddodd hyn bron wyth gwaith a hanner yn 2021 ond mae wedi gostwng ers hynny.
- Ers 2002, mae tai Caerdydd wedi bod yn llai fforddiadwy yn gyson nag ar draws Cymru gyfan, ond yn bennaf mae wedi bod yn fwy fforddiadwy na'r cyfartaledd ar gyfer Cymru a Lloegr.
- Tai yng Nghaerdydd oedd y pedwerydd lleiaf fforddiadwy ar draws ALLau Cymru yn 2023, o'i gymharu â'r chweched lleiaf fforddiadwy yn 2019.

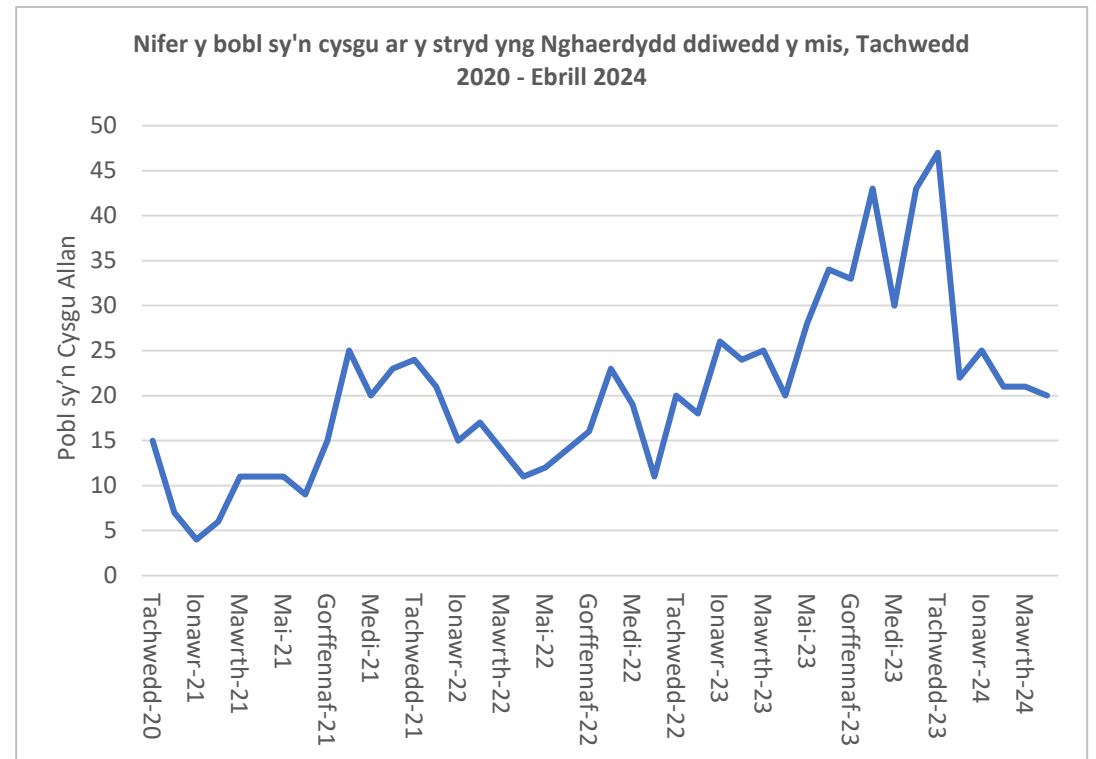
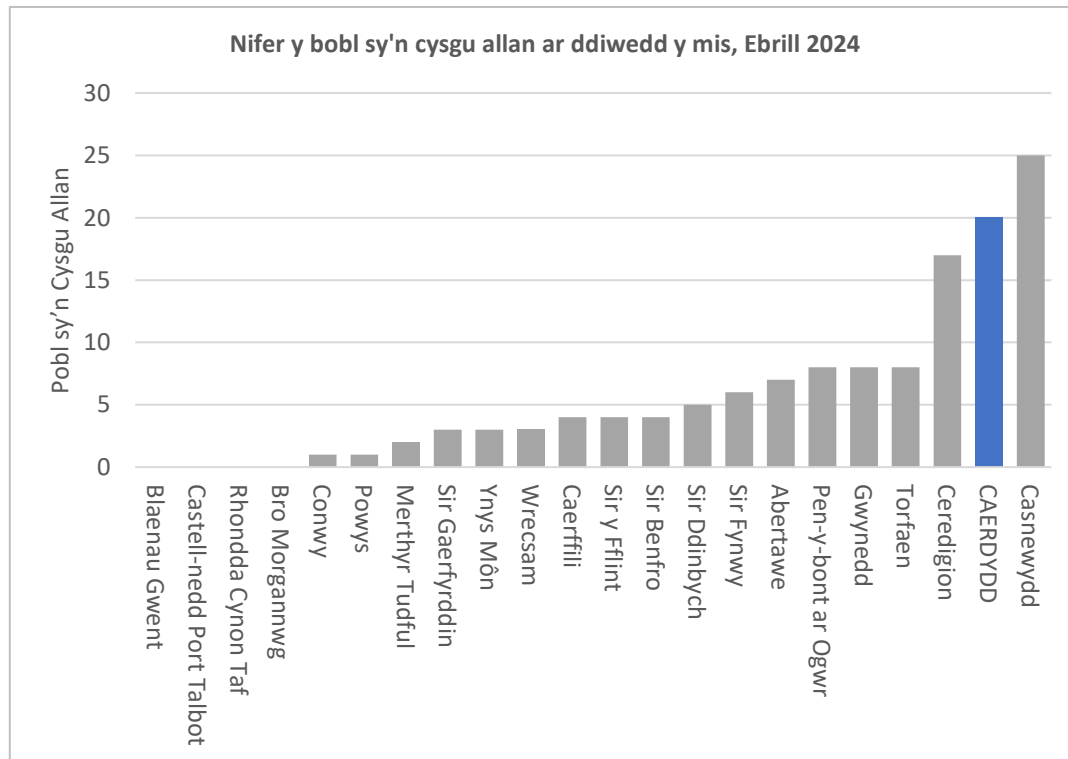
Pobl sy'n Cysgu Allan

Pwyntiau Allweddol:

- Ddiwedd mis Ebrill 2024, amcangyfrifwyd bod 20 o bobl yn cysgu allan yng Nghaerdydd - yr ail ffigur uchaf ar draws Cymru (ar ôl Casnewydd). Roedd hwn yn ddigyfnewid o 20 ar ddiwedd mis Ebrill 2023 ac o'i gymharu ag uchafbwynt o 47 ym mis Tachwedd 2023.

[DS. Mae Llywodraeth Cymru yn hysbysu, ar y cam hwn o gasglu a chyhoeddi'r ffigurau misol, ei bod yn bwysig peidio â rhoi gormod o bwyslais ar ddata am fis unigol neu gymariaethau â misoedd blaenorol. Mae'r casgliad misol hwn o wybodaeth reoli a'r canllawiau a ddarperir yn parhau i gael eu mireinio a'u gwella.]

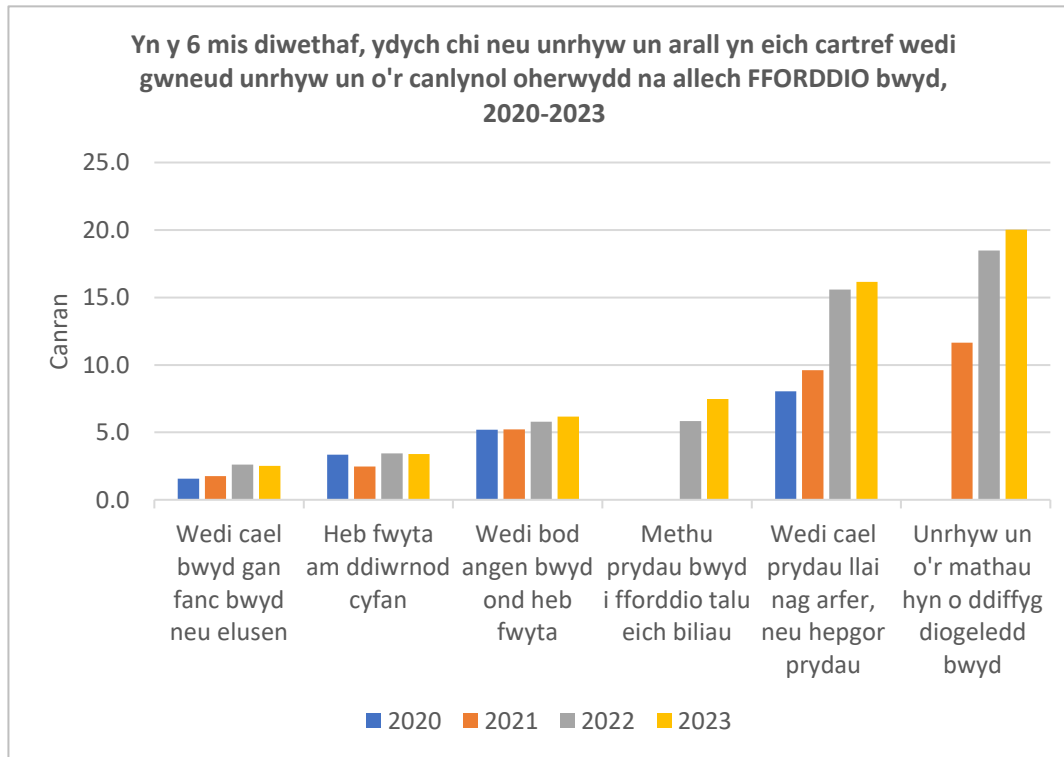
[DS. Rhwng 2015 a 2019, cynhaliodd Llywodraeth Cymru Gyfrif Blynyddol Cenedlaethol o Gysgu Allan, a oedd yn cynnwys 'nifer y bobl sy'n cysgu allan fesul 10,000 o bobl'. Fodd bynnag, cafodd hyn ei atal yn 2020 oherwydd y pandemig ac nid yw wedi'i gynnal ers hynny. Mae'r data a ddefnyddir ar gyfer y dangosydd hwn wedi cael ei ddisodli gan amcangyfrifon misol newydd.]

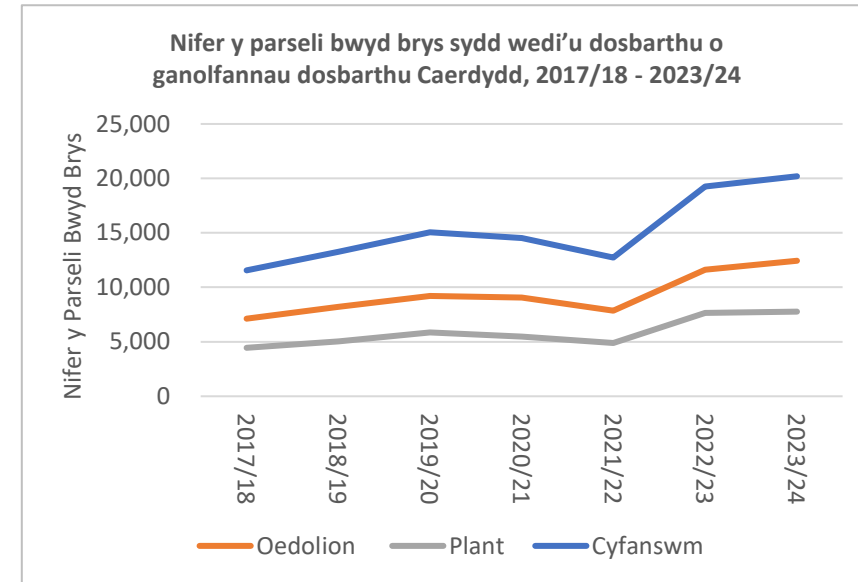
Tlodi Bwyd

Pwyntiau Allweddol:

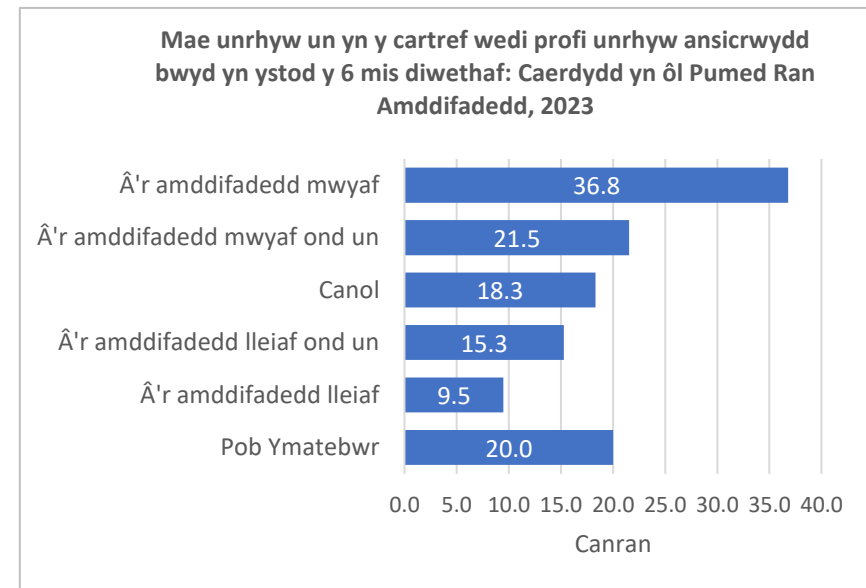
- Yn 2023/24, dosbarthodd Ymddiriedolaeth Trussell dros 20k o barseli bwyd brys o ganolfannau dosbarthu Caerdydd. Mae hyn wedi cynyddu'n sydyn dros y ddwy flynedd ddiwethaf o lai na 13k yn 2021/22.
- Yn ôl Arolwg Holi Caerdydd 2023, yn y 6 mis blaenorol, roedd 16.2% o'r ymatebwyr wedi cael prydau llai na'r arfer neu wedi hepgor prydau bwyd, 7.5% wedi methu prydau bwyd er mwyn fforddio talu eu biliau, roedd 6.2% wedi bod eisiau bwyd ond heb fwyta, 3.4% heb fwyta am ddiwrnod cyfan, ac roedd 2.5% wedi derbyn bwyd gan fanc bwyd neu elusen.
- Roedd gan un o bob pump (20.0%) o'r ymatebwyr rywun yn eu cartref a oedd wedi profi'r mathau hyn o ddiffyg diogeledd bwyd yn ystod y chwe mis blaenorol, cynnydd o 18.5% ar gyfer 2022.
- Yn ardaloedd â'r amddifadedd mwyaf y ddinas roedd y ffigur hwn mor uchel â 36.8%, bron pedair gwaith yr hyn a welwyd yn yr ardaloedd â'r amddifadedd lleiaf lle'r oedd y ffigur yn dal bron yn ddegfed (9.5%).

Ffynhonnell: Arolwg Holi Caerdydd, Cyngor Caerdydd

Ffynhonnell: Ymddiriedolaeth Trussell

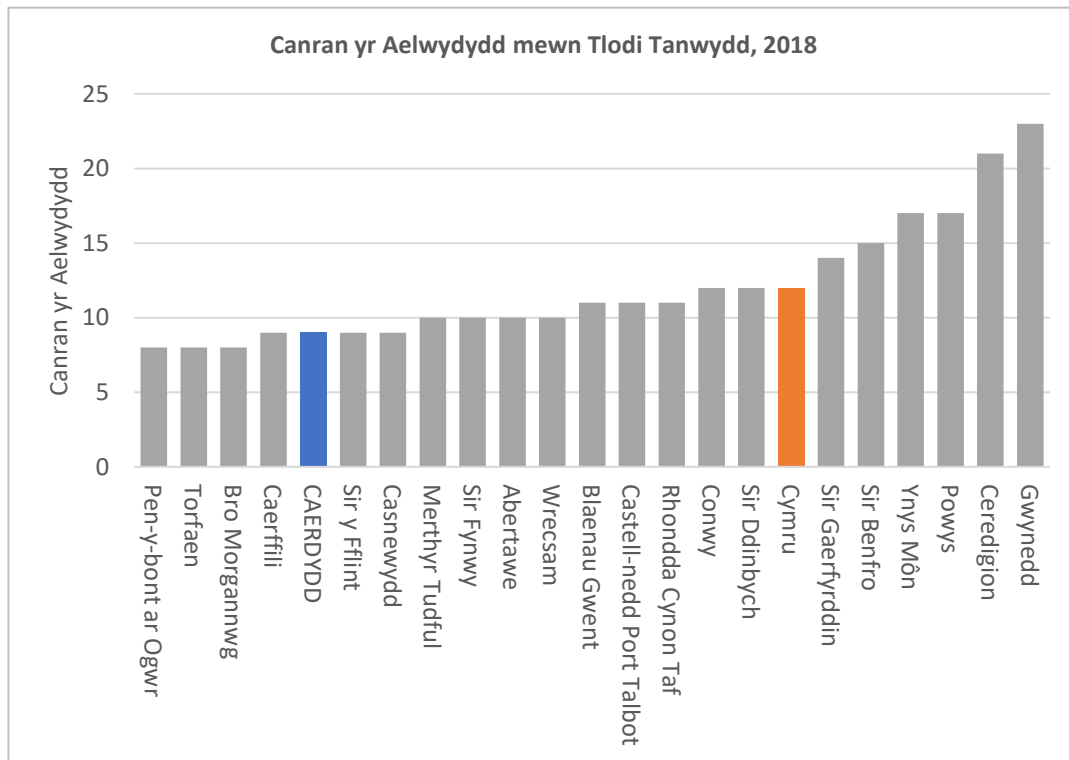

Ffynhonnell: Arolwg Holi Caerdydd, Cyngor Caerdydd

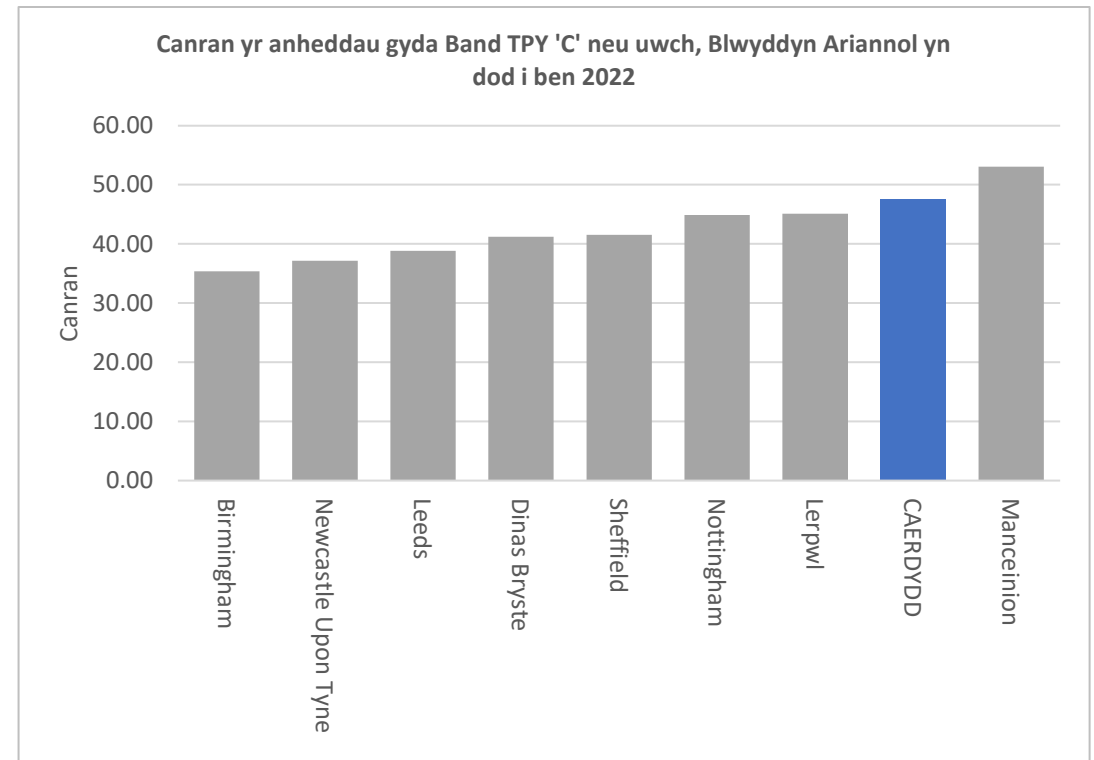
Tlodi Tanwydd

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2018, roedd gan Gaerdydd un o'r lefelau isaf o dlodi tanwydd ar draws ALLau Cymru.
- Roedd 9% o aelwydydd Caerdydd mewn tlodi tanwydd o'i gymharu â 23% yng Ngwynedd.
- O ran effeithlonrwydd ynni, roedd gan lai na hanner (47.52%) yr anheddau yng Nghaerdydd Dystysgrif Perfformiad Ynni ym Mand C neu'n uwch ar gyfer y flwyddyn ariannol a ddaeth i ben yn 2022. Fodd bynnag, hwn oedd yr ail ffigur uchaf ar draws y Dinasoedd Craidd yng Nghymru a Lloegr.

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru

Ffynhonnell: SYG

Cymunedau Diogel, Hyderus a Grymus

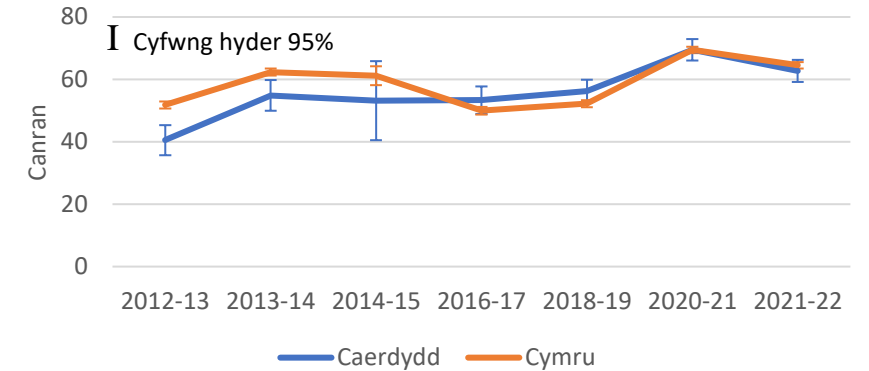

Canran y bobl sy'n cytuno eu bod yn perthyn i'r ardal; bod pobl o wahanol gefndiroedd yn dod ymlaen yn dda gyda'i gilydd; a bod pobl yn trin ei gilydd â pharch

Pwyntiau Allweddol:

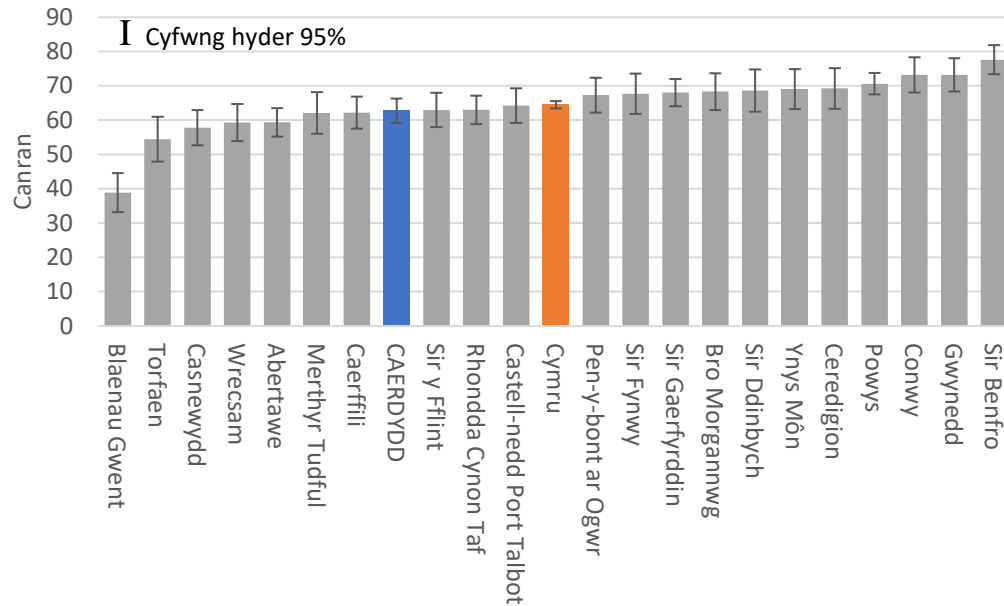
- Yn 2021-22, roedd cydlyniant cymunedol yng Nghaerdydd ychydig yn is na chyfartaledd Cymru - roedd 63% yn cytuno eu bod yn perthyn i'r ardal; bod pobl o gefndiroedd gwahanol yn dod ymlaen yn dda gyda'i gilydd; a bod pobl yn trin ei gilydd â pharch (Cymru 64%).
- Roedd hyn yn ostyngiad o 69% yn 2020-21 ond yn gynydd o 41% yn 2012-13.
- Yn ôl Arolwg Holi Caerdydd 2023, roedd bron pedair rhan o bump (78.4%) o'r rheini sy'n byw yn ardaloedd â'r amddifadedd lleiaf Caerdydd yn cytuno bod eu cymdogaeth yn fan lle mae pobl yn dod ymlaen yn dda gyda'i gilydd ac yn helpu ei gilydd, o'i gymharu â llai na hanner (45.6%) y rheini yn yr ardaloedd â'r amddifadedd mwyaf.

Canran y bobl sy'n cytuno eu bod yn perthyn i'r ardal; bod pobl o wahanol gefndiroedd yn dod ymlaen yn dda gyda'i gilydd; a bod pobl yn trin ei gilydd â pharch, 2012-13 i 2021-22

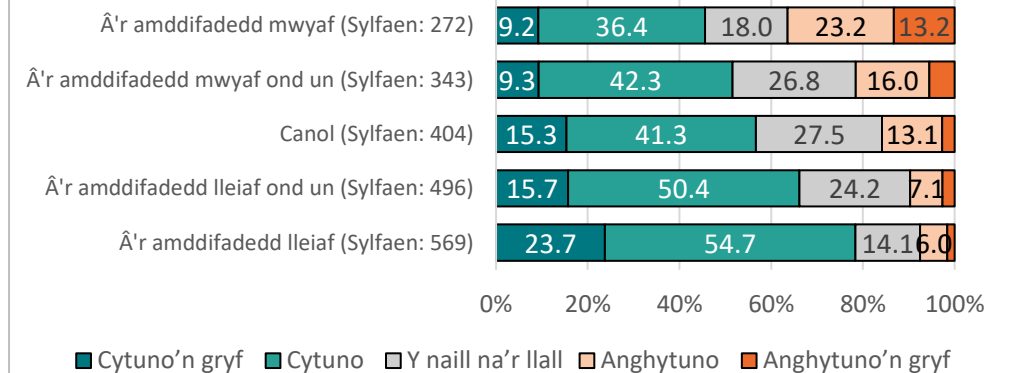
Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru

Canran y bobl sy'n cytuno eu bod yn perthyn i'r ardal; bod pobl o wahanol gefndiroedd yn dod ymlaen yn dda gyda'i gilydd; a bod pobl yn trin ei gilydd â pharch, 2021-22

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru

I ba raddau rydych chi'n cytuno neu'n anghytuno â'r datganiad hwn: Mae fy nghymdogaeth yn lle y gall pobl ddod ymlaen yn dda gyda'i gilydd a helpu ei gilydd? Caerdydd yn ôl Pumed Ran Amddifadedd 2023

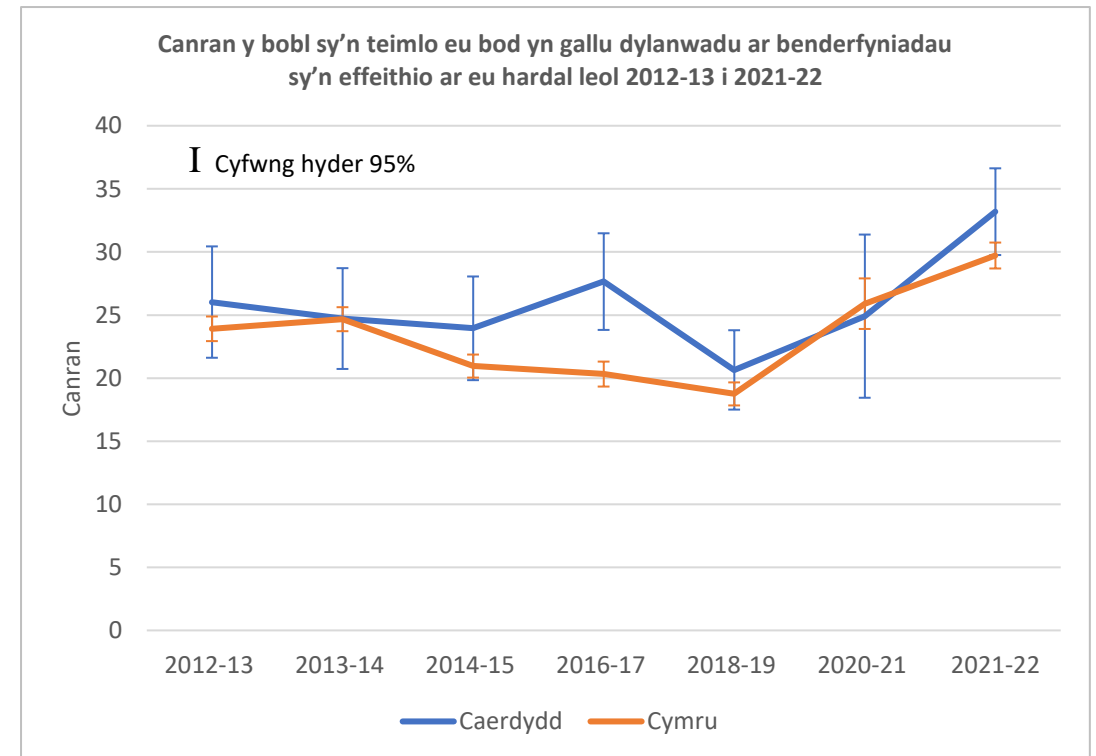
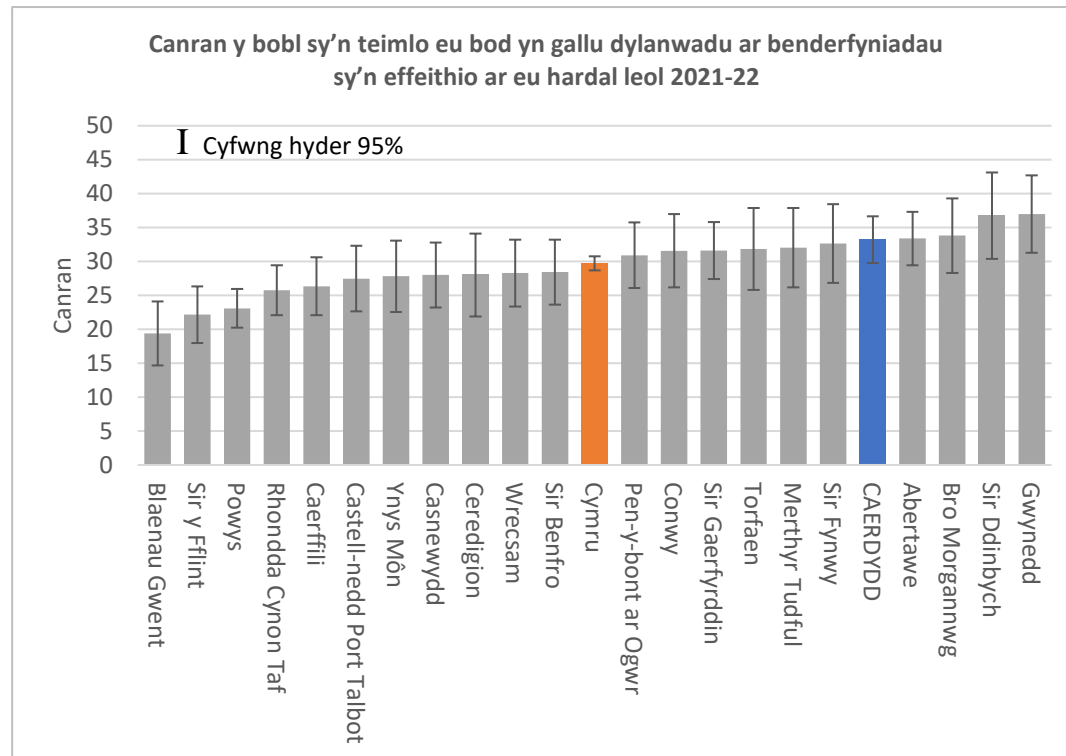

Ffynhonnell: Arolwg Holi Caerdydd, Cyngor Caerdydd

Canran y bobl sy'n teimlo eu bod yn gallu dylanwadu ar benderfyniadau sy'n effeithio ar eu hardal leol

Pwyntiau Allweddol:

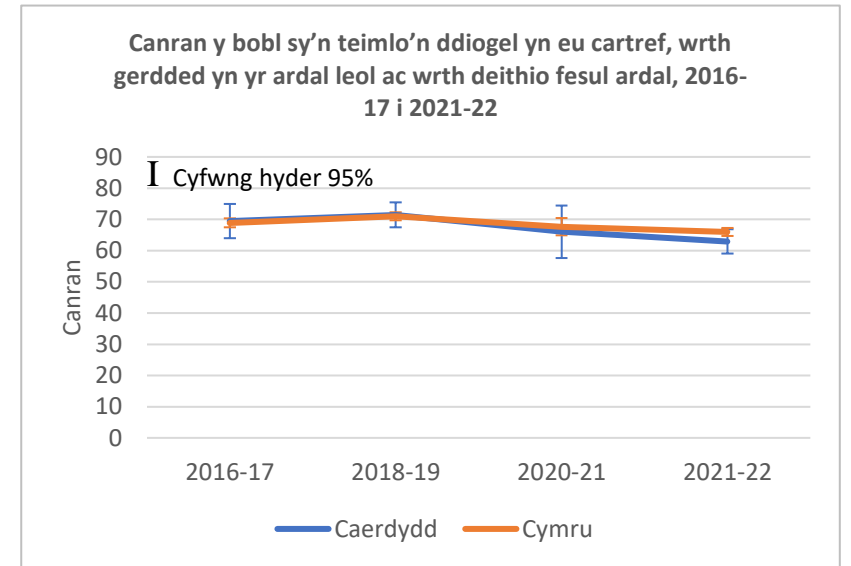
- Yn 2021-22, roedd traean (33%) o bobl Caerdydd yn teimlo eu bod yn gallu dylanwadu ar benderfyniadau sy'n effeithio ar eu hardal leol - y pedwerydd ffigur uchaf ar y cyd ar draws ALLau Cymru ac yn uwch na chyfartaledd Cymru (30%).
- Gostyngodd cyfran Caerdydd i lefel isel o 21% yn 2018-19 ond ers hynny mae wedi cynyddu i'w lefel uchaf ers y gofynnwyd y cwestiwn am y tro cyntaf yn 2012-13.
- Rhwng 2012-13 a 2018-19 roedd yn uwch na'r ffigur cyfatebol ar gyfer Cymru gyfan yn bennaf.

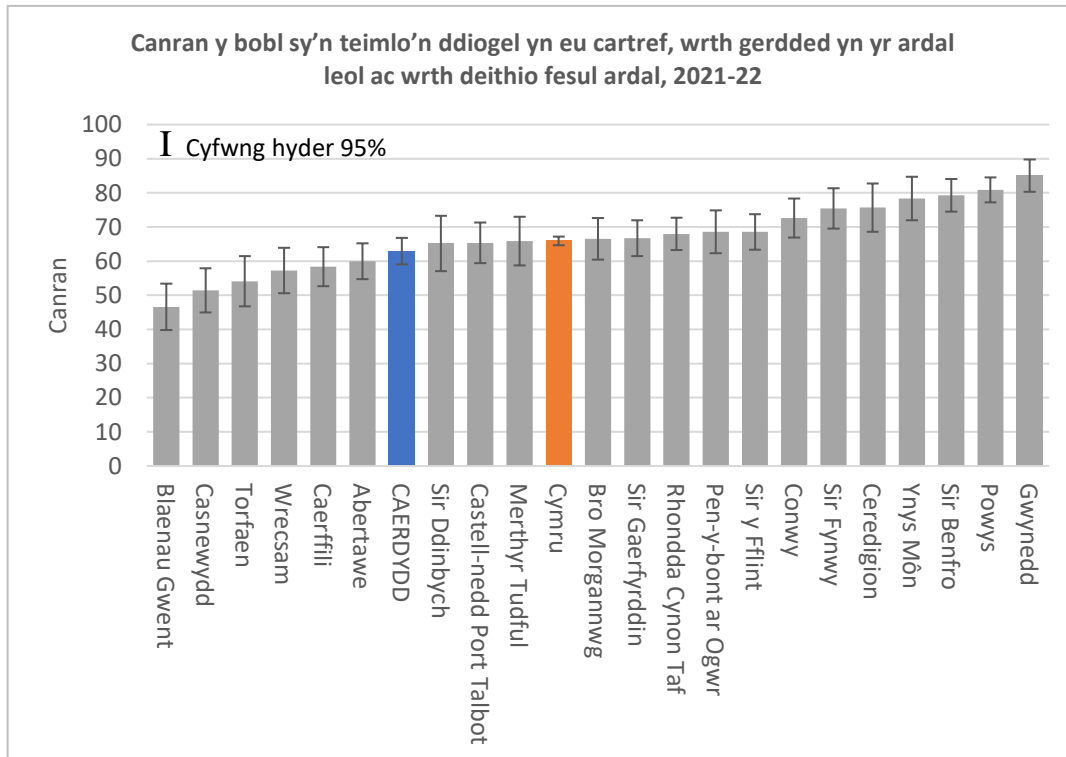
Canran y bobl sy'n teimlo'n ddiogel yn eu cartref, wrth gerdded yn yr ardal leol ac wrth deithio

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2021-22, roedd llai na dwy ran o dair (63%) o bobl yng Nghaerdydd yn teimlo'n ddiogel yn eu cartref, wrth gerdded yn yr ardal leol, ac wrth deithio. Roedd hyn yn is na chyfartaledd Cymru (66%) ac yn ostyngiad o 71% yn 2018-19.
- Yn ôl Arolwg Holi Caerdydd 2023, roedd llai na thraean (31.4%) o'r ymatebwyr yn teimlo'n ddiogel wrth gerdded yng nghanol y ddinas ar ôl iddi dywyllu, gostyngiad o 44.2% yn 2017.
- Gostyngodd y ffigur hwn i ddim ond un rhan o bump (20.6%) o'r ymatebwyr ag anabledd a chwarter (25.9%) o fenywod.

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru

Canran y bobl sy'n teimlo'n ddiogel mewn gwahanol sefyllfaoedd, 2023

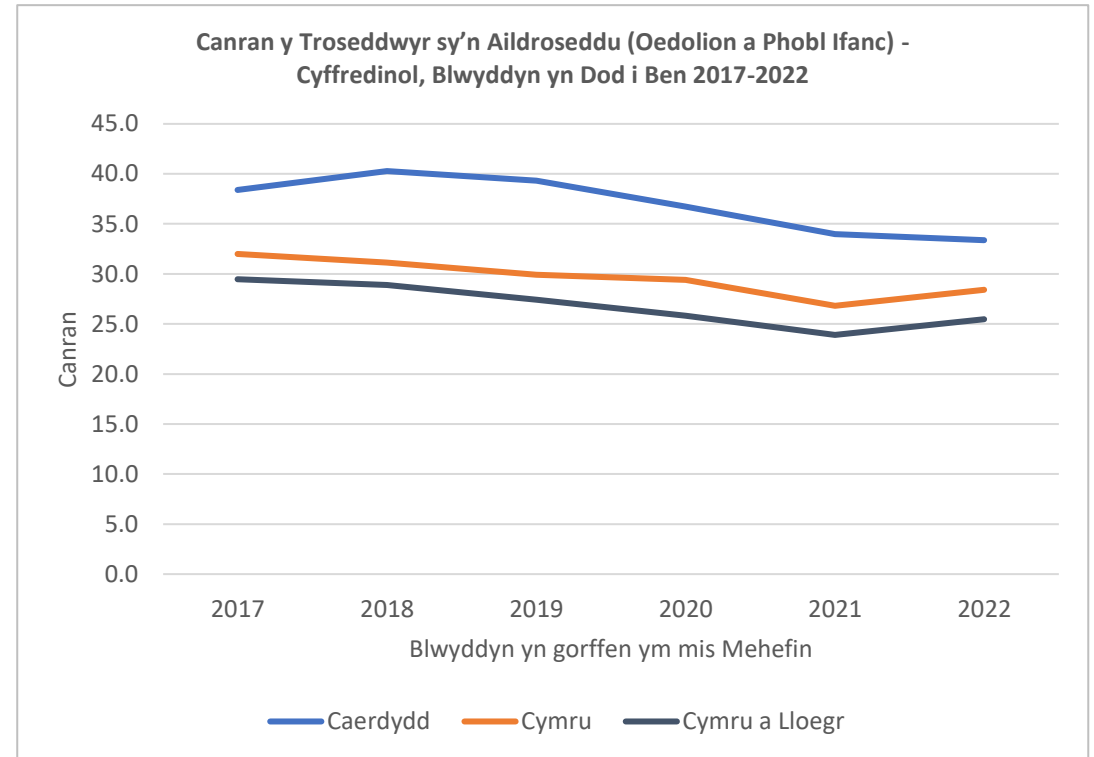
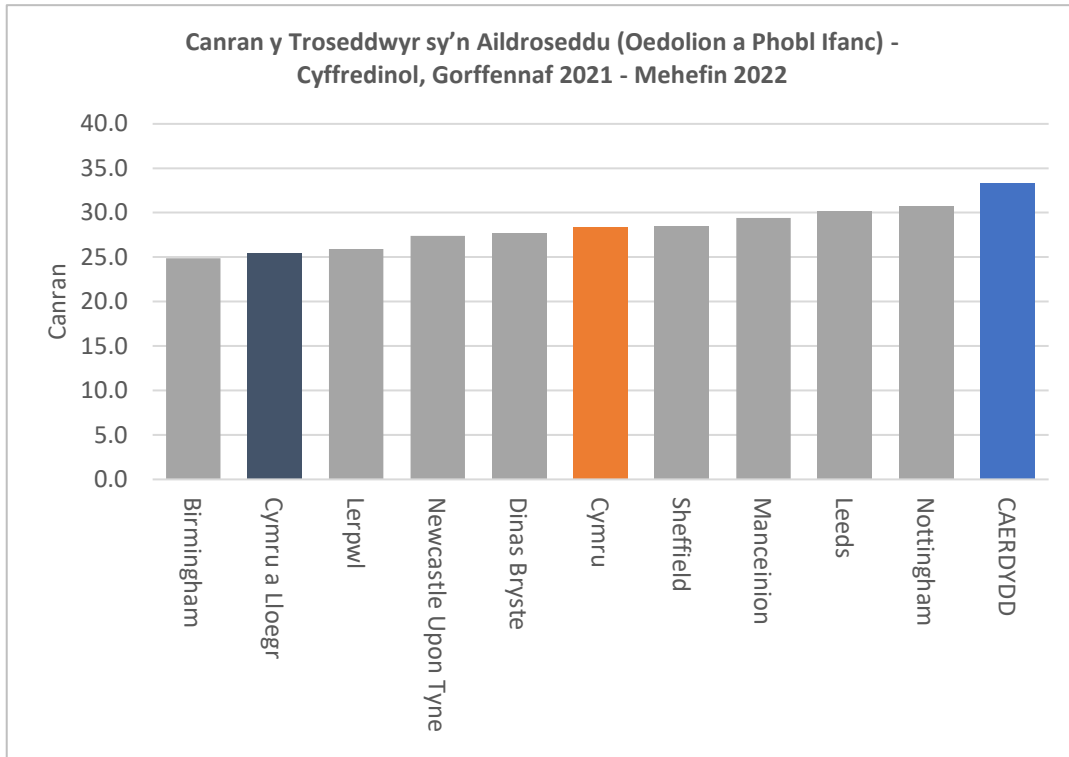
% sy'n Teimlo'n Ddiogel	Gartref		Cerdded yn eich cymdogaeth		Cerdded yng nghanol y ddinas		Teithio mewn bus		Wrth feicio yng Nghaerdydd	
	Golau dydd	Wedi iddi dywyllu	Golau dydd	Wedi iddi dywyllu	Golau dydd	Wedi iddi dywyllu	Golau dydd	Wedi iddi dywyllu	Golau dydd	Wedi iddi dywyllu
Yn gyffredinol	96.7	87.5	92.9	56.6	83.9	31.4	93.4	54.8	61.0	25.1
Dan 35 oed	96.6	86.9	91.6	54.4	87.4	40.2	92.5	62.1	74.5	36.4
55+	97.3	90.6	94.2	61.9	85.2	32.8	94.8	58.6	57.6	23.9
Benyw	97.2	86.8	92.9	50.1	84.6	25.9	93.8	48.2	59.7	20.6
Gwryw	96.7	90.6	94.4	70.4	85.3	42.3	94.8	68.1	66.1	34.0
Ethnic leiafrifol	95.7	88.9	91.9	55.7	88.0	42.8	94.4	58.3	69.9	35.4
Yr Arc	95.6	84.6	89.5	47.5	83.6	34.2	91.2	52.7	61.9	26.8
Anabledd	91.5	78.3	86.7	44.0	76.1	20.6	86.6	43.7	48.6	21.7
Siaradwr	98.4	89.9	94.8	64.3	85.2	38.1	96.7	60.7	64.3	26.7
Plant yn y Cartref	97.2	85.5	92.7	54.4	82.2	32.6	92.0	53.3	67.5	27.5
LHDT	95.0	83.9	89.4	57.3	82.1	34.0	93.8	57.7	59.8	26.2

Ffynhonnell: Arolwg Holi Caerdydd, Cyngor Caerdydd

Cyfran y bobl sydd wedi troseddu sy'n aildroseddu (oedolion a phobl ifanc)

Pwyntiau Allweddol:

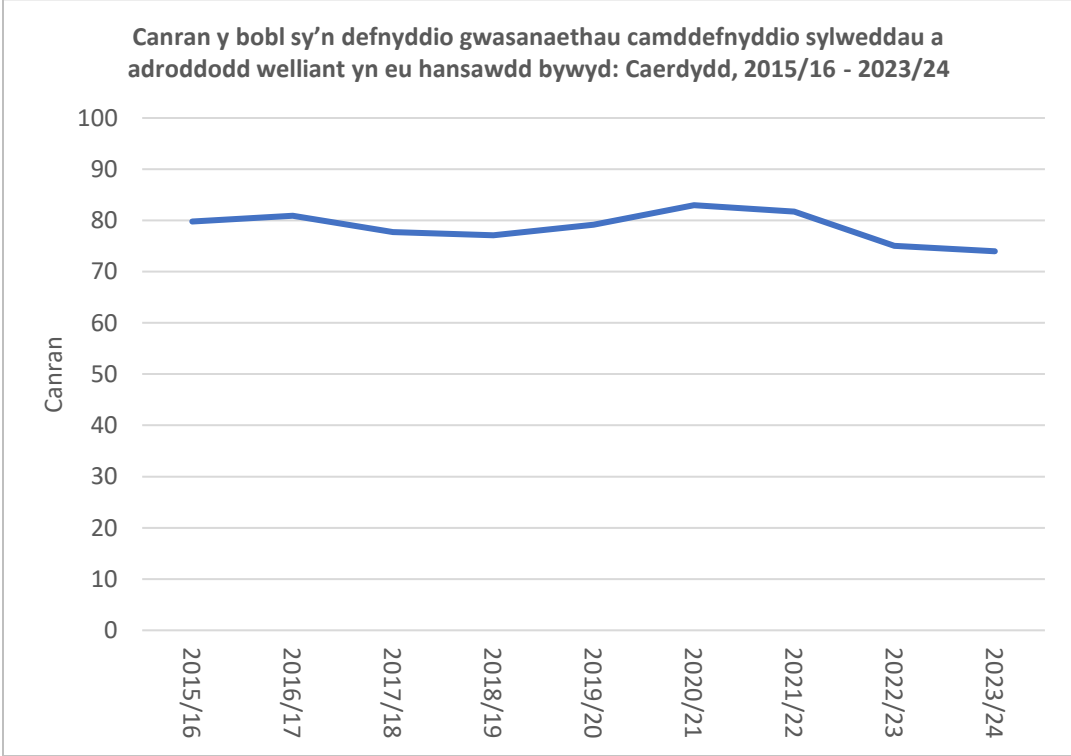
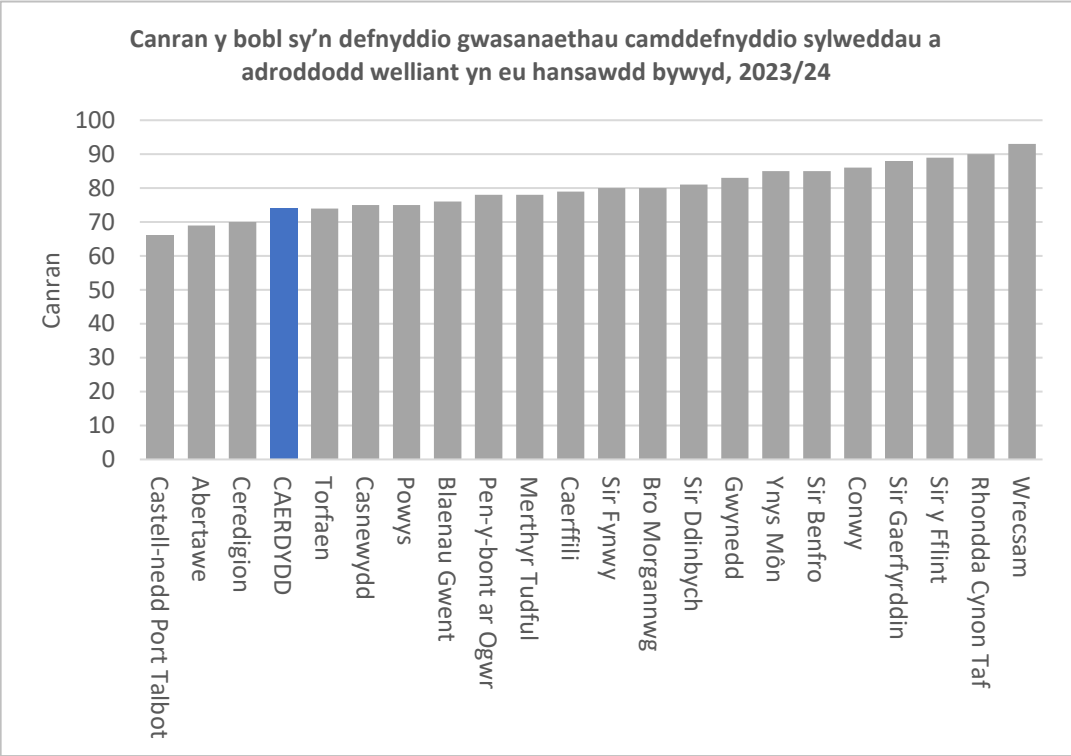
- Am y deuddeg mis a ddaeth i ben ym mis Mehefin 2022, Caerdydd (33.4%) oedd â'r gyfradd uchaf o aildroseddu ar draws y Dinasoedd Craidd yng Nghymru a Lloegr, yn ogystal â'r ail uchaf ymysg ALLau Cymru.
- Mae'r gyfradd hefyd yn uwch na chyfraddau Cymru a Lloegr yn gyson rhwng 2017 a 2022.

Canran y bobl sy'n defnyddio gwasanaethau camddefnyddio sylweddau a adroddodd welliant yn eu hansawdd bywyd

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2023/24, nododd llai na thri chwarter (74%) y bobl sy'n derbyn gwasanaethau camddefnyddio sylweddau yng Nghaerdydd welliant yn ansawdd eu bywyd.
- Roedd hyn ar ei lefel isaf (o fan cychwyn yn 2015/16), ar ôl gostwng yn ystod y blynyddoedd diwethaf o uchafbwynt o 83% yn 2020/21, a hwn oedd y pedwerydd ffigur isaf ar y cyd ar draws ALLau Cymru.

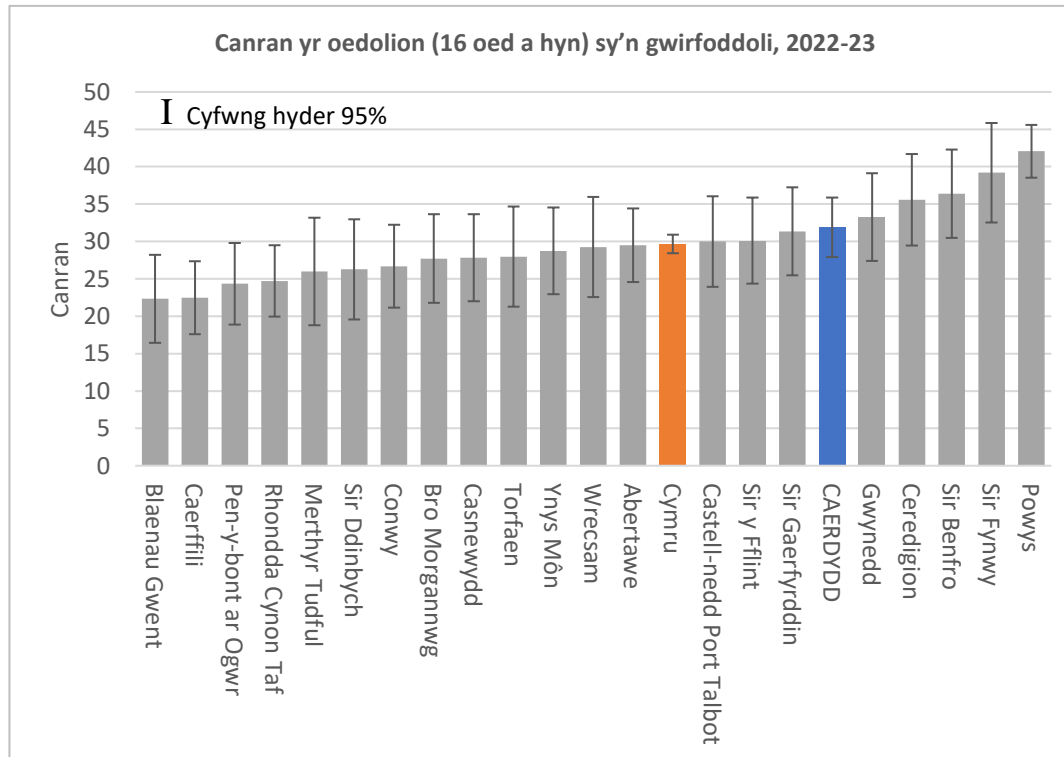

Ffynhonnell: Cronfa Ddata Genedlaethol Cymru ar Gamddefnyddio Sylweddau

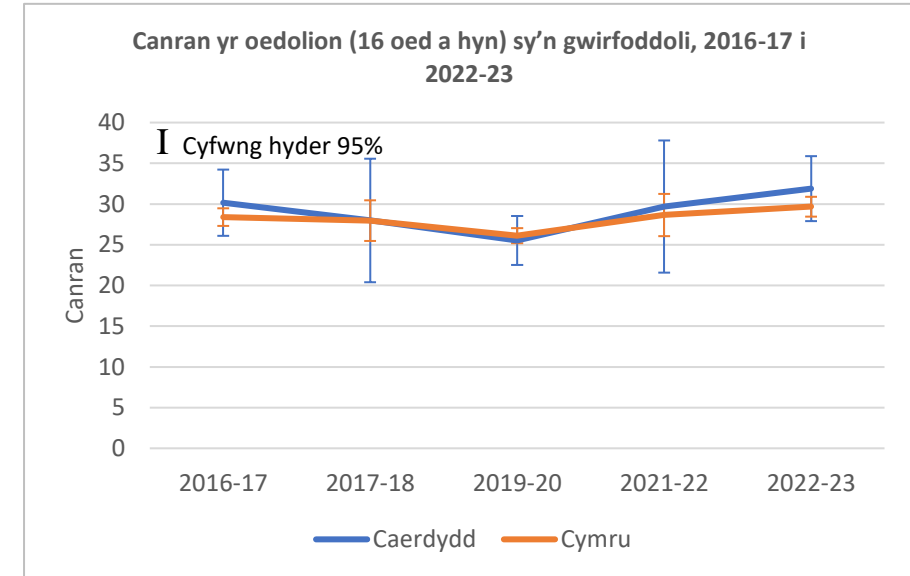
Canran y Bobl sy'n Gwirfoddoli

Pwyntiau Allweddol:

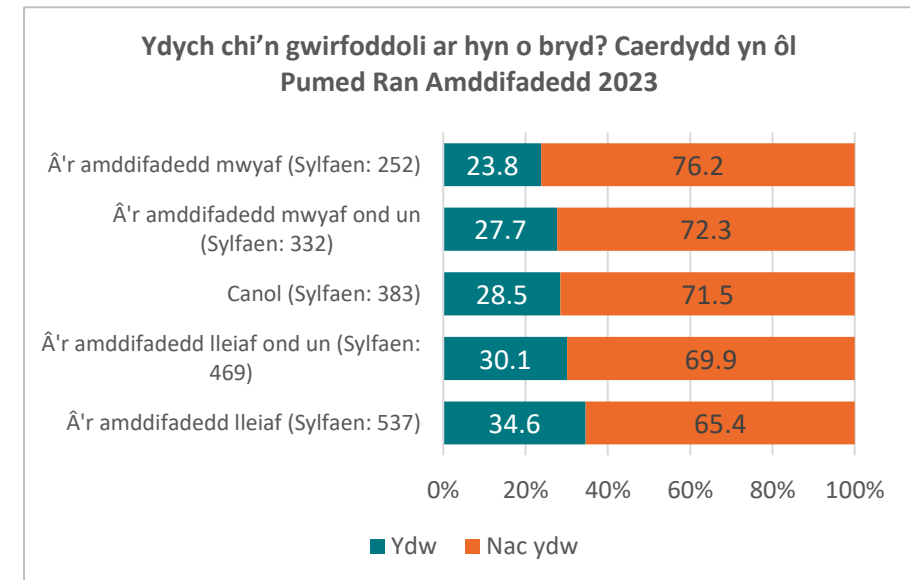
- Yn 2022/23, gwirfoddolodd bron traean (32%) o oedolion yng Nghaerdydd, y chweched ffigur uchaf ar draws ALLau Cymru ac yn uwch na chyfartaledd Cymru (30%).
- Mae lefelau gwirfoddoli yng Nghaerdydd wedi cynyddu yn ystod y blynnyddoedd diwethaf ar ôl gostwng i lefel isel o 26% yn 2019-20.
- Mae ffigurau Arolwg Holi Caerdydd 2023 yn dangos bod gwirfoddoli yn fwy cyffredin wrth i lefelau amddifadedd ostwng. Gwirfoddolodd llai na chwarter (23.8%) o'r ymatebwyr o ardaloedd â'r amddifadedd mwyaf y ddinas, o'i gymharu â dros draean (34.6%) yn yr ardaloedd â'r amddifadedd lleiaf.

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru

Ffynhonnell: Arolwg Holi Caerdydd, Cyngor Caerdydd

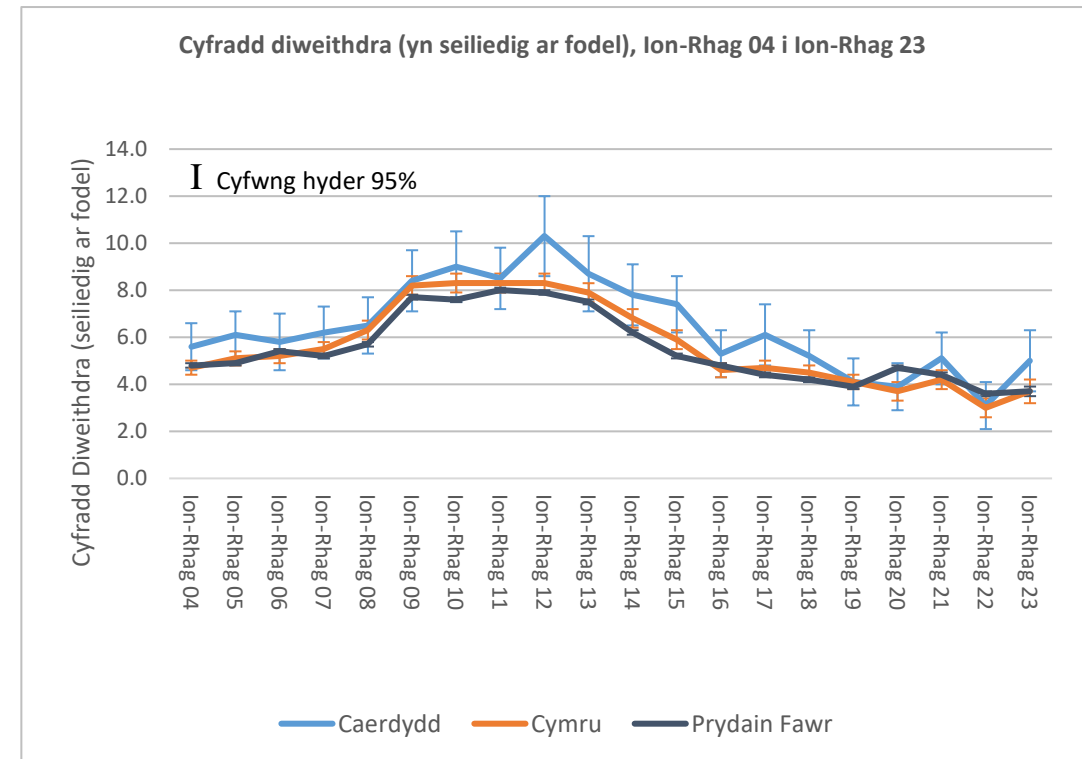
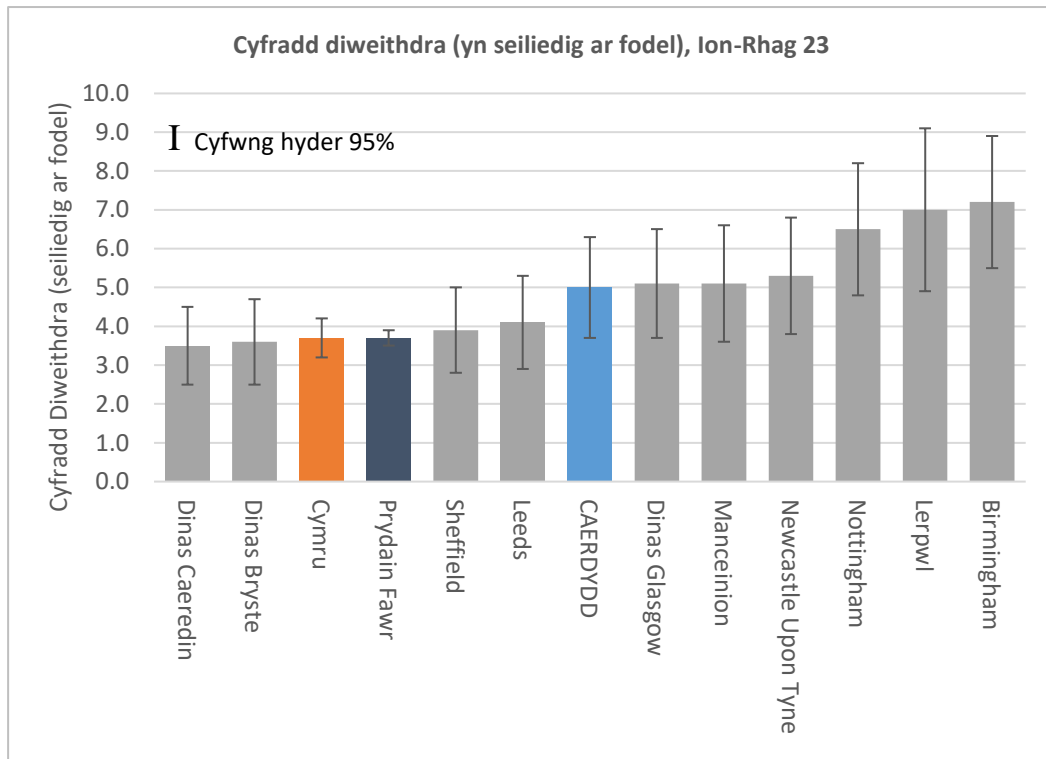
Prifddinas sy'n Gweithio dros Gymru

Cyfradd ddiweithdra'r boblogaeth 16 oed ac yn hŷn sy'n economaidd weithgar

Pwyntiau Allweddol:

- Y gyfradd ddiweithdra (yn seiliedig ar fodolau) yng Nghaerdydd am y deuddeg mis a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2023 oedd 5.0%. Roedd hyn yn ei gwneud yn berfformiwr lefel ganol ymysg y Dinasoedd Craidd a Chaeredin. Fodd bynnag, roedd yn uwch na'r ffigurau cyfatebol ar gyfer Cymru a Phrydain Fawr (y ddau yn 3.7%) a dyma'r gyfradd uchaf ar draws ALLau Cymru.
- Ar ôl cyrraedd uchafbwynt o 10.3% ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2012, bu gostyngiad yn niweithdra Caerdydd i 3.1% ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2022 cyn cynyddu eto dros y flwyddyn ganlynol.

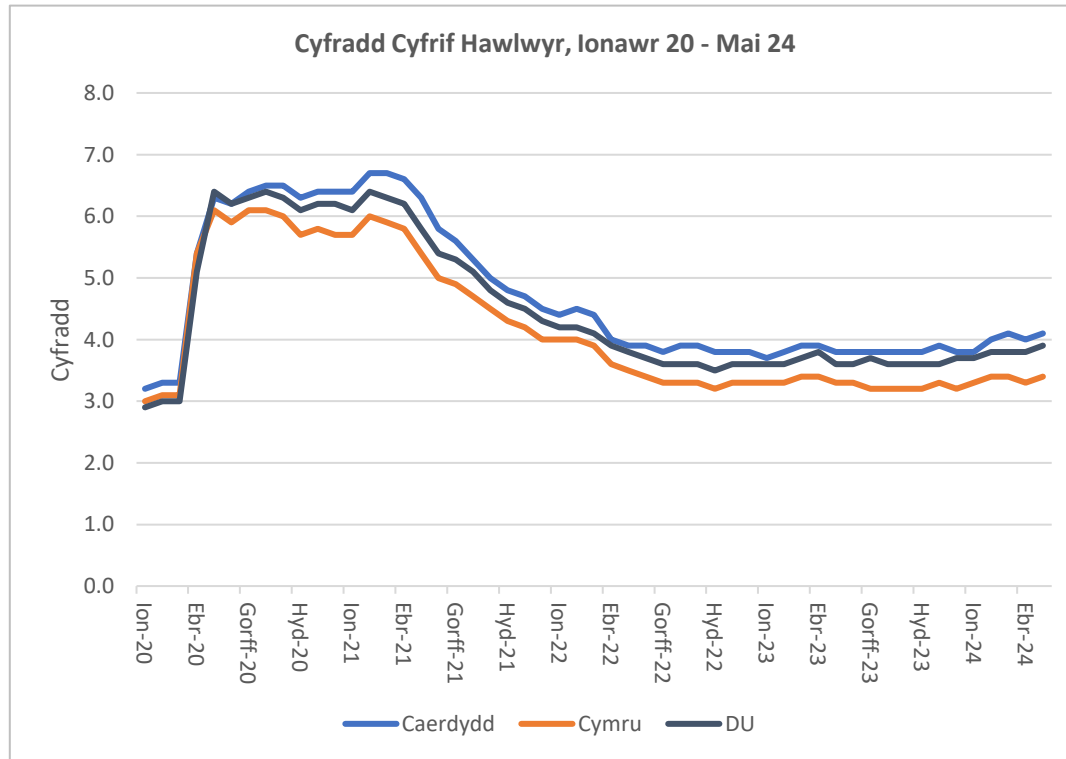

Ffynhonnell: Diweithdra yn seiliedig ar fodolau, Arolwg Blynnyddol y Boblogaeth

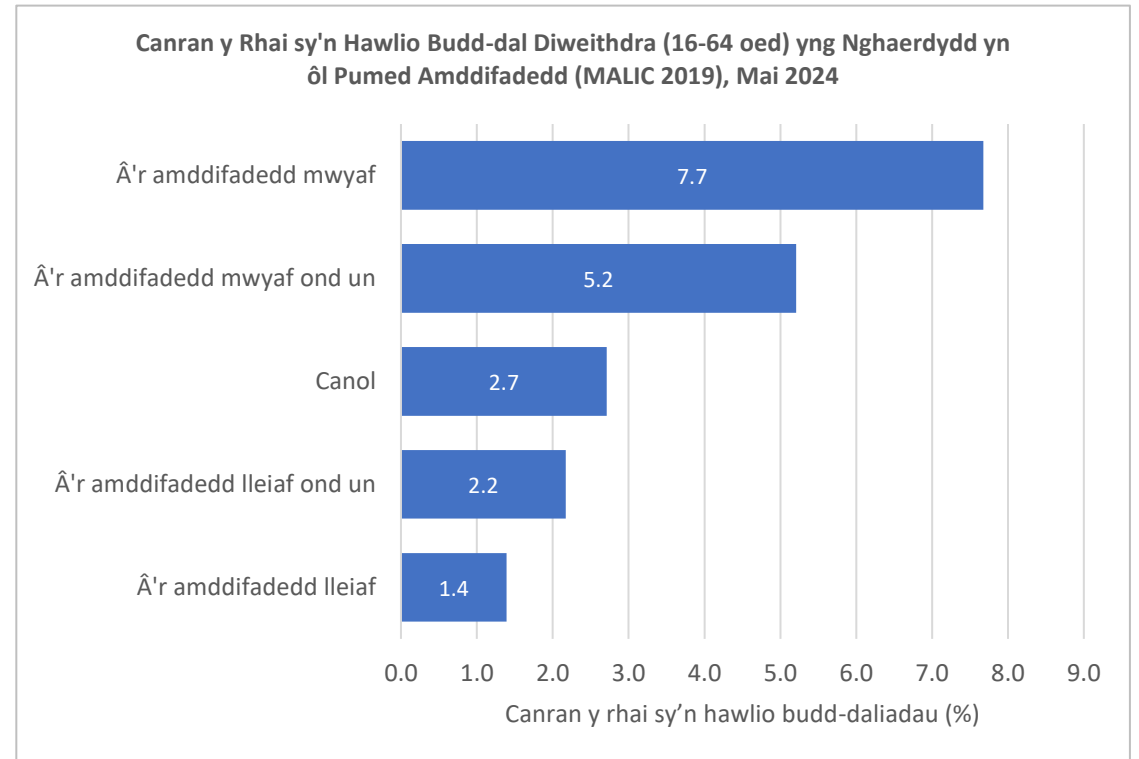
Cyfradd ddiweithdra'r boblogaeth 16 oed ac yn hŷn sy'n economaidd weithgar (cyfradd cyfrif hawlwyf / pumed amddifadedd)

Pwyntiau Allweddol:

- Gwnaeth effaith y pandemig ar ddiweithdra achosi i'r gyfradd cyfrif hawlwyf yng Nghaerdydd ddyblu yng ngwanwyn 2020. Fodd bynnag, mae'r ffigur hwn wedi parhau i ostwng ers mis Mawrth 2021, er ei fod yn dal yn uwch na'i lefel cyn y pandemig ac wedi dechrau cynyddu eto yn ystod y misoedd diwethaf.
- Ers dechrau 2020 mae cyfradd Caerdydd yn uwch na chyfraddau Cymru a'r DU yn bennaf. Ym mis Mai 2024, roedd cyfradd Caerdydd yn 4.1% o'i gymharu â 3.4% yng Nghymru a 3.9% ar gyfer y DU.
- Nid yw diweithdra yn taro'n gyfartal ar draws y ddinas, gyda chyfradd cyfrif hawlwyf 5.5 gwaith yn uwch ar gyfer ardaloedd â'r amddifadedd mwyaf Caerdydd (7.7%) o'i gymharu â'r ardaloedd â'r amddifadedd lleiaf (1.4%).

Ffynhonnell: Cyfrif Hawlwyr

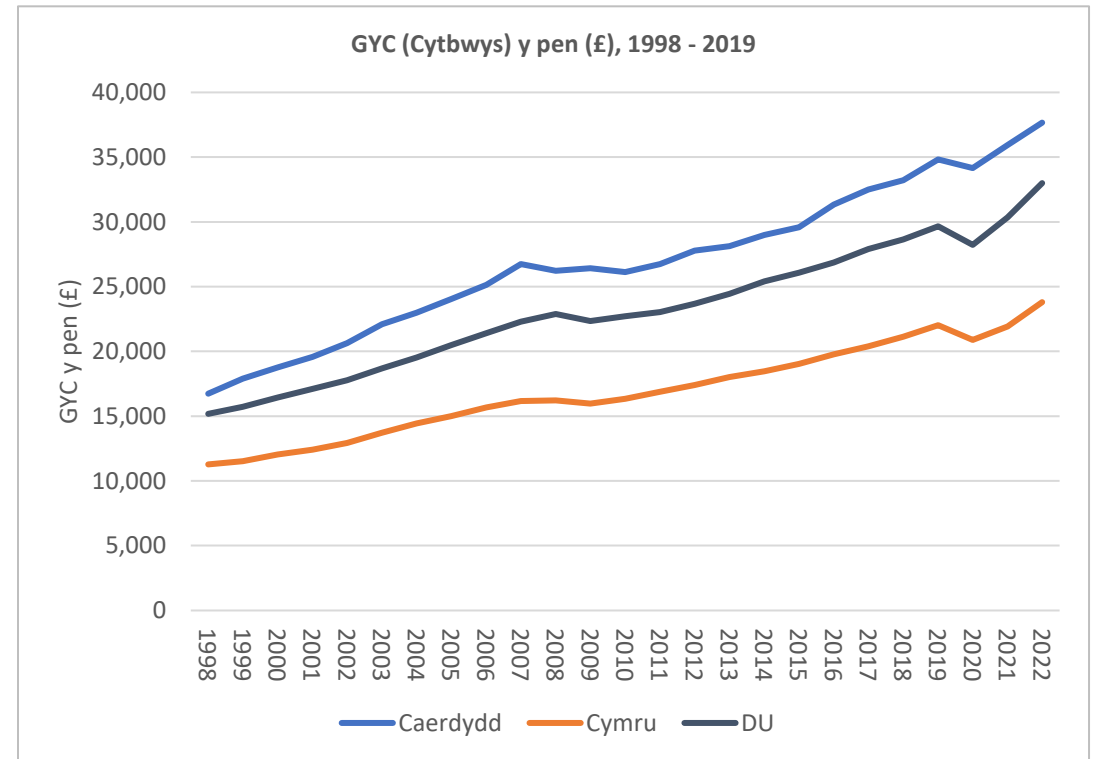
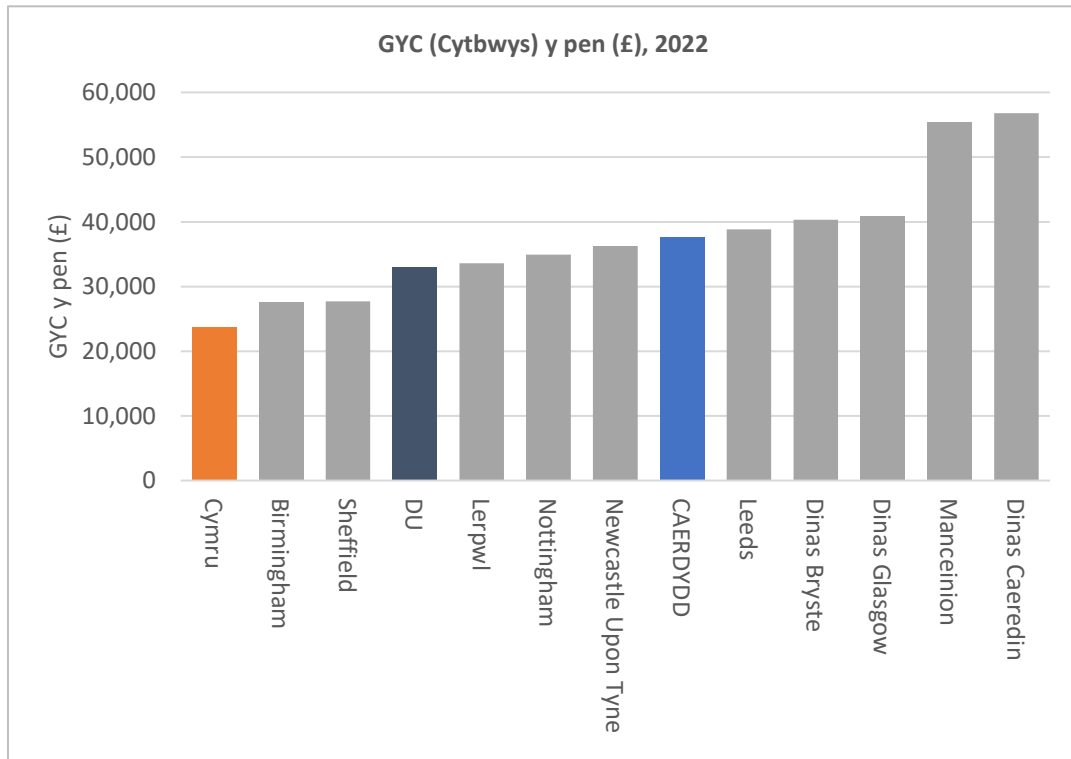

Ffynhonnell: Cyfrif Hawlwyr/Mynegai Amddifadedd Lluosog Cymru 2019, Llywodraeth Cymru/ Amcangyfrifon Poblogaeth canol 2022, SYG

Gwerth Ychwanegol Crynswth y pen yng Nghaerdydd

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2022, roedd GYC y pen yng Nghaerdydd yn £37,663, yn gyfforddus uwchben ffigurau cyfatebol Cymru a'r DU, fel y bu ers 1998.
- Fodd bynnag, dim ond perfformiwr lefel ganol ydoedd ar draws y Dinasoedd Craidd a Chaeredin, ac mae'r bwlch mawr mewn GYC y pen rhwng Caerdydd a rhai Dinasoedd Craidd, sef Manceinion a Chaeredin, yn dangos bod angen i Gaerdydd wneud cynnydd yn y maes hwn.
- Er gwaethaf gostyngiadau dros dro oherwydd argyfwng ariannol 2008 a phandemig COVID-19, mae GYC y pen wedi dilyn tuedd tuag i fyny yng Nghaerdydd ers 1998.
- Rhwng 2017 a 2022, cododd GYC y pen yng Nghaerdydd oddeutu 16%, er bod hyn ychydig yn is na'r cynnydd a welwyd ledled Cymru (17%) a'r DU (18%).

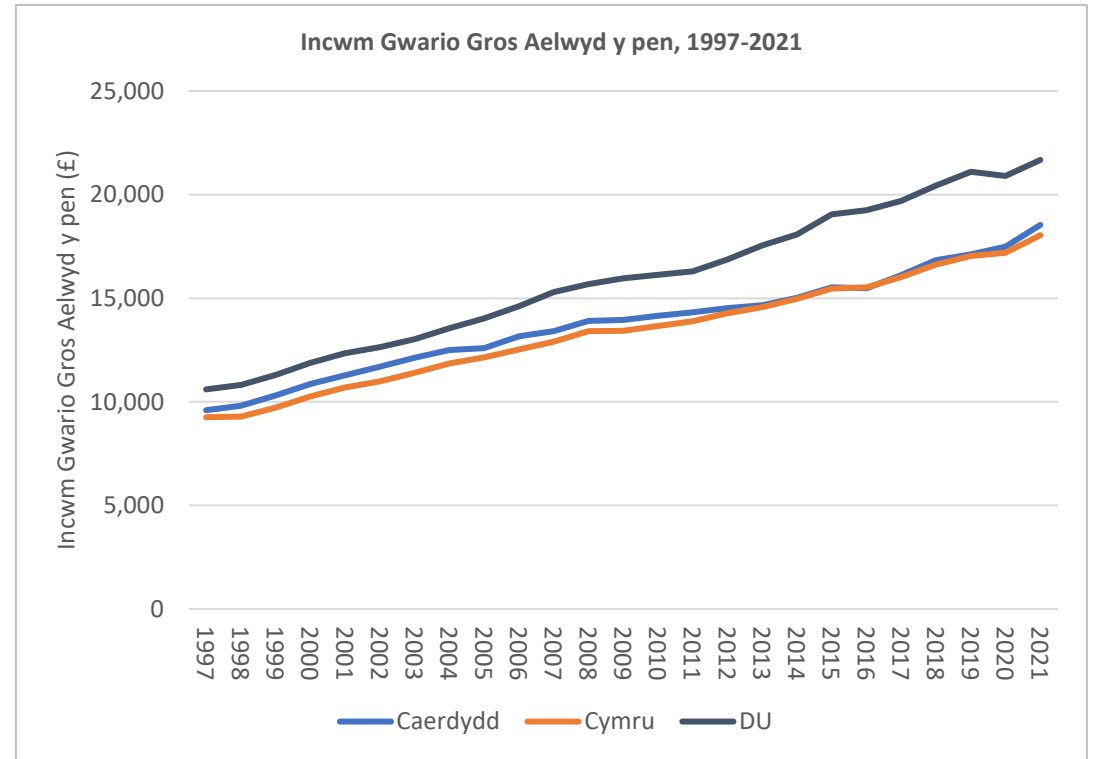
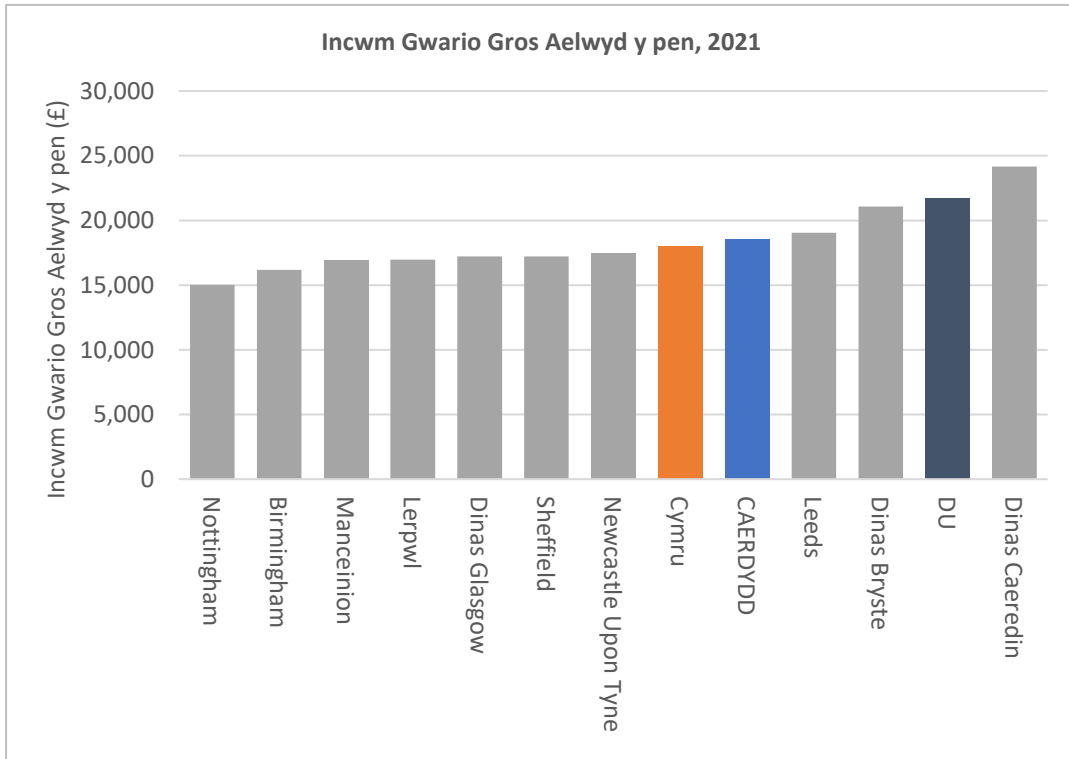
Ffynhonnell: SYG

DS. Mae GYC yn defnyddio data prisiau cyfredol. Mae ffigwr y DU ar gyfer y Deyrnas Unedig ac eithrio regio-ychwanegol. Mae'r ffigurau diweddaraf yn rhai dros dro.

Incwm Gwario Gros Aelwydydd y pen yng Nghaerdydd

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2021, roedd incwm gwario gros aelwydydd yng Nghaerdydd yn £18,536. Roedd hyn yn debyg iawn i gyfartaledd Cymru, ond yn sylweddol is na chyfartaledd y DU (£21,679) a'r lefel a welwyd mewn rhai Dinasoedd Craidd, sef Bryste a Chaeredin.
- Ers 1997, mae ffigur Caerdydd wedi dilyn tuedd tuag i fyny er bod y bwlch gyda'r DU wedi tueddu i gynyddu dros amser.
- Fodd bynnag, rhwng 2019 a 2021, cynyddodd incwm gwario gros aelwydydd yng Nghaerdydd gan 8%, o'i gymharu â chynnydd llai o 6% i Gymru a 3% ar gyfer y DU.

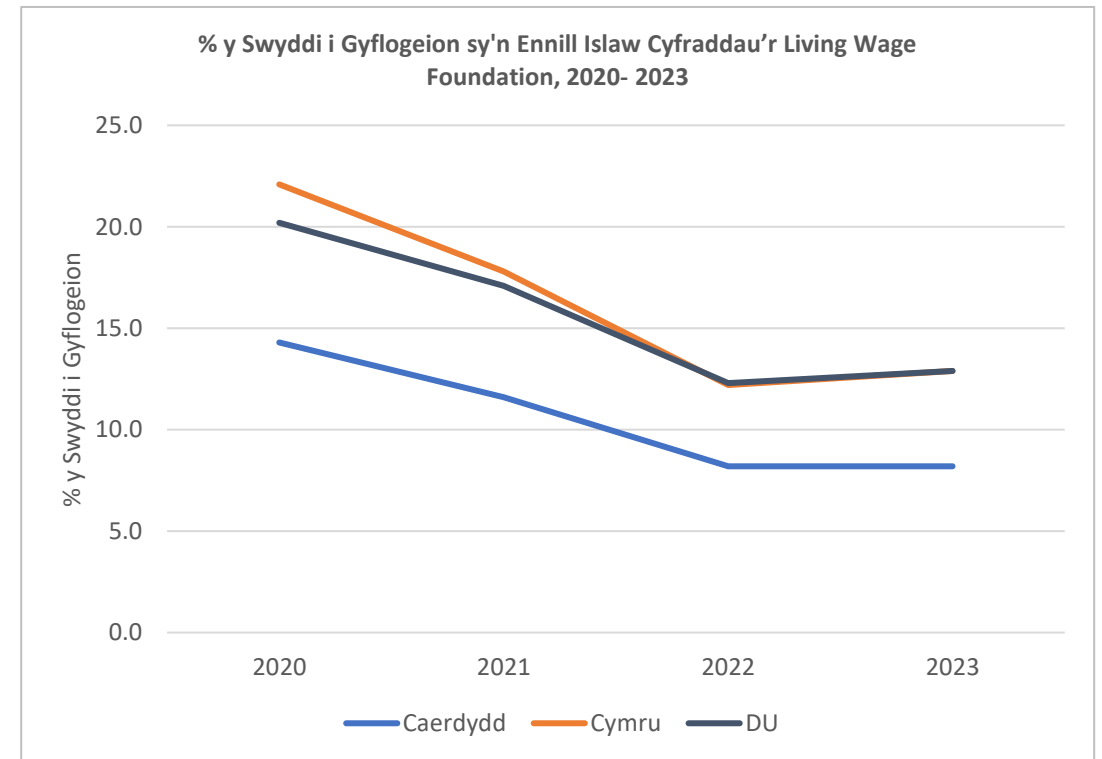
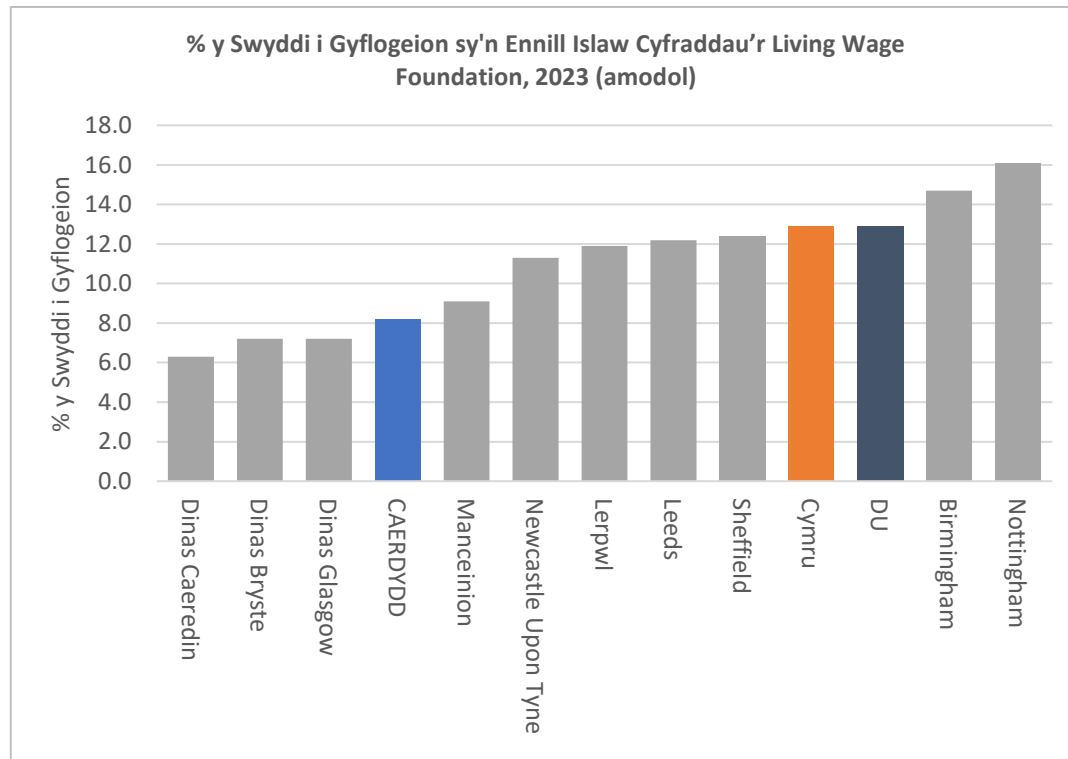

Canran y swyddi â thâl bob awr sy'n is na'r cyflog byw

Pwyntiau Allweddol:

- Mae canlyniadau dros dro ar gyfer 2023 yn dangos bod 8.2% o weithwyr Caerdydd yn derbyn tâl bob awr sy'n is na'r cyflog byw.
- Mae'r ganran hon yn sylweddol is na'r ffigurau ar gyfer Cymru a'r DU (y ddau'n 12.9%), yn ogystal â'r mwyafrif o Ddinasoedd Craidd eraill. Dyma hefyd yw'r ganran isaf ar draws ALLau Cymru.
- Mae cyfran Caerdydd wedi gostwng o 14.3% yn 2020, er ei bod wedi aros yn ei hunfan ar 8.2% rhwng 2022 a 2023.
- Mae'r data hwn yn adlewyrchu llwyddiant mudiad Cyflog Byw Gwirioneddol Caerdydd.

[DS: Data yn seiliedig ar nifer a chyfran y gweithwyr yn y DU sy'n ennill llai na'r cyflog byw fel y'u diffinnir gan y Sefydliad Cyflog Byw]

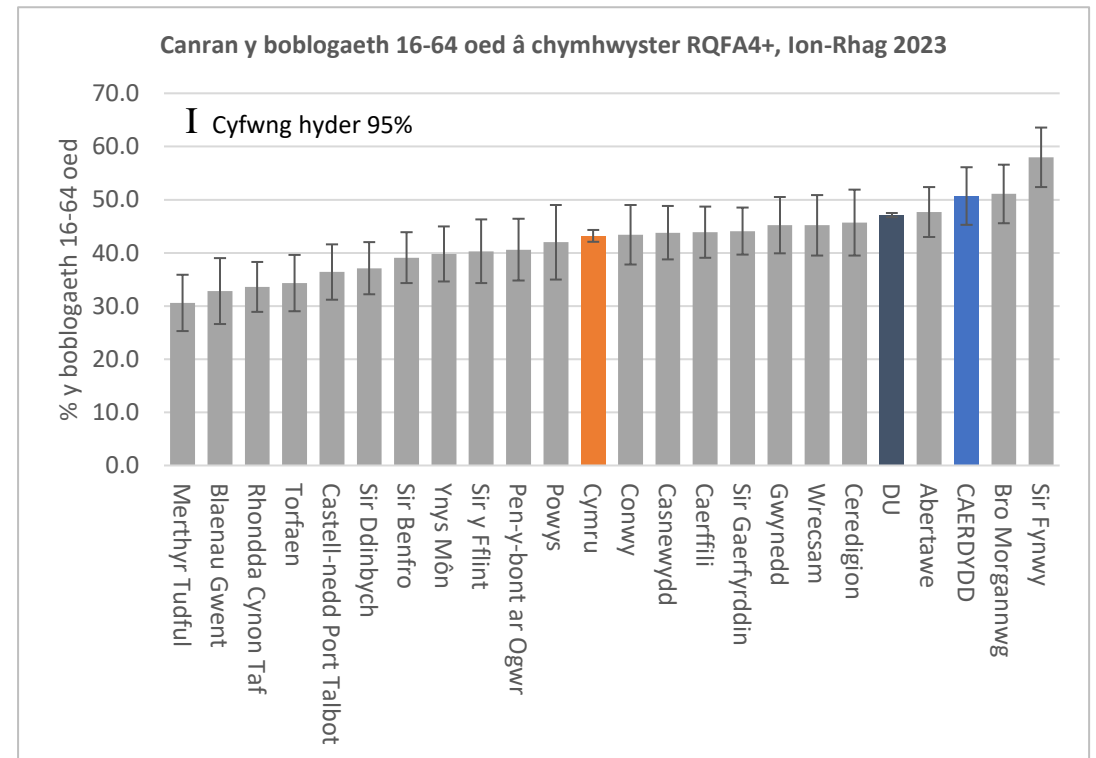
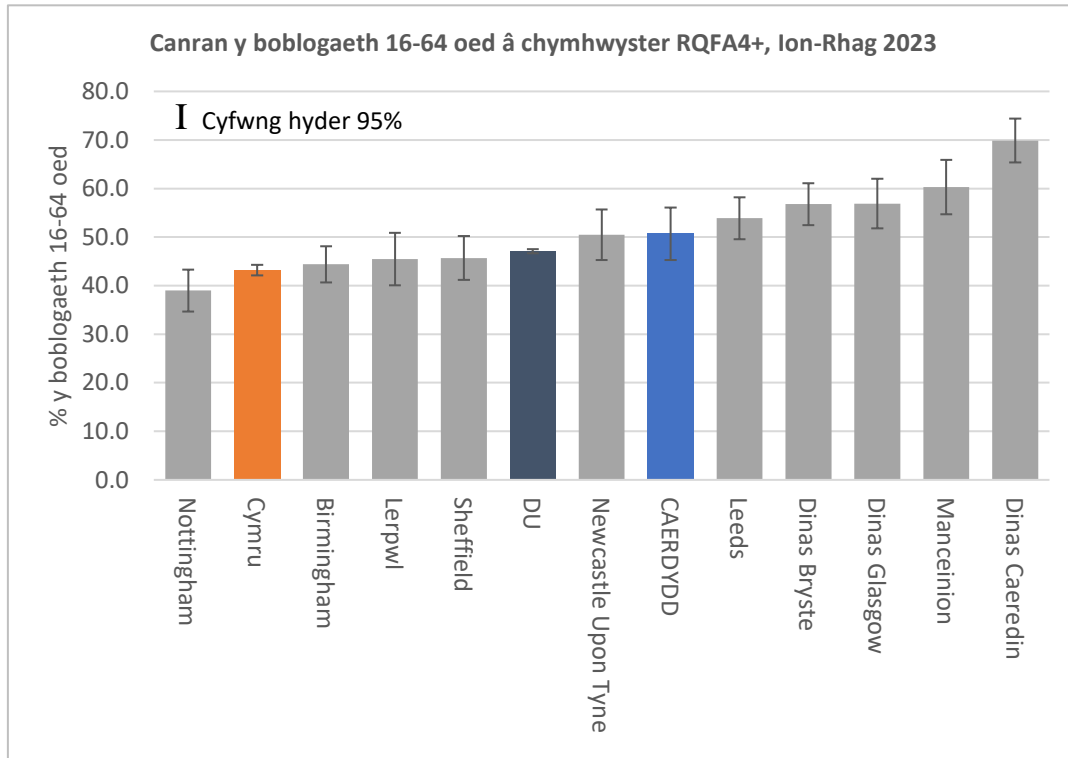

Canran y boblogaeth 16-64 oed â chymhwyster RQF4+ (NVQ4+ yn flaenorol)

Pwyntiau Allweddol:

- Am y deuddeg mis a ddaeth i ben ym mis Rhagfyr 2023, roedd hanner (50.7%) poblogaeth oedolion Caerdydd yn gymwys i lefel 4 RQF ac uwch, heb newid ers y flwyddyn flaenorol.
- Roedd hyn yn golygu bod Caerdydd yn berfformiwr lefel ganol ymysg y Dinasoedd Craidd a Chaeredin. Fodd bynnag, hi oedd y drydedd gyfran uchaf ar draws ALLau Cymru a rhagorodd ar y ffigurau ar gyfer Cymru (43.2%) a'r DU (47.1%).

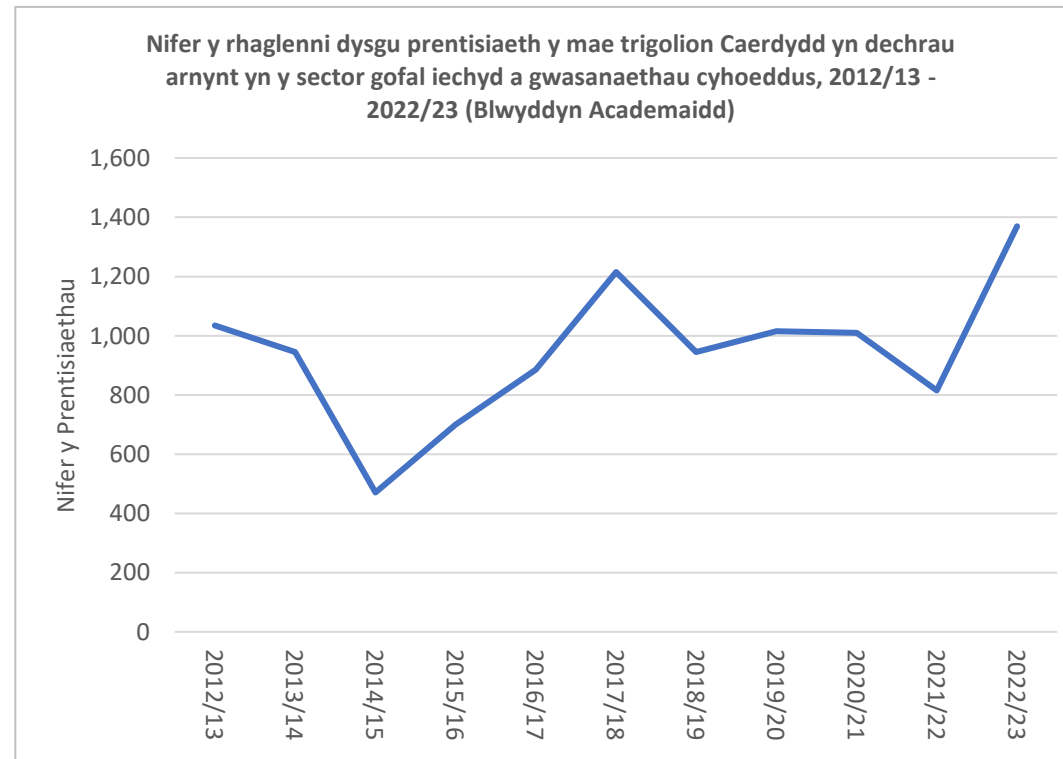
[DS. Nid yw'r ffigurau ar gyfer 2022 ymlaen yn debyg i'r blynyddoedd blaenorol oherwydd y newidiadau i'r cwestiynau cymhwyster yn yr Arolwg Llafurlu / Arolwg Blynyddol y Boblogaeth. Mae'r cwestiynau, a oedd yn seiliedig yn flaenorol ar y Fframwaith Cymwysterau Cenedlaethol (FfCC), wedi'u diweddarau i adlewyrchu'r Fframwaith Cymwysterau Rheoleiddiedig (RQF).

Nifer y rhaglenni dysgu prentisiaeth y mae trigolion Caerdydd yn dechrau arnynt yn y sector gofal iechyd a gwasanaethau cyhoeddus

Pwyntiau Allweddol:

- Ym mlwyddyn academaidd 2022/23, dechreuwyd 1,370 o raglenni dysgu prentisiaeth yn y sector gofal iechyd a gwasanaethau cyhoeddus gan drigolion Caerdydd.
- Roedd hyn ar ei lefel uchaf (o fan cychwyn yn 2012/13) ac yn gynydd o 815 o'r flwyddyn flaenorol, gan wyrddroi tuedd gyffredinol tuag i lawr a oedd wedi bod mewn grym ers 2017/18.

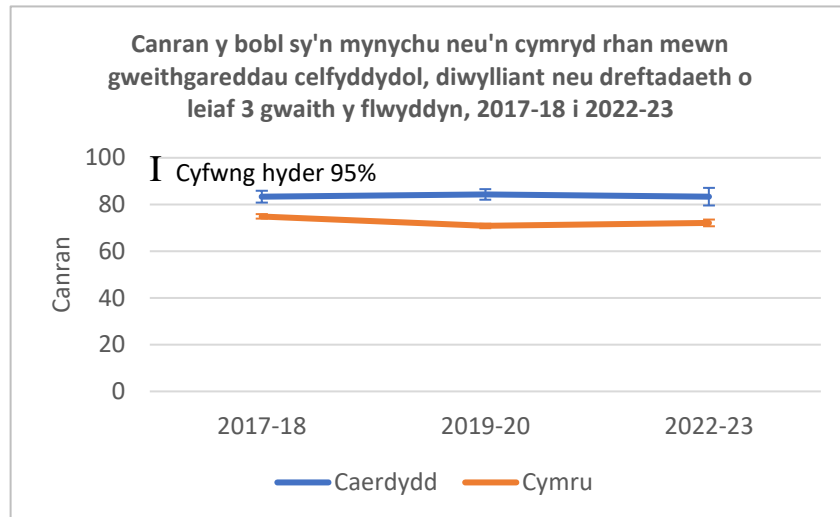
Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru

DS. Cyflwynir data ar sail blwyddyn academaidd, sy'n rhedeg o 1 Awst hyd 31 Gorffennaf

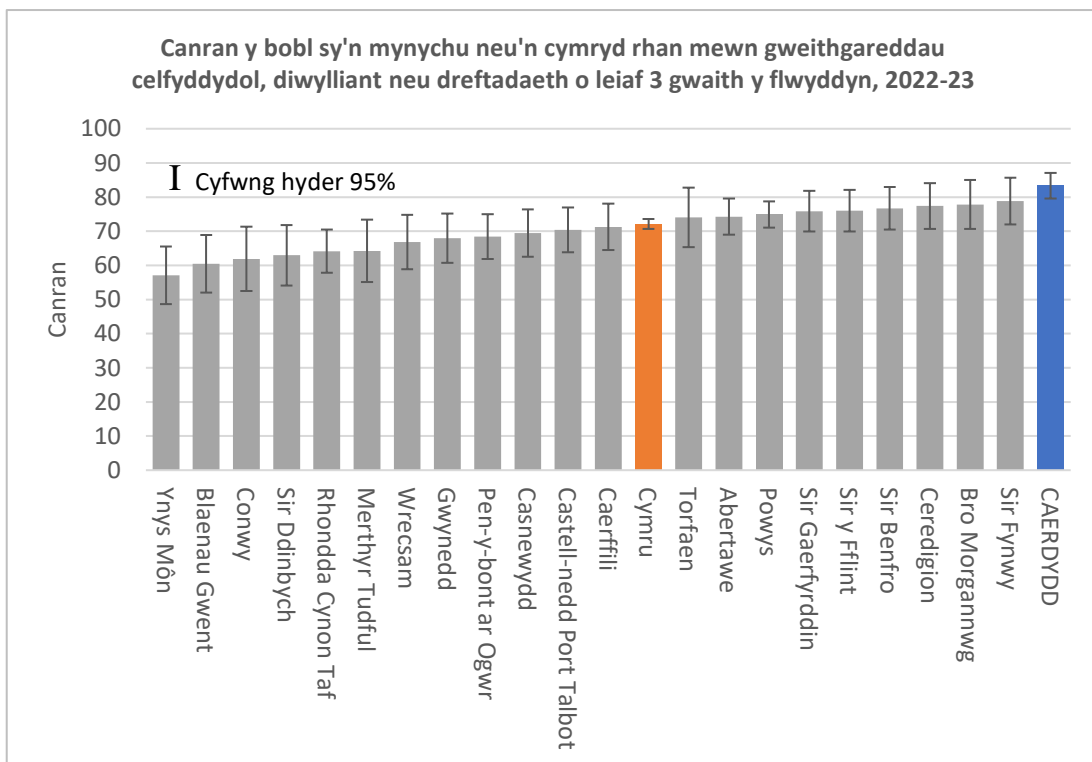
Canran y bobl sy'n bresennol mewn gweithgareddau celfyddydol, diwylliannol neu dreftadaeth, neu'n cymryd rhan ynddynt, o leiaf 3 gwaith y flwyddyn

Pwyntiau Allweddol:

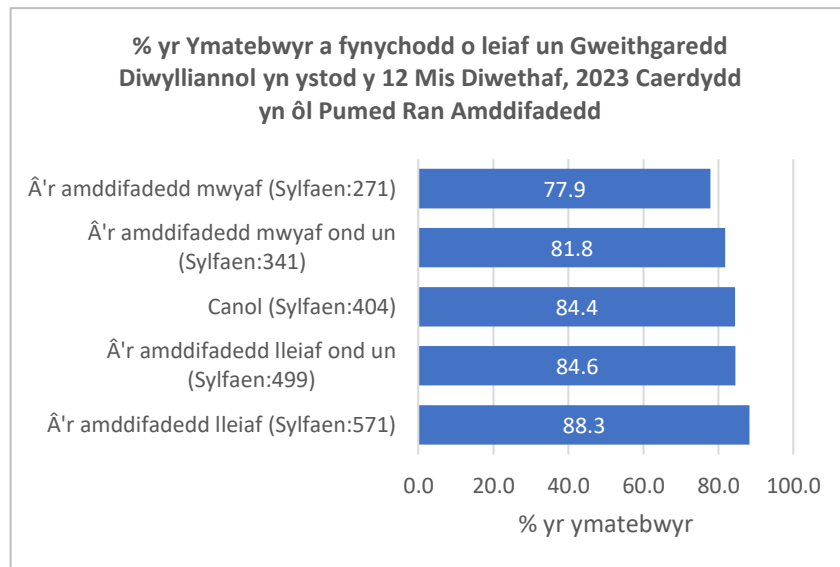
- Yn 2022-23, arweiniodd Caerdydd Gymru yng nghanran ei thrigolion a gymerodd ran mewn bywyd diwylliannol, gyda 83% yn bresennol mewn o leiaf tri digwyddiad yn ystod y flwyddyn.
- Mae'r gyfradd hon yn uwch na chyfartaledd Cymru o 11 pwynt canran ond mae wedi aros yn ddigyfnewid yn gyffredinol ers 2017-18.
- Mae ffigurau o Arolwg Holi Caerdydd 2023 yn dangos bod yr ardaloedd â'r amddifadedd mwyaf (77.9%) a'r ardaloedd â'r amddifadedd lleiaf (88.3%) yng Nghaerdydd wedi'u gwahanu gan dros 10 pwynt canran o ran cymryd rhan mewn o leiaf un gweithgaredd diwylliannol yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, gyda'r olaf yn llawer mwy tebygol o fod yn bresennol mewn gweithgaredd diwylliannol.

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru, Llywodraeth Cymru

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru, Llywodraeth Cymru

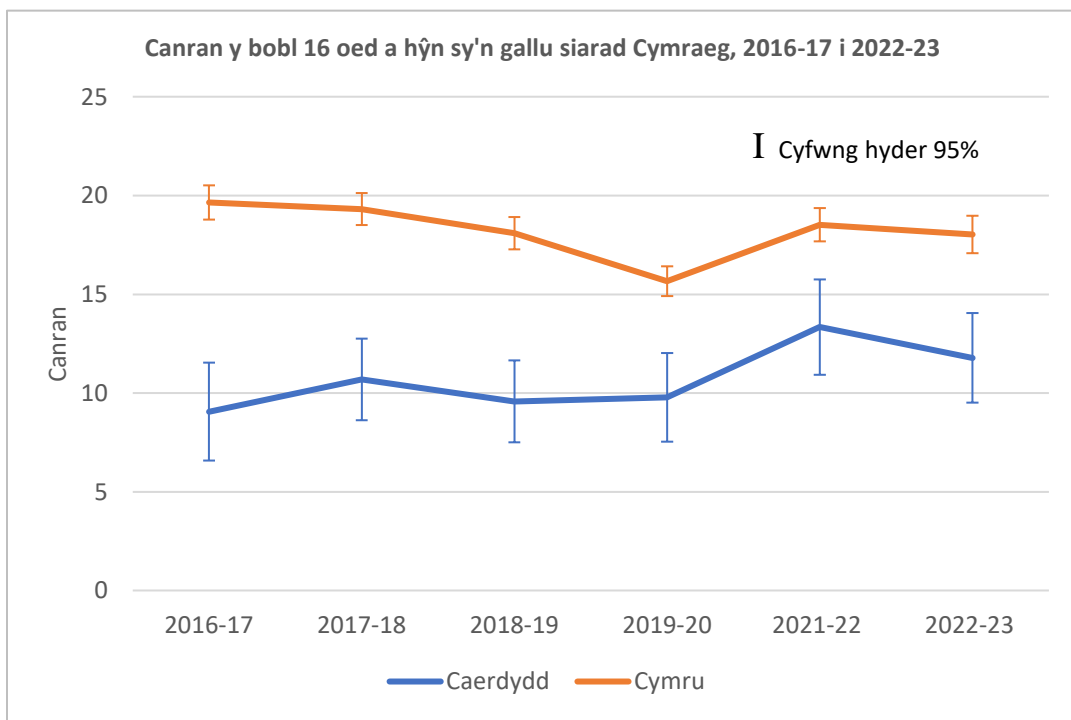

Ffynhonnell: Arolwg Holi Caerdydd, Cyngor Caerdydd DS. Mae'r gweithgareddau'n cynnwys; y theatr; cerddoriaeth fyw neu gyngerdd; amgueddfa; oriel gelf; sinema; gweithgarwch diwylliannol arall

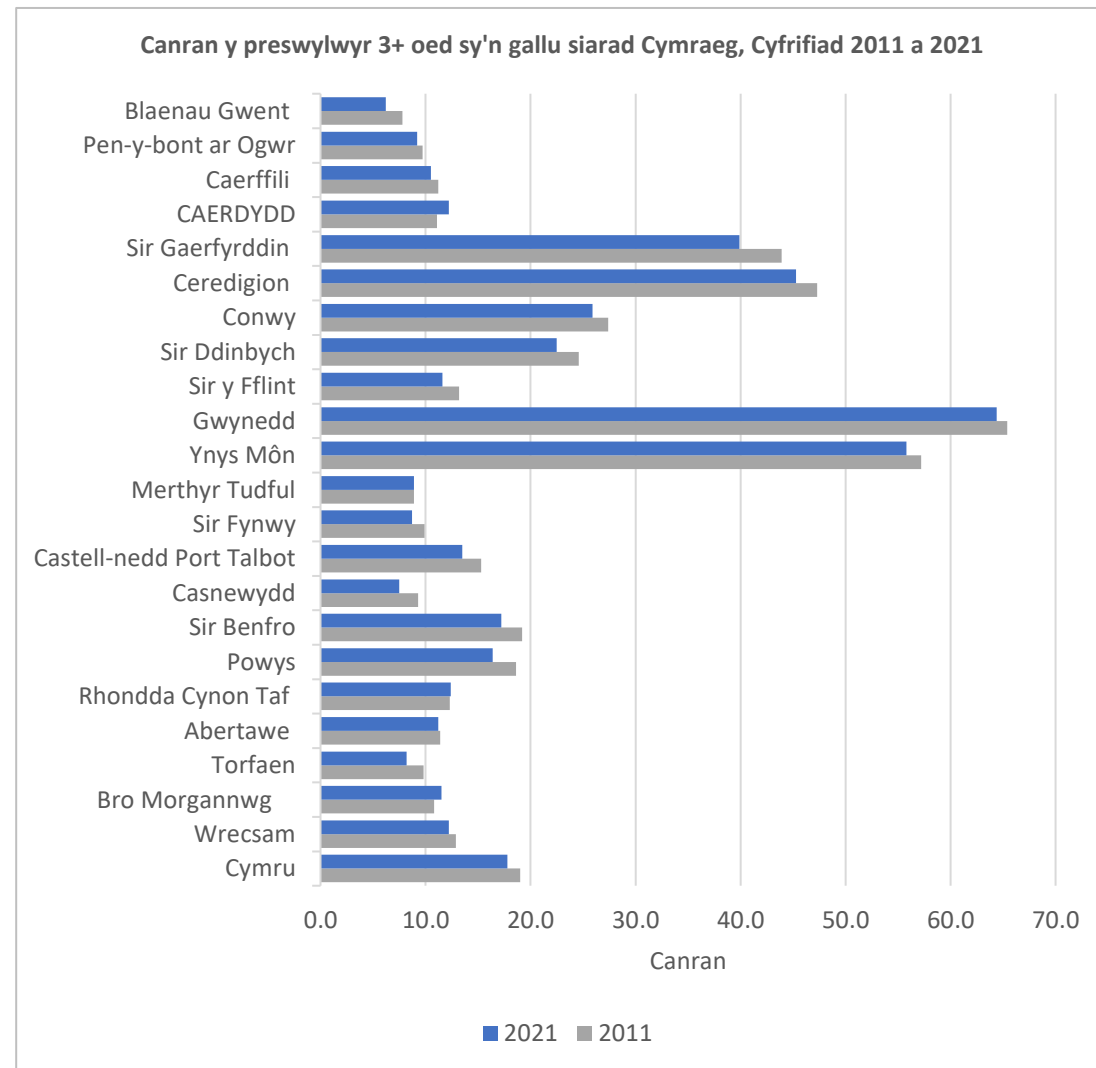
Canran y bobl 16 oed ac yn hŷn sy'n gallu siarad Cymraeg

Pwyntiau Allweddol:

- Yn ôl Arolwg Cenedlaethol Cymru, yn 2022/23, roedd 12% o bobl 16 oed ac yn hŷn yng Nghaerdydd yn gallu siarad Cymraeg, cynnydd o 9% yn 2016-17. Mae'r gyfran hon wedi bod yn gyson is na chyfartaledd Cymru a oedd, yn 2022/23, yn 18%.
- Dangosodd ffigurau Cyfrifiad 2021 fod Caerdydd yn un o bedwar ALLau yn unig yng Nghymru i weld cynnydd yn nifer y siaradwyr Cymraeg (3 oed ac yn hŷn) ers 2011.
- At ei gilydd, gwelwyd gostyngiad o bron 24k (-4.2%) yn nifer y siaradwyr Cymraeg yng Nghymru rhwng Cyfrifiad 2011 a 2021, wrth bod Caerdydd wedi gweld cynnydd o dros 6k (+16.4%) - y cynnydd rhifol a chanrannol mwyaf ar draws ALLau Cymru.
- Yn 2021, roedd 12.2% o drigolion Caerdydd (3 oed ac yn hŷn) yn siarad Cymraeg, cynnydd o 11.1% yn 2011. I Gymru, bu gostyngiad yn y ffigur hwn o 19.0% i 17.8% dros yr un cyfnod.

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru, Llywodraeth Cymru

Ffynhonnell: Cyfrifiad

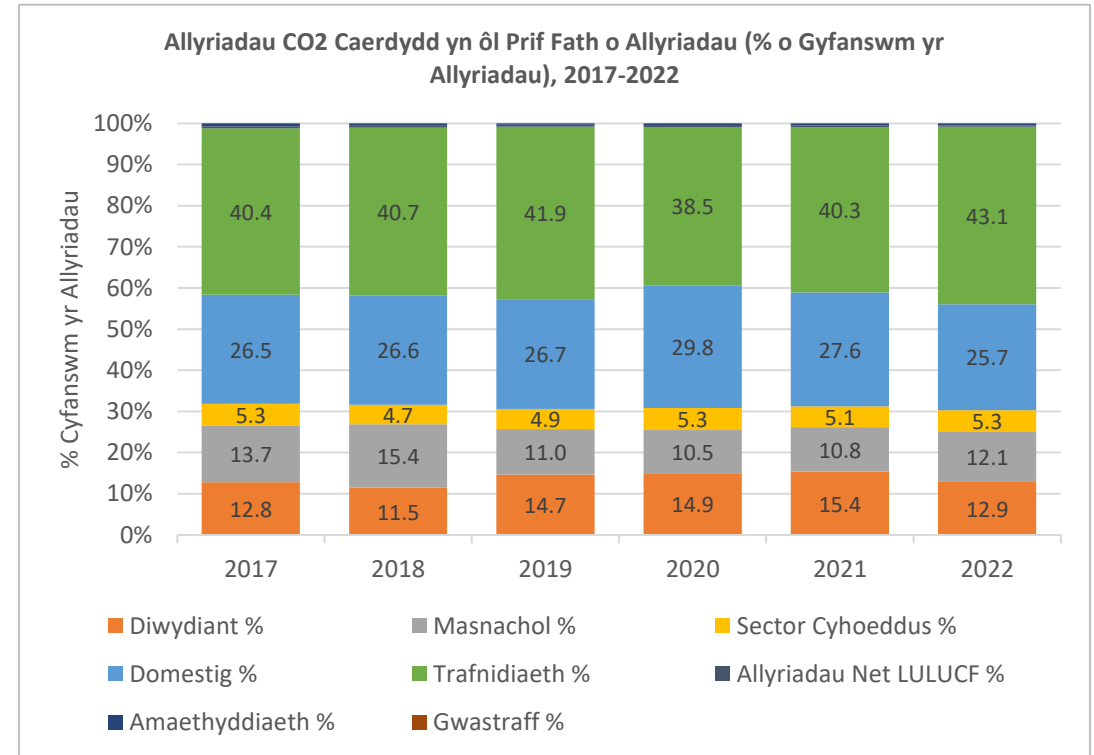
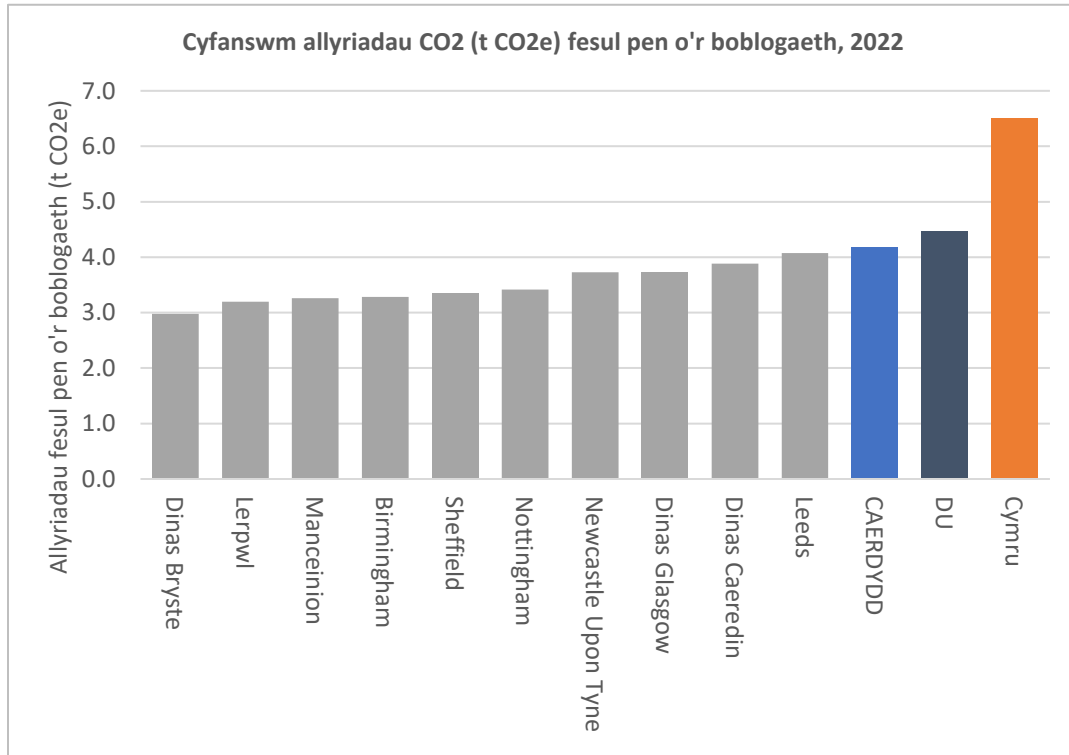
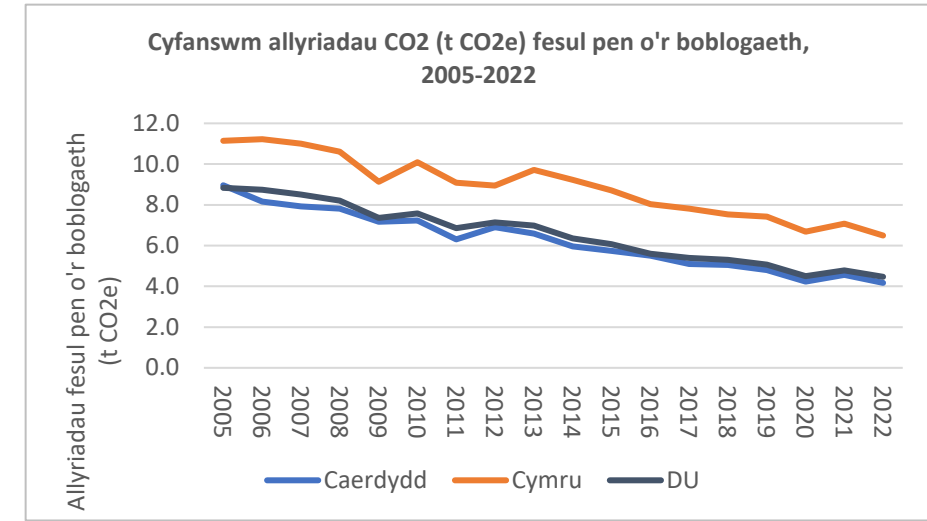
Caerdydd Un Blaned

Allyriadau CO2 fesul pen o'r boblogaeth

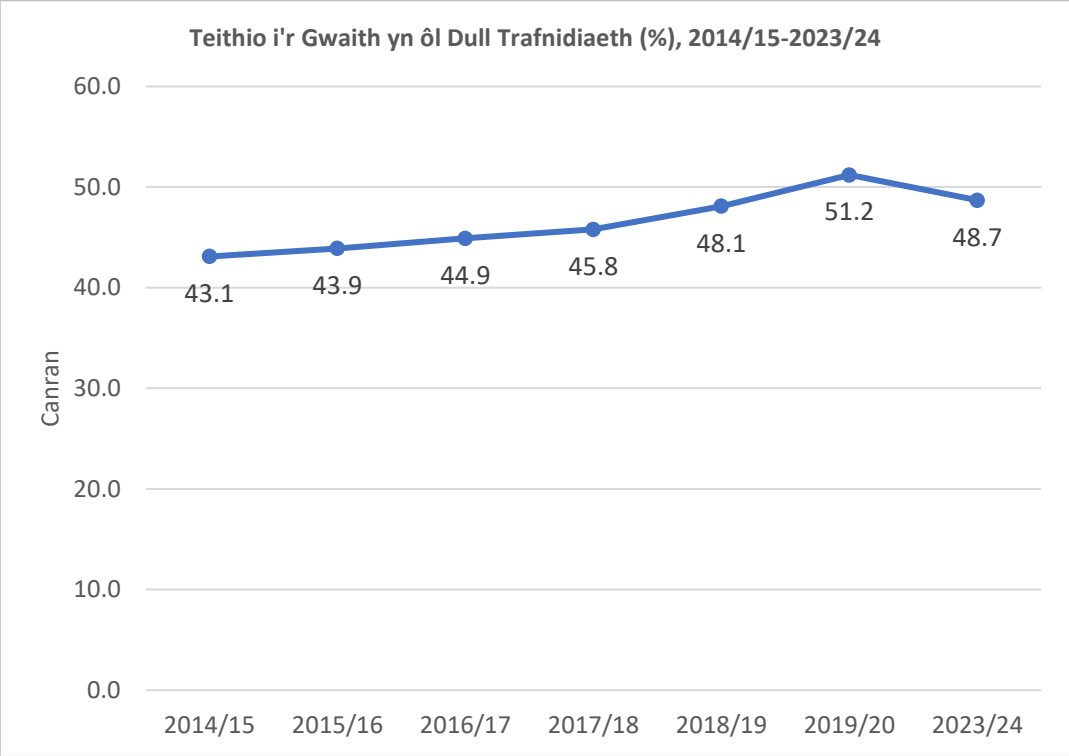
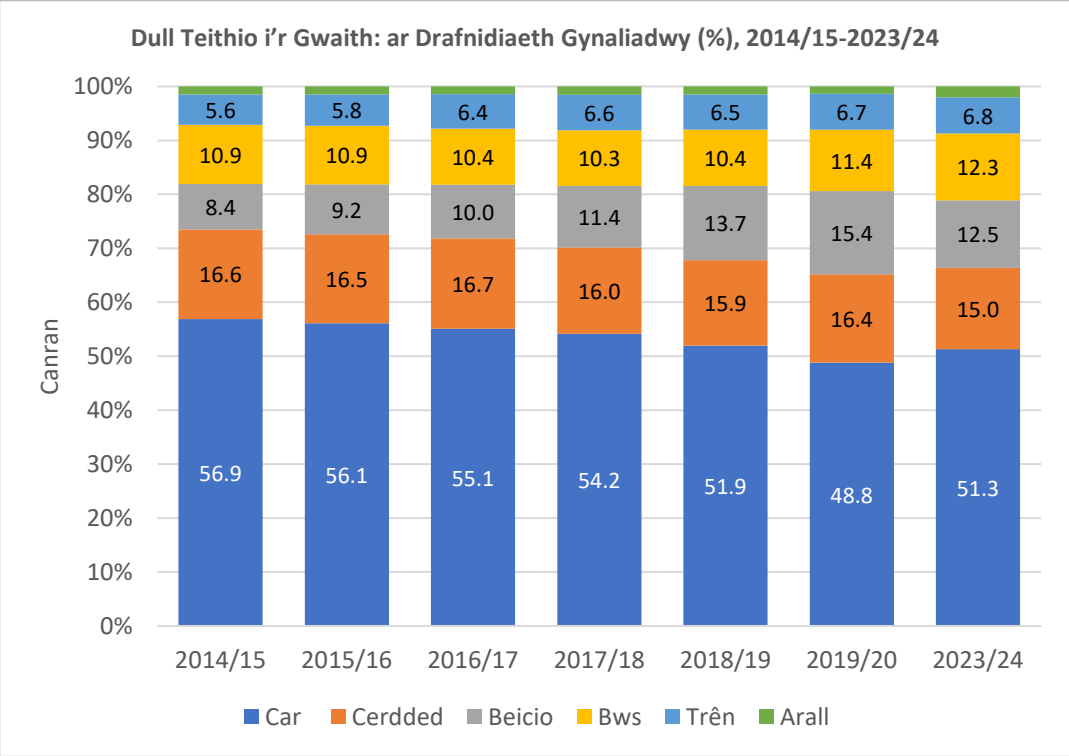
Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2022, Caerdydd (4.2t) oedd â'r allyriadau CO2 uchaf fesul pen o'r boblogaeth allan o Ddinasoedd Craidd y DU a Chaeredin, ond roedd yn is na chyfartaledd y DU (4.5t). Roedd allyriadau fesul pen o'r boblogaeth ar gyfer Cymru (6.5t) yn sylweddol uwch nag yng Nghaerdydd oherwydd yr allyriadau sylweddol a welwyd yng Nghastell-nedd Port Talbot.
- Yn gyffredinol, mae allyriadau Caerdydd wedi dilyn tuedd tuag i lawr ers 2005 (9.0t), gan gyrraedd lefel isel o 4.2t yn 2020 a 2022, ac maent wedi bod yn gyson is na'r ffigurau cyffredinol ar gyfer y DU (ac eithrio 2005) a Chymru.
- Trafnidiaeth (43.1%) a gyfrannodd y mwyaf at allyriadau CO2 yn 2022, ac yna Domestig (25.7%), Diwydiant (12.9%) a Masnachol (12.1%).
- Cynyddodd cyfran yr holl allyriadau a achoswyd gan Drafnidiaeth o 40.4% yn 2017 i 43.1% yn 2022, er bod gostyngiad yn ystod y pandemig, pan oedd cyfyngiadau symud ar waith.

Newid Dulliau Trafnidiaeth Gynaliadwy

- Pwyntiau Allweddol:**
- Yn Arolwg Trafnidiaeth 2023/24, teithiodd 48.7% o'r ymatebwyr i'r gwaith gan ddefnyddio dulliau teithio cynaliadwy, gostyngiad o 51.2% yn 2019/20 (yr arolwg blaenorol a gynhaliwyd), ond yn gynydd o 43.1% yn 2014/15.
 - Mae hyn yn gyffredinol yn unol â tharged rhaniad dulliau 50:50 y Cyngor.
 - Bu newid sylweddol mewn beicio fel dull teithio rhwng 2014/15 (8.4%) a 2019/20 (15.4%). Fodd bynnag, yn 2023/24, roedd hyn wedi gostwng i 12.5%. Ar y llaw arall, roedd y defnydd o geir wedi gostwng o flwyddyn i flwyddyn rhwng 2014/15 a 2019/20, cyn gwrthdroi'r duedd hon yn 2023/24.

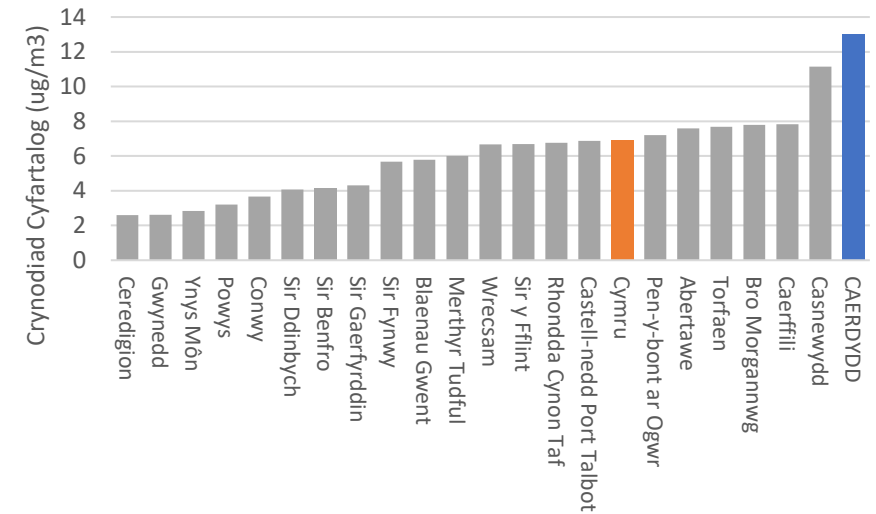
Ffynhonnell: Arolwg Trafnidiaeth, Cyngor Caerdydd
 DS. Nid oes ffigurau ar gael ar gyfer 2020/21, 2021/22, 2022/23 (ni chynhaliwyd arolwg oherwydd y pandemig)

Lefelau Llygredd Aer: Nitrogen Deuocsid (NO2)

Pwyntiau Allweddol:

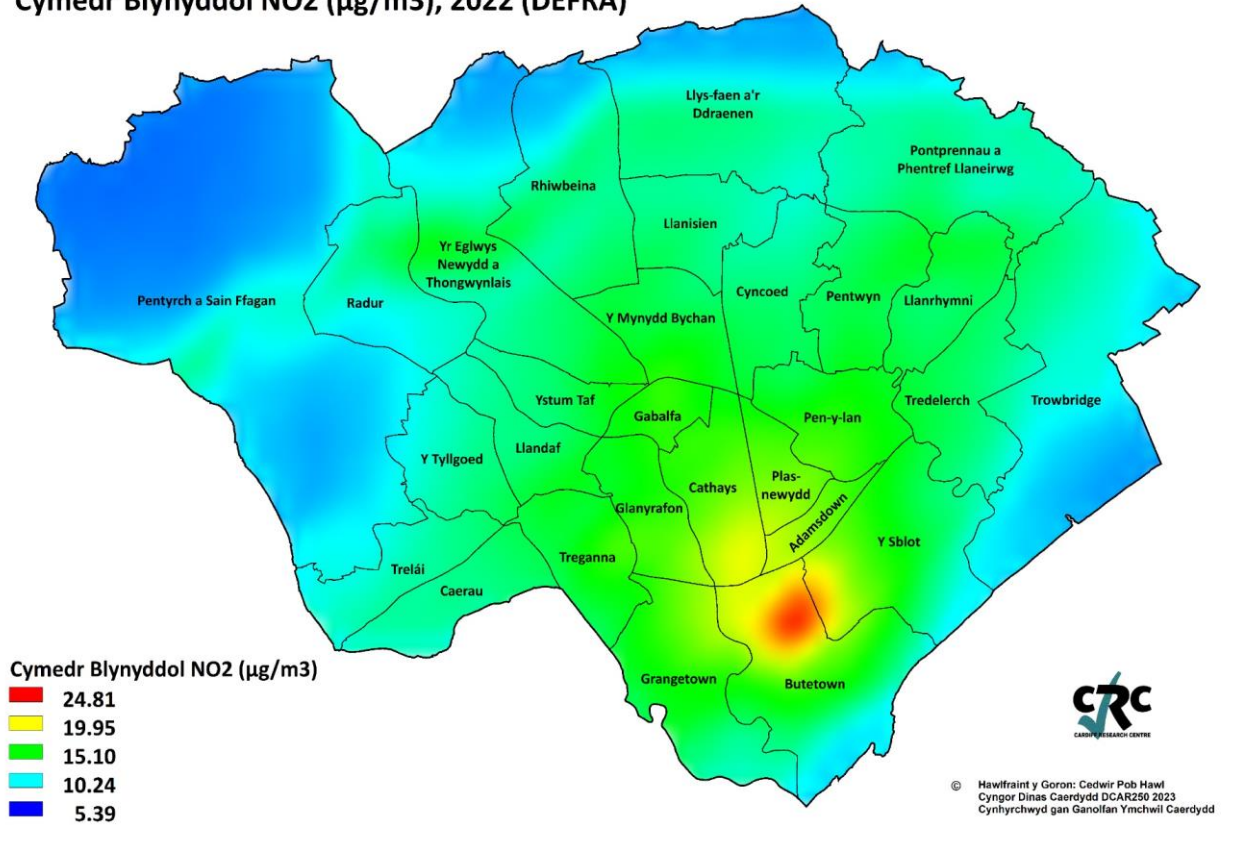
- Yn 2021, Caerdydd (13µg/m³) oedd â'r lefelau llygredd NO₂ uchaf yng Nghymru, bron ddwywaith cyfartaledd Cymru (7µg/m³).
- Mae lefelau NO₂ Caerdydd wedi dilyn tuedd gyffredinol tuag i lawr ers 2010, pan oeddent ar uchafbwynt o 24µg/m³, gan ostwng i lefel isel o 12µg/m³ yn 2020 (pan effeithiodd y pandemig ar y ffigurau). Dilynwyd hyn gan gynydd bach yn 2021 wrth i lefelau gweithgarwch ddechrau dychwelyd i normal.
- Mae data modelu 2022 gan DEFRA (ar gyfer sgwariau 1x1km) yn dangos bod y lefelau uchaf o lygredd NO₂ yng Nghaerdydd ar eu huchaf yng ngogledd Butetown ac o gwmpas ei ffiniau â Sblot, Adamsdown a Cathays.

Cyfartaledd Crynodiad NO₂ mewn Lleoliadau Annedd Preswyl (µg/m³), 2021

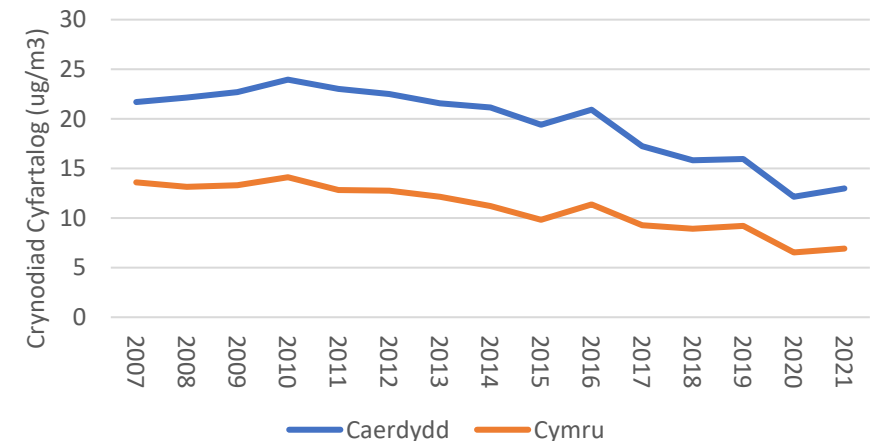
Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru

Cymedr Blynyddol NO₂ (µg/m³), 2022 (DEFRA)

Ffynhonnell: DEFRA (data wedi'i fodelu ar gyfer sgwariau 1x1km)

Cyfartaledd Crynodiad NO₂ mewn Lleoliadau Annedd Preswyl (µg/m³), 2007-2021

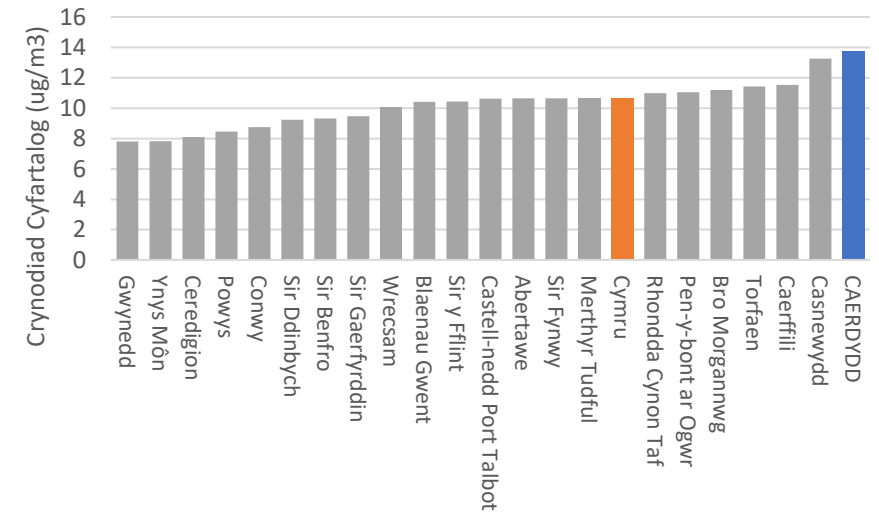
Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru

Lefelau Llygredd Aer: Deunydd Gronynnol (PM10)

Pwyntiau Allweddol:

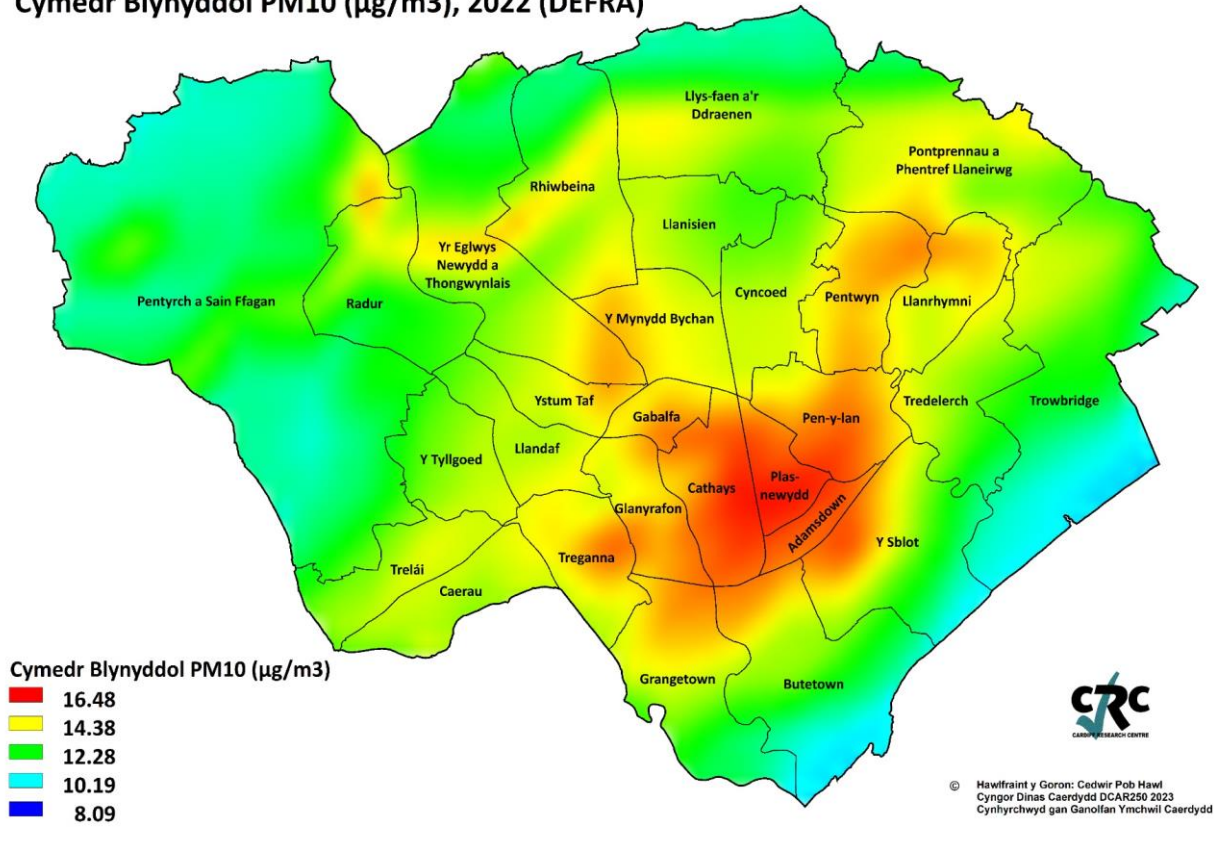
- Yn 2021, Caerdydd ($14\mu\text{g}/\text{m}^3$) oedd â'r lefelau llygredd PM10 uchaf yng Nghymru, ac yn uwch na chyfartaledd Cymru ($11\mu\text{g}/\text{m}^3$).
- Dilynodd lefelau PM10 Caerdydd duedd gyffredinol tuag i lawr rhwng 2007, pan oeddent ar uchafbwynt o $18\mu\text{g}/\text{m}^3$, a 2017. Ers hynny maen nhw wedi bod yn gymharol sefydlog er gwaethaf cynnydd bach yn 2021.
- Mae data modelu 2022 gan DEFRA (ar gyfer sgwariau $1\text{x}1\text{km}$) yn dangos bod y lefelau uchaf o lygredd PM10 yng Nghaerdydd i'w cael ym Mhlasnewydd, Adamsdown, Cathays a'r ardaloedd cyfagos. Fodd bynnag, gellir dod o hyd i lefelau uchel hefyd mewn ardaloedd mwy gogleddol fel y Mynydd Bychan, Pentwyn, Llanrhymini, ac ar hyd coridor yr M4.

Cyfartaledd Crynodiad PM10 mewn Lleoliadau Anedd Preswyl ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), 2021

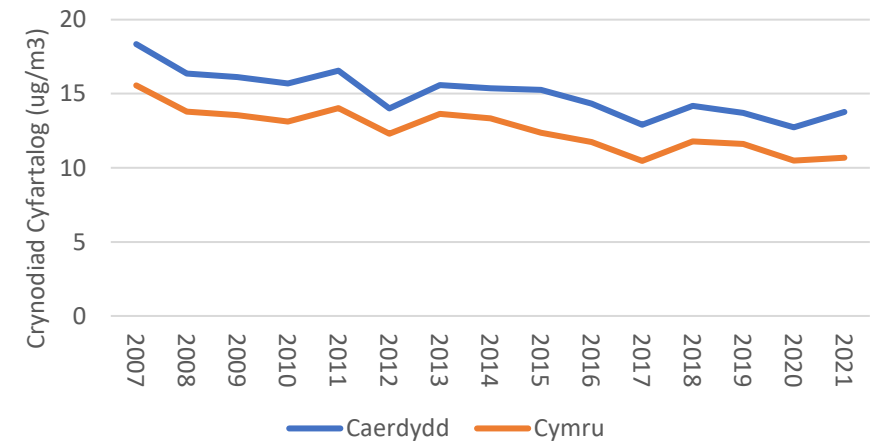
Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru

Cymedr Blynyddol PM10 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), 2022 (DEFRA)

Ffynhonnell: DEFRA (data wedi'i fodelu ar gyfer sgwariau $1\text{x}1\text{km}$)

Cyfartaledd Crynodiad PM10 mewn Lleoliadau Anedd Preswyl ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), 2007-2021

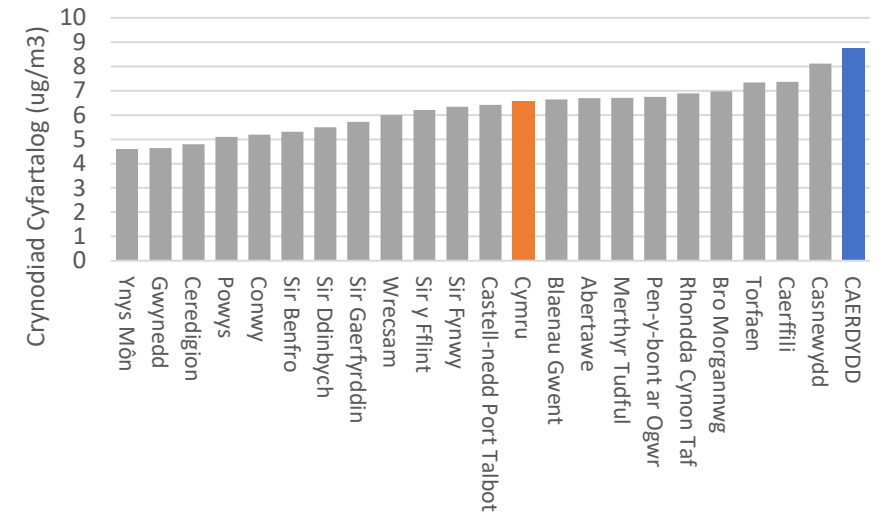
Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru

Lefelau Llygredd Aer: Deunydd Gronynnol (PM2.5)

Pwyntiau Allweddol:

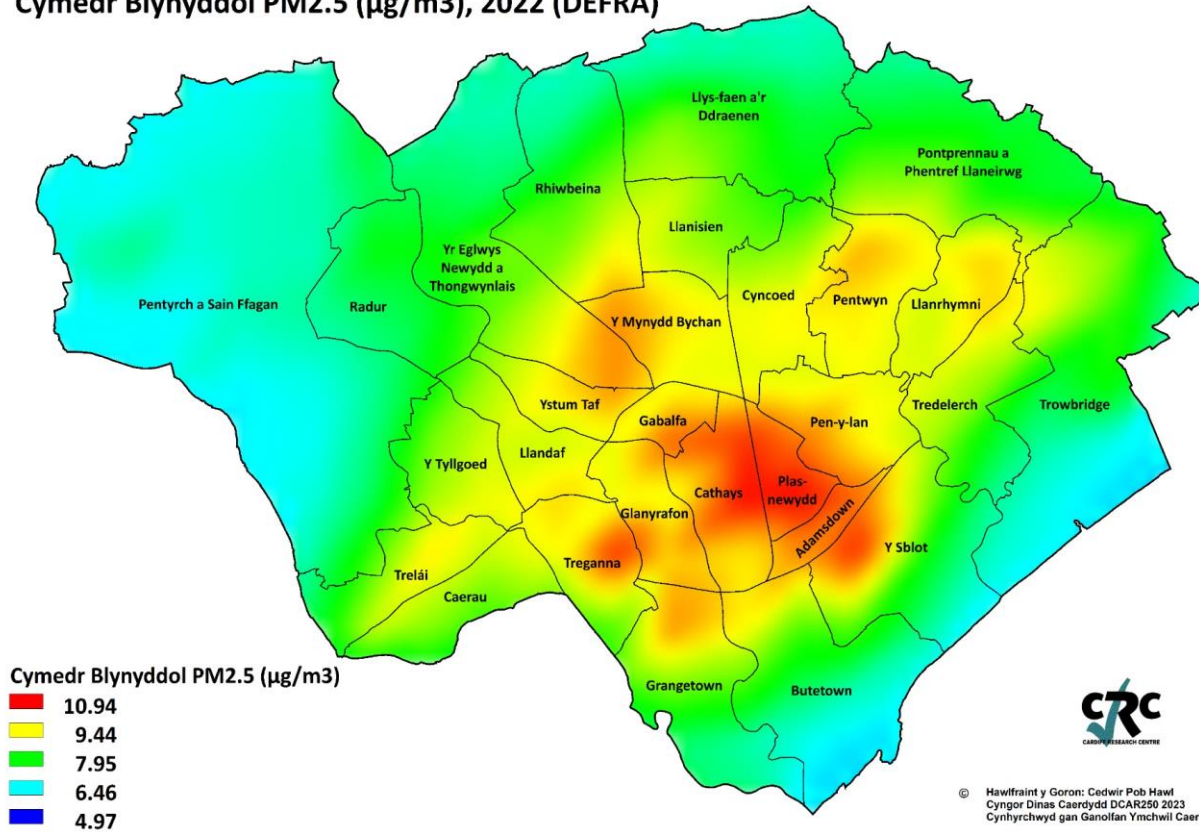
- Yn 2021, Caerdydd ($9\mu\text{g}/\text{m}^3$) oedd â'r lefelau llygredd PM2.5 uchaf yng Nghymru ac roeddent yn uwch na chyfartaledd Cymru ($7\mu\text{g}/\text{m}^3$).
- Mae lefelau PM2.5 Caerdydd wedi dilyn tuedd gyffredinol tuag i lawr ers 2014, gan ostwng i lefel isel o $8\mu\text{g}/\text{m}^3$ yn 2020 (pan effeithiodd y pandemig ar y ffigurau). Dilynydd hyn gan gynydd bach yn 2021 wrth i lefelau gweithgarwch ddechrau dychwelyd i normal.
- Mae data modelu 2022 gan DEFRA (ar gyfer sgwariau $1\text{x}1\text{km}$) yn dangos bod y lefelau uchaf o lygredd PM2.5 yng Nghaerdydd i'w gweld yn rhannau canolog y ddinas, yn enwedig Plasnewydd a'r ardaloedd cyfagos.

Cyfartaledd Crynodiad PM2.5 mewn Lleoliadau Annedd Preswyl ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), 2021

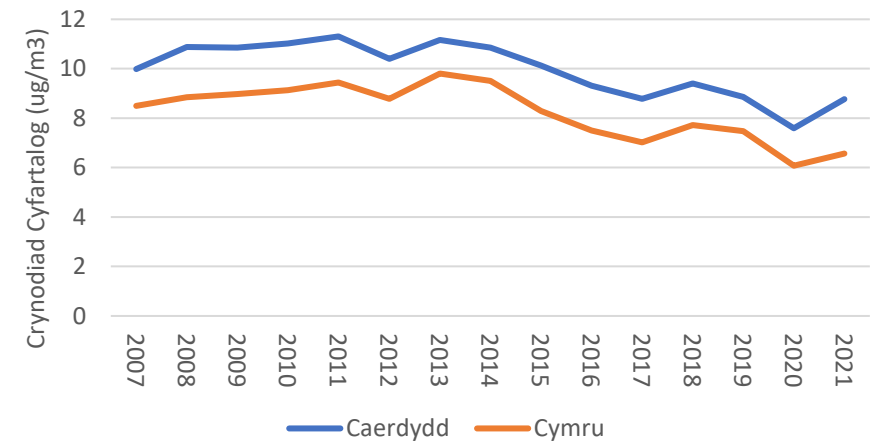
Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru

Cymedr Blynyddol PM2.5 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), 2022 (DEFRA)

Ffynhonnell: DEFRA (data wedi'i fodelu ar gyfer sgwariau $1\text{x}1\text{km}$)

Cyfartaledd Crynodiad PM2.5 mewn Lleoliadau Annedd Preswyl ($\mu\text{g}/\text{m}^3$), 2007-2021

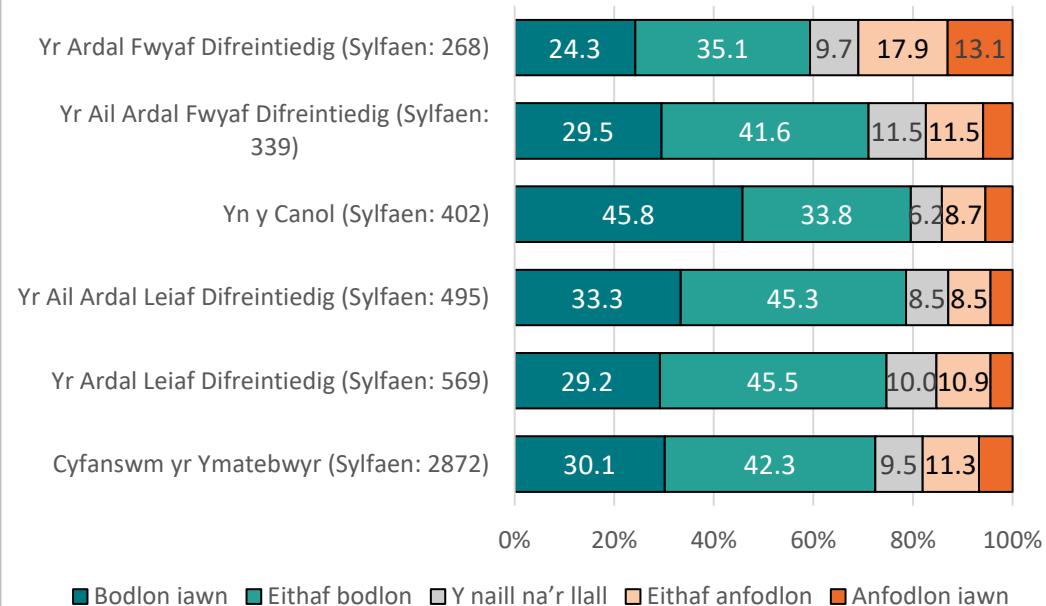
Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru

Parciau Achrededig Baner Werdd

Pwyntiau Allweddol:

- O ran Gwobr y Faner Werdd, Caerdydd oedd yr ardal fwyaf addurnedig yng Nghymru ar gyfer 2023/24, gyda chyfanswm o 41 safle wedi'u gwobrwyo (19 o Wobrau Llawn a 22 o Wobrau Cymunedol), cynnydd o 35 safle (17 o Wobrau Llawn a 18 o Wobrau Cymunedol) yn y flwyddyn flaenorol.
- Roedd llai na thri chwarter (72.5%) yr holl ymatebwyr i Arolwg Holi Caerdydd 2023 yn fodlon â pharciau a mannau agored y ddinas.
- Yn yr ardaloedd â'r amddifadedd mwyaf yng Nghaerdydd, roedd llai na thri o bob pump (59.3%) o'r ymatebwyr yn fodlon â'r parciau a'r mannau agored.

Pa mor fodlon neu anfodlon ydych chi ar Barciau a Mannau Agored yn eich cymdogaeth? Caerdydd yn ôl Pumed Ran Amddifadedd, 2023

Ffynhonnell: Arolwg Holi Caerdydd, Cyngor Caerdydd

Safleoedd Baner Werdd a Safleoedd Cymunedol y Faner Werdd yng Nghaerdydd, 2023/24

Gwobr Lawn y Faner Werdd	Gwobr Gymunedol y Faner Werdd
Parc Bute	Gardd Canolfan Beulah
Morglawdd Bae Caerdydd	Gardd Gymunedol Chapter
Gwarchodfa Gwlyptir Bae Caerdydd	Coed y Felin
Mynwent Cathays	Gardd Goffa Chris McGuigan
Ynys Echni	Gardd Dusty Forge
Fferm y Fforest	Rhandir Cymunedol Fferm y Fforest
Gerddi'r Grange	Tyfu'n Dda Glan-yr-afon
Parc Hailey	Gwarchodfa Natur Leol Howardian
Parc y Mynydd Bychan	Gardd Llawfeddygaeth Lansdowne
Llyn yr Hendre	Gerddi Llwynfedw
Parc Cefn Onn	Caeau Chwarae a Pharc Cymunedol Pentref Llaineirwg
Parc y Rhath	Gardd Gymunedol Maes y Coed
Gerddi Bryn Rhymni	Coetiroedd Cymunedol Nant Fawr
Sain Ffagan: Amgueddfa Astudiaethau Natur	Rhandiroedd Pafiliwn Pengam
Mynwent Draenen Pen-y-graig ac Amlogfa Caerdydd	Gardd Gymunedol Plasnewydd
Parc Tredelerch	Gardd Rheilffordd
Parc Fictoria	Gardd Gymunedol Glan-yr-afon
Gerddi Waterloo	Rhandir Cymunedol StarGarAllot
Mynwent y Gorllewin	Gardd Gymunedol Llaineirwg
	Gardd Pantri Llaineirwg
	Gardd Gymunedol San Pedr
	Gardd Gymunedol Yr Eglwys Newydd

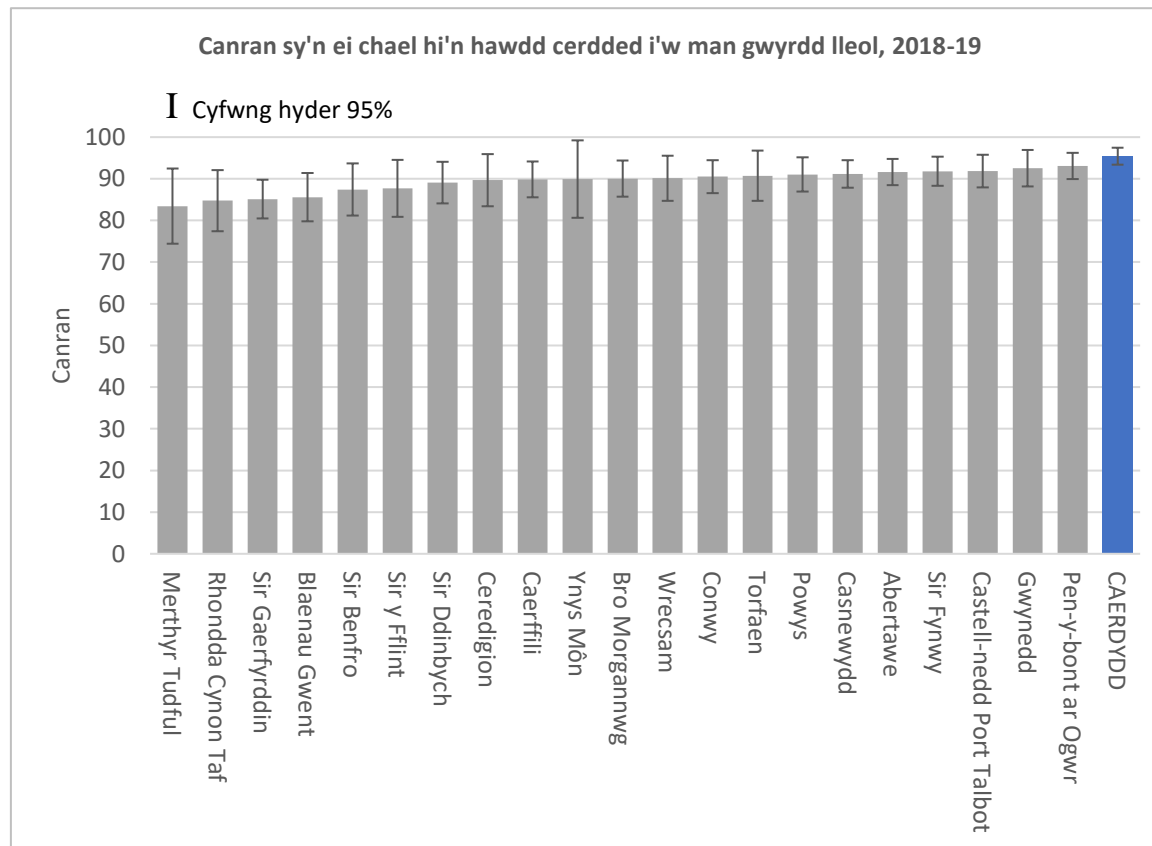
Ffynhonnell: Cadwch Gymru'n Daclus

Canran y bobl sy'n byw o fewn pellter cerdded i fan gwyrdd o ansawdd uchel

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2018-19, Caerdydd oedd y perfformiwr gorau yng Nghymru o ran hygyrchedd cerdded at fannau gwyrdd lleol.
- Roedd 95% yn ei chael hi'n hawdd cerdded i'w man gwyrdd lleol o'i gymharu â dim ond 83% ym Merthyr Tudful.

[DS. Dim ond yn Arolwg Cenedlaethol Cymru y gofynnwyd y cwestiwn hwn yn 2018-19]

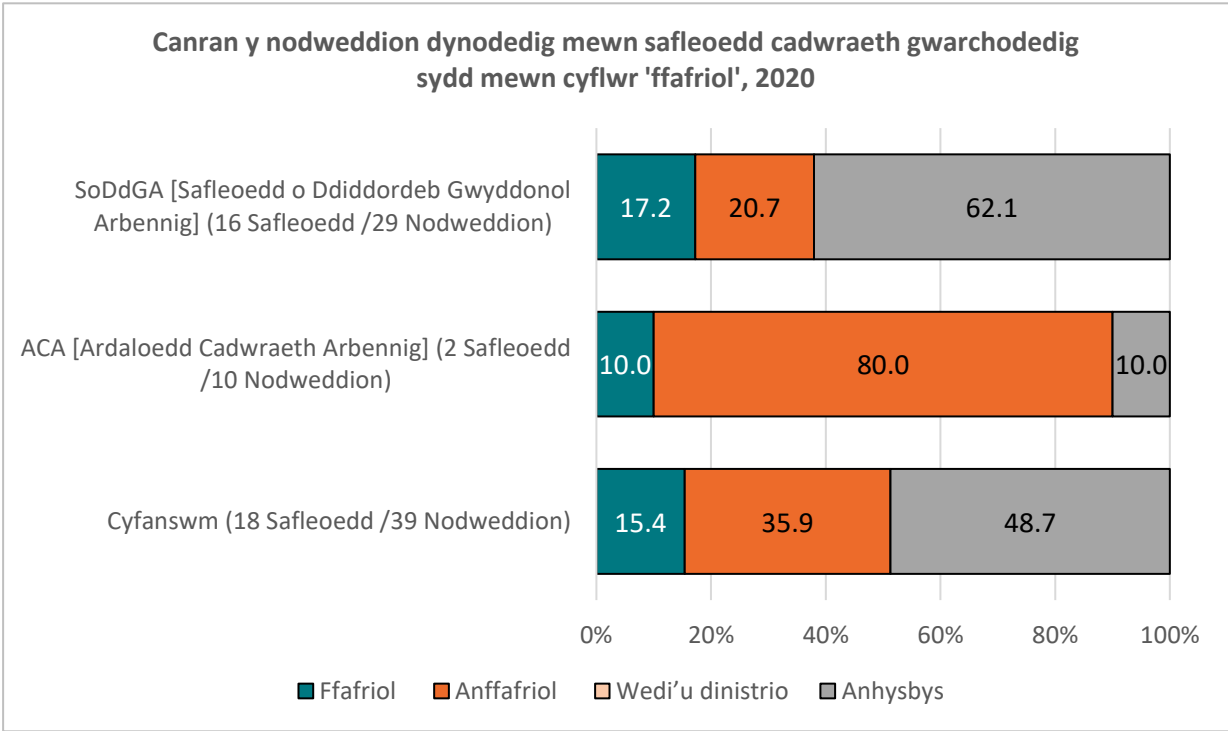

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru, Llywodraeth Cymru

Canran y nodweddion dynodedig mewn safleoedd cadwraeth gwarchoddedig sydd mewn cyflwr 'ffafriol'. Mae safleoedd yn cynnwys Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) ac Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA)

Pwyntiau Allweddol:

- Dangosodd Asesiad Sylfaenol Safleoedd Gwarchoddedig 2020 a gynhaliwyd gan CNC mai dim ond 15.4% o'r 39 nodwedd ddynodedig yng Nghaerdydd (ar draws 18 safle) oedd mewn cyflwr ffafriol. Roedd hyn yn llai na hanner y gyfran (35.9%) a oedd mewn cyflwr anffafriol. Fodd bynnag, nid oedd cyflwr bron hanner (48.7%) y nodweddion yn hysbys.
- Ar gyfer Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA), roedd 17.2% o'r 29 nodwedd (ar draws 16 safle) yn ffafriol ac roedd 20.7% yn anffafriol. Roedd gan fwy na thri o bob pump (62.1%) gyflwr anhysbys.
- Roedd 8 o'r 10 nodwedd (ar draws dau safle) mewn Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA) mewn cyflwr anffafriol.

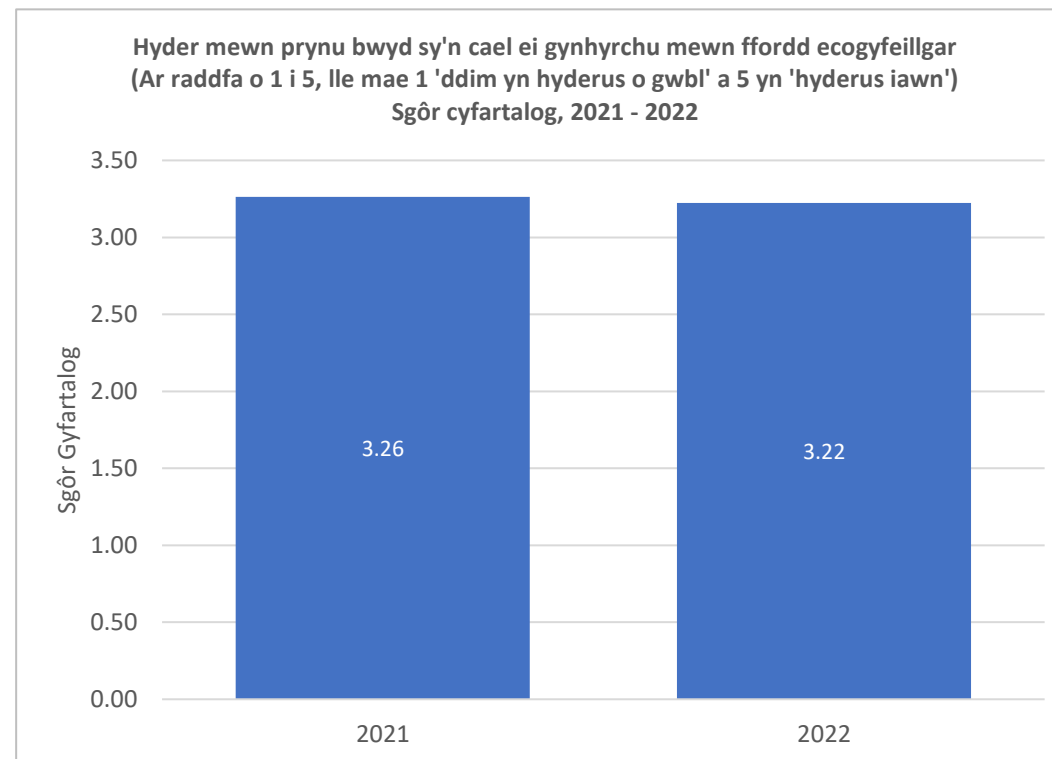
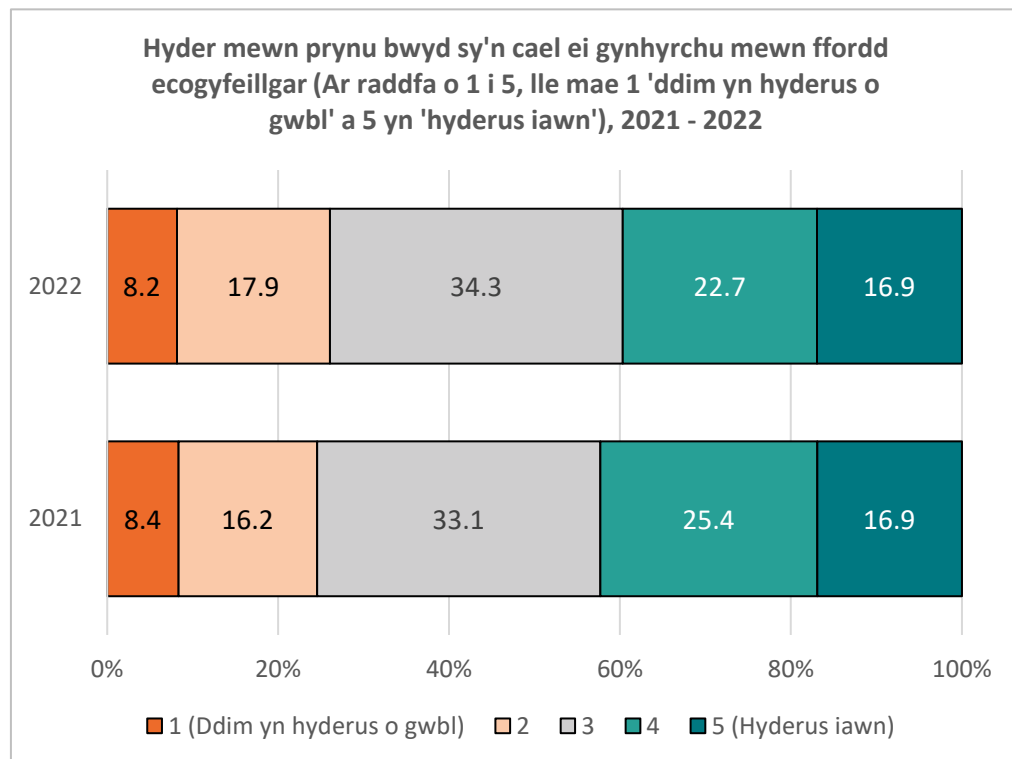

Ffynhonnell: Asesiad Sylfaenol Safleoedd Gwarchoddedig 2020, Cyfoeth Naturiol Cymru DS. Mae safleoedd yn cynnwys Safleoedd o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig (SoDdGA) ac Ardaloedd Cadwraeth Arbennig (ACA)

Hyder wrth brynu bwyd a gynhrychir mewn ffordd ecogyfeillgar

Pwyntiau Allweddol:

- Ar raddfa o 1 i 5, lle mae 1 yn golygu 'ddim yn hyderus o gwbl' a 5 yn golygu 'hyderus iawn', fe sgoriodd tua dwy ran o bump (39.7%) o'r ymatebwyr i Arolwg Bwyd Caerdydd 2022 eu hunain yn 4 neu'n uwch, gostyngiad bach o 42.3% yn 2021.
- Y sgôr cyfartalog oedd 3.22 yn 2022, bron yn union yr un peth â'r sgôr yn y flwyddyn flaenorol (3.26).

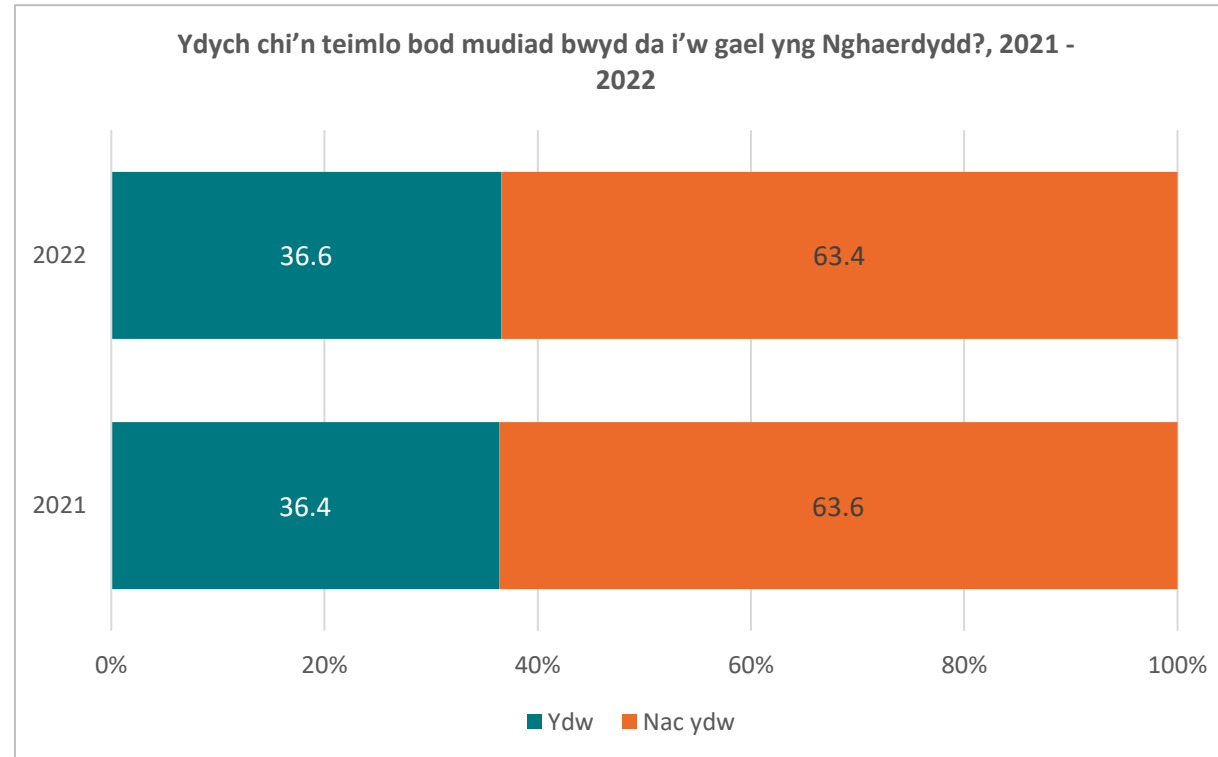

Ffynhonnell: Arolwg Bwyd, Cyngor Caerdydd

Canran sy'n teimlo bod yna fudiad bwyd da yng Nghaerdydd

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2022, roedd llai na dwy ran o bump (36.6%) o'r ymatebwyr i Arolwg Bwyd Caerdydd yn teimlo bod yna fudiad bwyd da yng Nghaerdydd.
- Roedd hyn bron yn ddigyfnewid o'r ffigur ar gyfer y flwyddyn flaenorol (36.4%).

Llifogydd

Pwyntiau Allweddol:

- Mae ffigurau diweddaraf CNC yn dangos bod tua 12k eiddo preswyl yng Nghaerdydd mewn perygl o lifogydd llanwol, mae 17k mewn perygl o lifogydd afonol, ac mae 7k mewn perygl o lifogydd dŵr wyneb.
- O'r 33 ardal yng Nghymru y nodwyd sydd fwyaf mewn perygl o lifogydd (Cofrestr Cymunedau mewn Perygl Cymru), mae 5 yng Nghaerdydd: Llanelwng, Y Rhath, Treganna, Glan-yr-afon a Grangetown, ac o fewn Arc Ddeheuol y ddinas'.
- O 24 Mehefin, mae bron 22k eiddo yng Nghaerdydd wedi'u cofrestru gyda Gwasanaeth Rhybudd Llifogydd CNC.
- Bydd effeithiau sy'n gysylltiedig â newid yn yr hinsawdd yn cynyddu nifer yr eiddo, y seilwaith a'r gwasanaethau allweddol a fydd mewn perygl o lifogydd o bob ffynhonnell. Gallai lleoedd nad oeddent mewn perygl o'r blaen fod yn agored i ddifrod a gallai llawer sydd mewn perygl ar hyn o bryd fod mewn mwy o berygl. Disgwylir y bydd digwyddiadau difrifol, fel stormydd 2020, yn dod yn fwy cyffredin, gyda llifogydd mwy difrifol ac amlach. Bydd effeithiau newid yn yr hinsawdd hefyd yn cynyddu'r risg i asedau amddiffyn rhag llifogydd a'r costau i'w cynnal i safonau derbyniol. Mae'n debygol y bydd angen gwelliannau sylweddol ar rai o amddiffynfeydd Caerdydd.
- Ni fydd yn bosib atal pob achos o lifogydd; felly mae angen defnyddio amrywiaeth o dulliau addasadol. Fodd bynnag, mae angen cyflymu'r camau addasu er mwyn cadw i fyny ag effeithiau cynyddol newid yn yr hinsawdd.

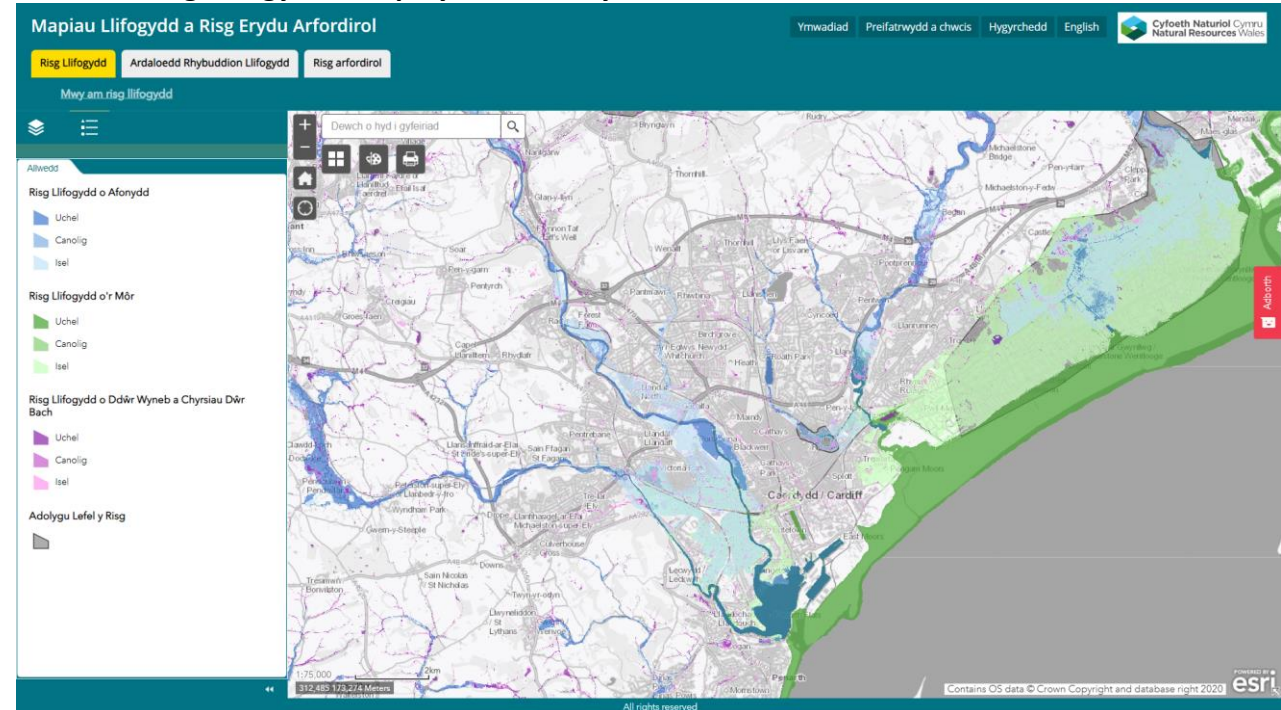
Eiddo sydd mewn perygl o lifogydd yng Nghaerdydd, 2019

Awdurdod Lleol	Risgiau Heddiw (sy'n cael eu hamddiffyn)								
	Llanw			Afonol			Dŵr Wyneb		
Caerdydd	isell	canolig	uchel	isell	canolig	uchel	isell	canolig	uchel
Preswyl	12,062	77	0	15,648	864	298	6,310	663	368
Amhreswyl	1,584	94	2	2,041	96	43	710	126	60

Eiddo a gofrestrwyd ar gyfer Gwasanaeth Rhybudd Llifogydd Cyfoeth Naturiol Cymru, Mehefin 2024

Nifer yr eiddo yng Nghaerdydd sydd wedi cofrestru ar gyfer Gwasanaeth Rhybudd Llifogydd Cyfoeth Naturiol Cymru	
Eiddo sydd wedi'u cofrestru'n llawn (Wedi cofrestru eu hunain ar gyfer y Gwasanaeth Rhybudd Llifogydd)	8,407
Rhybuddion Uniongyrchol Estynedig (Nifer yr eiddo a ddarperir gan gwmnïau ffonau symudol/llinell dir)	13,325
Cyfanswm nifer yr eiddo a allai gael eu rhybuddio	21,732

Asesiad Risg Llifogydd - Map Cymru: Caerdydd

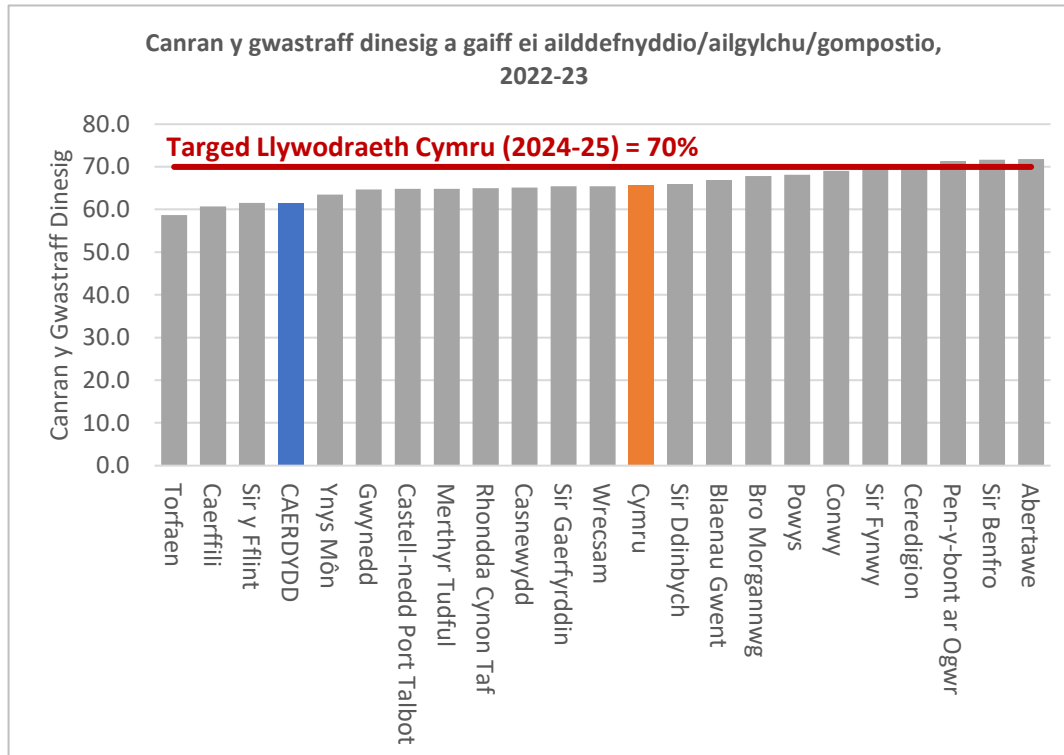
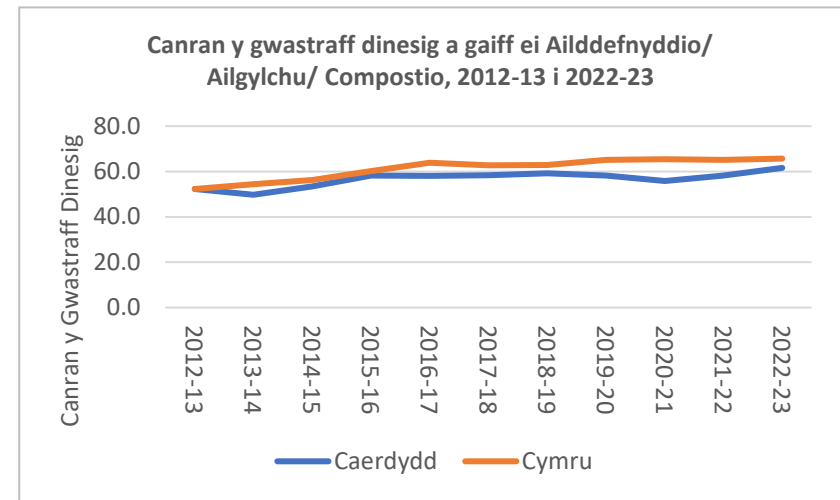

Ffynhonnell: Cyfoeth Naturiol Cymru

Cyfraddau Ailddefnyddio/Ailgylchu/Compostio Gwastraff Dinesig

Pwyntiau Allweddol:

- Er ei fod ar ei lefel uchaf erioed, yn 2022-23, Caerdydd (61.6%) oedd y pedwerydd awdurdod lleol a berfformiodd waethaf yng Nghymru o ran ei gyfradd aildddefnyddio/ailgylchu/compostio gwastraff dinesig.
- Roedd y ffigur hwn hefyd ymhell islaw targed Llywodraeth Cymru 2024-25 o 70% ac roedd wedi methu â chyrraedd hyd yn oed y targed blaenorol o 64% (erbyn 2019-20).
- Ers 2012-13, mae cyfradd Caerdydd wedi cymharu'n wael yn gyson â chyfartaledd Cymru, sef 65.7% yn 2022-23.
- Fodd bynnag, mae Caerdydd yn perfformio'n well na Dinasoedd Craidd eraill y DU a Chaeredin lle mae'r cyfraddau'n amrywio o 17.9% yn Lerpwl i 45.1% ym Mryste (DS. Mae Lloegr a'r Alban yn defnyddio methodolegau a diffiniadau gwahanol i Gymru).

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru

Ffynhonnell: Llywodraeth Cymru

Dinas Graidd y DU	Canran y gwastraff cartref a anfonir i'w aildddefnyddio, ei ailgylchu neu ei gompostio
Mryste	45.1
Manceinion	38.8
Newcastle Upon Tyne	25.6
Dinas Caeredin	37.1
Leeds	34.9
Sheffield	32.0
Nottingham	25.1
Glasgow	27.6
Birmingham	22.9
Lerpwl	17.9

Ffynhonnell: DEFRA (data 2022/23) ac Asiantaeth Diogelu Amgylchedd yr Alban (data 2022)

DS. Bydd systemau casglu a rheoli gwastraff lleol yn amrywio. Mae methodolegau a diffiniadau yn wahanol rhwng Cymru, Lloegr a'r Alban.

Moderneiddio ac
Integreiddio ein
Gwasanaethau
Cyhoeddus

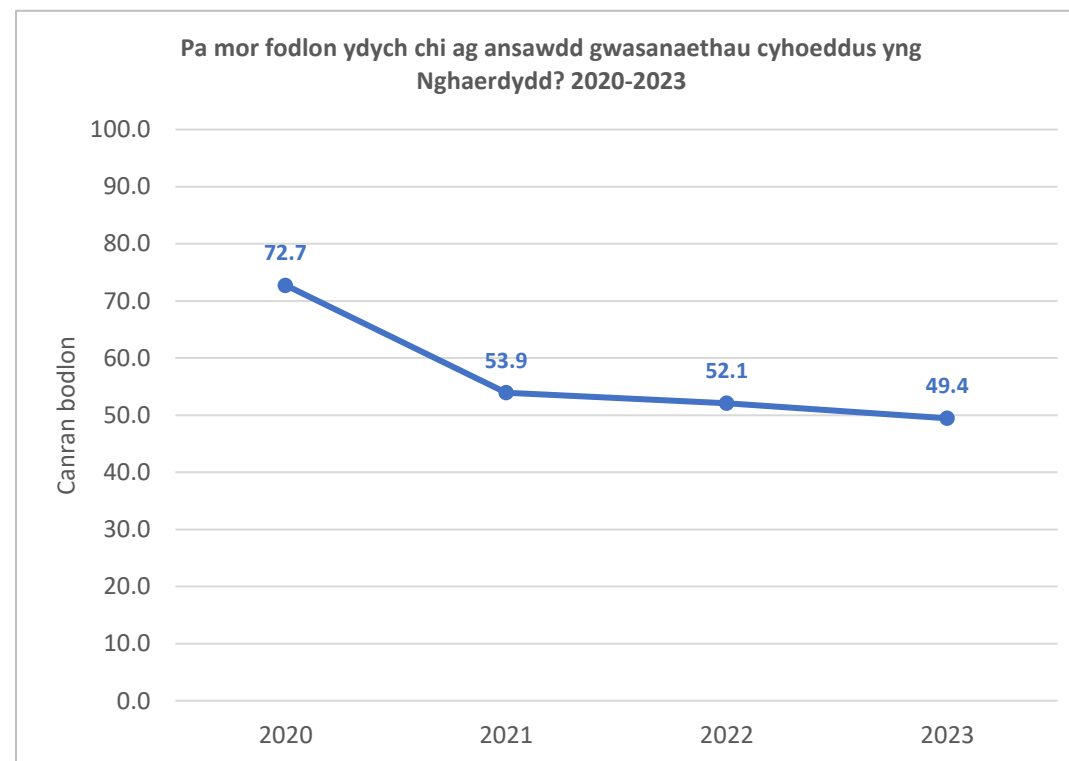
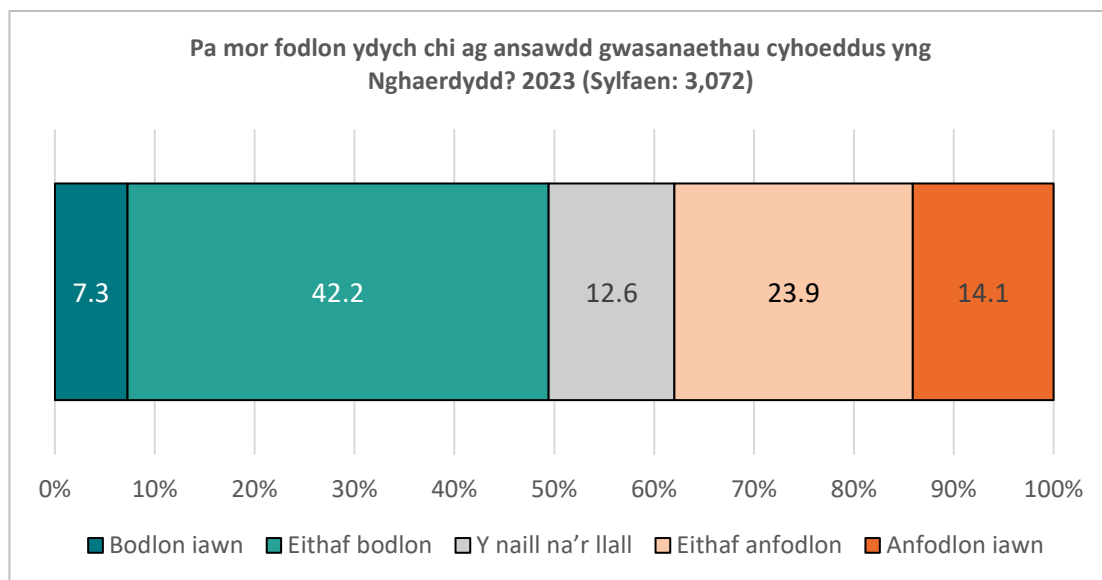

Canran sy'n fodlon ag ansawdd gwasanaethau cyhoeddus yng Nghaerdydd

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2023, nododd llai na hanner (49.4%) yr ymatebwyr i'r Arolwg Holi Caerdydd eu bod naill ai'n fodlon iawn neu'n weddol fodlon ag ansawdd gwasanaethau cyhoeddus yng Nghaerdydd.
- Dyma'r lefel boddhad isaf ers y gofynnwyd y cwestiwn am y tro cyntaf yn 2020, pan oedd ar uchafbwynt o 72.7%, gyda'r ffigur yn gostwng o flwyddyn i flwyddyn.
- Roedd bron dwy ran o bump (38.0%) o'r ymatebwyr naill ai'n anfodlon neu'n anfodlon iawn yn 2023, cynnydd o 15.9% yn unig yn 2020.
- Gallai'r ffigurau ar gyfer 2020 fod yn uwch na'r hyn a ddisgwylir fel arfer oherwydd bod y pandemig o bosib yn cynyddu gwerthfawrogiad gwasanaethau cyhoeddus yn ystod y flwyddyn honno. Ers hynny, mae lefelau boddhad wedi bod yn weddol debyg (tua 50%) er bod gostyngiad wedi bod bob blwyddyn o hyd.

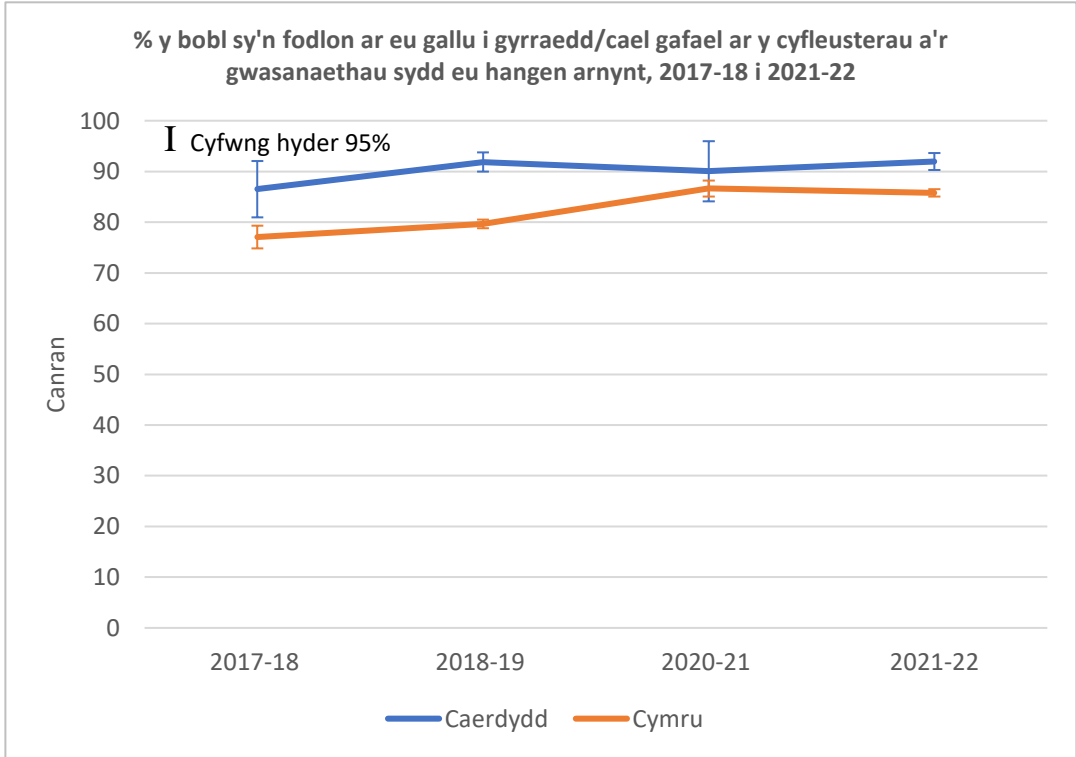
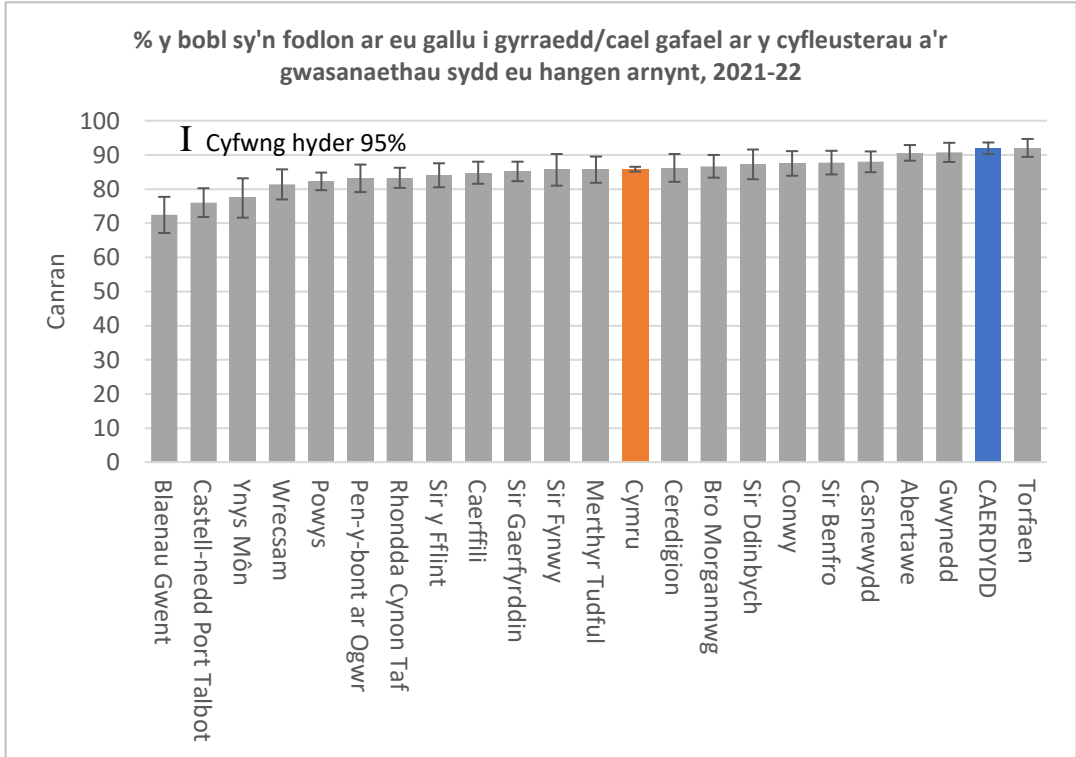
[DS. Ni ellir bellach gymharu ffigurau o 2020 ymlaen â'r blynyddoedd blaenorol oherwydd newid yng ngeiriad y cwestiwn. Cyn 2020, y cwestiwn oedd, 'I ba raddau rydych chi'n cytuno bod ansawdd y gwasanaethau cyhoeddus yng Nghaerdydd yn gyffredinol dda?']

Canran y bobl sy'n fodlon ar eu gallu i gyrraedd/cael gafael ar y cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd eu hangen arnynt

Pwyntiau Allweddol:

- Yn 2021-22, roedd 92% o bobl Caerdydd yn fodlon ar eu gallu i gyrraedd/cael gafael ar y cyfleusterau a'r gwasanaethau sydd eu hangen arnynt, yr ail ffigur uchaf ar draws ALLau Cymru ac yn uwch na chyfartaledd Cymru o 86%.
- Mae ffigur Caerdydd wedi cynyddu o 87% yn 2017-18 ac yn gyson uwch na ffigur Cymru dros y cyfnod.

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru, Llywodraeth Cymru